

laški bilten

št. 44/20. oktober 2014

IZIDI LOKALNIH VOLITEV ... STR. 3

ENERGETSKE PRENOVE JAVNIH OBJEKTOV ... STR. 4

LAŠKO2GO ... STR. 14

30. OBLETNICA MOŽNARJA ... STR. 24

MILKINIH 100 LET ... STR. 28

NOVI PROSTORI ZA IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH ... STR. 36

LAŠČANKE V EVROPSKEM VRHU ... STR. 39

PRIREDITVE OB OBČINSKEM PRAZNIKU ... STR. 53

Osnovni podatki o glasilu

Odgovorna urednica:

Tanja Grabrijan

Pomočnica odgovorne urednice,

oglasno trženje: Stanka Jošt

Tehnični urednik: Tomaž Koprivc

Uredniški odbor:

Nina Pader, Klemen Grešak, Nika Košak,
Miha Gartner, Tomaž Majcen

Izdajatelj: Občina Laško,

Mestna ulica 2, 3270 Laško

Naslov uredništva:

Laški bilten – Občina Laško,
Mestna ulica 2, 3270 Laško
tel. 03 7338 712,
faks 03 7338 740

internet: www.lasko.si

e-naslov: bilten@lasko.si

Lektoriranje: Nina Pader

Oblikovanje in grafična priprava:

Design Demšar, d. o. o., Kamnitnik 18,
4220 Škofja Loka

Tisk: Present, d. o. o.,

Dolenjska c. 43, 1000 Ljubljana

Naklada: 5.050 izvodov

Brezplačen izvod glasila prejme vsako
gospodinjstvo v občini.

Glasilo je vpisano v razvid medijev
Ministrstva RS za kulturo pod zap. št.
1191.

Fotografija na naslovnici:

Boris Vrabec

Naslednja številka predvidoma izide
15. decembra 2014.

Prispevke in oglase je treba
oddati do **1. decembra 2014**
na e-naslov **bilten@lasko.si**.

RADIJSKA ODDAJA ŽUPANOVA URA

Župan Franc Zdolšek je gost na Radiu
Celje vsak prvi ponedeljek v mesecu ob
14.15. Morebitna vprašanja za župa-
na lahko pošljete na elektronski naslov
info@radiocelje.com.

Naslednja oddaja bo v **ponedeljek, 3. no-
vembra 2014.**

Nekaj dni pred izidom nove številke Biltena sem imela priložnost poklepetati z Mikijem Mustrom. Tistim, ki je ustvaril Zvitorepca, Trdonjo, Lakotnika – like, ob katerih je marsikateri izmed nas spoznaval črke, se učil brati. Ljudje, kot je Miki Muster – legenda slovenskega stripa, so ljudje, ki te navdahnejo, ki ti pustijo pečat. Pri svojih skorajšnjih 90 letih je še vedno krepak, zgovoren, bistrega uma. Njegova delavnost je občudovanja vredna. Svoje stripe, animirane filme in oglase, kot so Visoki C, Čunga lunga, Cik cak zajčke ... je ustvarjal dneve in noči. Posvetil se je le njim. Zaradi izjemne delovne vneme je po komaj treh mesecih dela v Nemčiji že sklepal letne pogodbe in tam ostal kar 17 let. Nemci se mu nikakor niso mogli načuditi. Miki Muster nikdar ni spadal med polovičarje. Njegova zagretost in motivacija sta ga vodili tudi po dopolnjenem 70. letu, ko je pero in zvezek zamenjal za plavanje. Postal je evropski in svetovni prvak v maratonskem plavanju v kategoriji nad 70 let. Neverjetno, kajne? Kar doda piko na i, je njegov zaključek najinega pogovora: »Uresničil sem vse, kar sem si zadal v življenju. Ko sem bil mlad, sem si želel zabavati otroke, njihove starše in stare starše. To mi je z Zvitorepcem in njegovimi prijatelji tudi uspelo. A v življenju niti dneva nisem »delal«. Risanje stripov je bil moj hobi, v katerem sem neizmerno užival.«

Malo je takšnih, ki zmorejo izreči takšen stavek o svojem delu ali življenju, ne da bi bil zlagan oz. pretiran. Na žalost obstaja mnogo ljudi, ki v svojem življenju ne uživajo, a si tega ne priznajo. Vrtijo se v začaranem krogu in ne naredijo ničesar, da bi življenje – tisto eno samo, ki ga premoremo, spremenili v nekaj, na kar bi bili ponosni. So okoliščine, ki jih ne moremo spremeniti, drži. A največkrat moramo vzvod za drugačno življenje poiskati v sebi. Težko je narediti spremembo v življenju. Težko je stopiti iz »cone udobja«, v katerem vse znaš in poznaš, v neznan svet, med nepoznane ljudi, kjer moraš začeti znova, od začetka. A ni nemogoče in je vredno. Ker s tem rasteš, se razvijaš in gradiš na sebi.

V oktobrski številki, ki je pred vami, boste lahko prebrali veliko zgodb o ljudeh – posameznikih in skupinah, ki svojo energijo usmerjajo v najrazličnejše dejavnosti. Slednje jih izpolnjujejo in jim pomagajo »rasti«. Naj bodo tudi vaš navdih ... Pa prijetno branje!

Nina Pader,
članica uredniškega odbora

GOZD JESENI

Najlepše v gozdu je jeseni,
ko drevesa v svojih krasnih barvah se »afnajo«,
drug pred drugim se bahajo.
Vsako jutro v drugačni so podobi,
kot da moda jim v glavo je stopila,
vedno znova zamenjujejo si oblačila.
Neko noč pa močan veter je zavel,
drevesa vsa je slekel in obleke jim je vzel.
In sedaj drevesa gola tam stojijo,
drug v drugega strmijo
in se mrzle zime že bojijo.

A tla s preprogo krasno so prekrita,
s čudovito jesensko barvo so prelita.
Tu najdeš hrano si za dušo in srce,
lepšega kraja na tem svetu ni za me.

Marija Janc

Foto: Boris Vrabec

LOKALNE VOLITVE 2014

5. oktobra so potekale volitve za župana, občinski svet in svete krajevnih skupnosti. Volilna udeležba v občini Laško je bila skoraj 40-odstotna.

Franc Zdolšek ponovno pridobil zaupanje občanov

Franc Zdolšek (SLS) ostaja župan še naprej, saj so mu volivci namenili kar 80,76% glasov, drugi kandidat za župana Marjan Kozmus (SD) pa je zbral 19,24% glasov.

V občinskem svetu poleg političnih strank tudi dve neodvisni listi in neodvisni kandidat

Za mesto v občinskem svetu se je potegovalo šest političnih strank (DeSUS, N.Si, SD, SDS, SLS, SMC), dve listi, pre-

dlagani od skupine volilcev (Lista gasilcev občine Laško, Mlada moč občine Laško), v vsaki od treh volilnih enot pa je s podporo volivcev kandidiral tudi po en neodvisni kandidat (Branko Trkulja, Stanko Selič, Milan Vodišek).

V 23-članski Občinski svet Občine Laško so bili izvoljeni:

• v 1. volilni enoti:

1. Franc Zdolšek (SLS)
2. Nuša Konec Juričič (SLS)
3. Marko Šantej (Mlada moč občine Laško)
4. Marjan Kozmus (SD)
5. Jože Kotnik (DeSUS)
6. Tatjana Seme (SMC)
7. Pavel Teršek (N.Si)
8. Robert Medved (SDS)

• v 2. volilni enoti:

1. Marjan Belej (SLS)

2. Mojca Teržan (SLS)
3. Bojan Šipek (Mlada moč občine Laško)
4. Matjaž Pikel (DeSUS)
5. Stanko Selič (neodvisni kandidat)
6. Milan Klenovšek (SD)
7. Roman Tušek (N.Si)
8. Martin Klepej (SDS)

• v 3. volilni enoti:

1. Janko Cesar (SLS)
2. Jože Senica (N.Si)
3. Martin Teraž (SD)
4. Milena Dobršek (DeSUS)
5. David Guček (Mlada moč občine Laško)
6. Marija Zupanc (SMC)
7. Zvonko Gračner (Lista gasilcev občine Laško)

Konstitutivna seja novega občinskega sveta bo 22. oktobra 2014.

Tanja Grabrijan

IZID VOLITEV ZA ČLANE SVETOV KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Občinska volilna komisija Laško na podlagi tretjega odstavka 90. člena Zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 94/2007-UPB3, 45/2008 in 83/2012) obvešča, da so bili na volitvah za člane svetov Krajevnih skupnosti na območju Občine Laško, dne 5. 10. 2014, izvoljeni naslednji kandidati:

I. KRAJEVNA SKUPNOST LAŠKO

- V volilni enoti 1 se je volilo 3 člane sveta in so bili izvoljeni:
  1. Rok Remic,
  2. Metoda Benedek,
  3. Marjan Grešak.
- V volilni enoti 2 se je volilo 2 člana sveta in sta bila izvoljena:
  1. Dejan Purnat,
  2. Ljubica Pavlinc.
- V volilni enoti 3 se je volilo 3 člane sveta in so bili izvoljeni:
  1. Simon Golouh,
  2. Gizela Podbregar,
  3. Enej Kirn.
- V volilni enoti 4 se je volilo 2 člana sveta in sta bila izvoljena:
  1. Martin Kokotec,
  2. Rozalija Nemeč.
- V volilni enoti 5 se je volilo 1 člana sveta in je bil izvoljen:
  1. Zlatko Gradišnik.

II. KRAJEVNA SKUPNOST REČICA

- V volilni enoti 1 se je volilo 3 člane sveta in so bili izvoljeni:
  1. Peter Krašovec,
  2. Cvetko Žohar,
  3. Martin Selič. (Opomba: o izvoljenem kandidatu je zaradi enakega števila glasov odločil žreb.)
- V volilni enoti 2 se je volilo 2 člana sveta in sta bila izvoljena:
  1. Gregor Podkoritnik,
  2. Roman Očko.
- V volilni enoti 3 se je volilo 3 člane sveta in so bili izvoljeni:
  1. Matjaž Pikel,
  2. Danijel Selič,
  3. Marjan Belej.

III. KRAJEVNA SKUPNOST MARIJA GRADEC

- V volilni enoti 1 se je volilo 3 člane sveta in so bili izvoljeni:
  1. Marija Čater,
  2. Peter Hriberšek,
  3. Marjan Salobir.
- V volilni enoti 2 se je volilo 2 člana sveta in sta bila izvoljena:
  1. Nestl Kladnik,
  2. Marija Janc.
- V volilni enoti 3 se je volilo 2 člana sveta in sta bila izvoljena:

1. Aljaž Krpič,
2. Franc Bukovšek.

- V volilni enoti 4 se je volilo 3 člane sveta in so bili izvoljeni:
  1. Martin Brečko,
  2. Ferdinand Hercog,
  3. Renata Dermota.

IV. KRAJEVNA SKUPNOST VRH NAD LAŠKIM

- V volilni enoti 1 se je volilo 3 člane sveta in so bili izvoljeni:
  1. Stanko Selič,
  2. Sonja Štorman,
  3. Jože Zavšek.
- V volilni enoti 2 se je volil 1 član sveta in je bil izvoljen:
  1. Robert Knez.
- V volilni enoti 3 se je volil 1 član sveta in je bil izvoljen:
  1. Janko Tovornik.
- V volilni enoti 4 se je volilo 2 člana sveta in sta bila izvoljena:
  1. Mitja Gračner,
  2. Martina Gradišnik.

V. KRAJEVNA SKUPNOST ŠENTRUPERT

- V volilni enoti 1 se je volilo 3 člane sveta in so bili izvoljeni:

1. Uroš Knafelc,
2. Anita Strgar,
3. Peter Gradič.

- V volilni enoti 2 se je volilo 2 člana sveta in sta bila izvoljena:
  1. Martin Pušnik,
  2. Martin Klepej.
- V volilni enoti 3 se je volilo 2 člana sveta in sta bila izvoljena:
  1. Drago Pušnik,
  2. Matej Bratec.

VI. KRAJEVNA SKUPNOST RIMSKE TOPLICE

- V volilni enoti 1 se je volilo 3 člana sveta in so bili izvoljeni:
  1. Matjaž Knez,
  2. Lidija Dovjak,
  3. Martin Teraž.
- V volilni enoti 2 se je volilo 2 člana sveta in sta bila izvoljena:
  1. Stojan Klenovšek,
  2. Valentina Pavlinc.
- V volilni enoti 3 se je volilo 2 člana sveta in sta bila izvoljena:
  1. Darinka Kristanc,
  2. Martin Mirč.

VII. KRAJEVNA SKUPNOST JURKLOŠTER

- V volilni enoti 1 se je volilo 3 člana sveta in so bili izvoljeni:
  1. Franc Lesičar,
  2. Miha Pušnik,
  3. Gregor Stopinšek.
- V volilni enoti 2 se je volilo 3 člana sveta in so bili izvoljeni:
  1. Janko Cesar,
  2. Srečko Razboršek,
  3. Karla Salobir.
- V volilni enoti 3 se je volilo 2 člana sveta in sta bila izvoljena:
  1. Drago Pušnik,
  2. Zlatka Pušnik. (Opomba: o izvoljenem kandidatu je zaradi enakega števila glasov odločil žreb.)
- V volilni enoti 4 se je volilo 1 člana sveta in je bil izvoljen:
  1. Franc Vodišek.

VIII. KRAJEVNA SKUPNOST SEDRAŽ

- V volilni enoti 1 se je volilo 3 člana sveta in so bili izvoljeni:
  1. Saša Nemeč,
  2. Aleš Jerman,

3. Simon Lutar.

- V volilni enoti 2 se je volilo 3 člana sveta in so bili izvoljeni:
  1. Drago Podreberšek,
  2. Mateja Sotlar Cvikl,
  3. Jožica Miša Alešovec.

IX. KRAJEVNA SKUPNOST ZIDANI MOST

- V volilni enoti 1 se je volilo 2 člana sveta in sta bila izvoljena:
  1. Milan Vodišek,
  2. Metka Bohorč.
- V volilni enoti 2 se je volilo 1 člana sveta in je bil izvoljen:
  1. Željko Ljubešek.
- V volilni enoti 3 se je volilo 1 člana sveta in je bil izvoljen:
  1. Miran Šeško.
- V volilni enoti 4 se je volilo 2 člana sveta sta bila izvoljena:
  1. Uroš Lukić,
  2. Igor Tovornik.

OBČINSKA VOLILNA
KOMISIJA LAŠKO
Predsednik Boštjan Grešak,
univ.dipl.prav.

OBČINSKE INVESTICIJE

Energetska sanacija Zdravstvenega doma Laško

V septembru 2014 so se zaključila dela energetske prenove ZD Laško. Izvajalec del je bilo podjetje NGD d. o. o. iz Ljubljane. Nadzor pa je izvajalo podjetje GRIN d. o. o. iz Zagorja. Na lupini

stavbe so stara okna nadomestili z okni s troslojno zasteklitvijo. Prav tako so vhodna vrata v zdravstveni dom in v vetrolovu nadomestili z avtomatskimi drsnimi vrati, enako tudi pri vходу v otroško ambulanto. Novo podobo je dobil tudi vetrolov v objektu zobozdravstva, kje so se namestila nova vrata. Fasaderska dela so zajemala izdelavo nove toplotno izolacijske fasade na fasadnih lamelah iz kamene volne, debeline 16 cm. Na novo se je izdelala tudi toplotna izolacija podstrešja ter stropi garaž.

Hkrati z energetske prenove je občina zgradila tudi zunanje panoramsko dvigalo, s tem pa vsem osebam s posebnimi potrebami, predvsem gibalno oviranim osebam, omogočila lažji dostop do ambulante, predvsem do laboratorija v 1. nadstropju zdravstvenega doma.

Pogodbena vrednost vseh del znaša 284.428 € z vključenim DDV. Od tega znaša vrednost del za postavitev dvigala 35.678 €.

Operacija energetske prenove ZD Laško se izvaja v okviru operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete »Trajnostna raba energije«, prednostne usmeritve »Energetska sanacija javnih stavb«. Občina Laško je za ta namen v letu 2013 pridobila sredstva Evropskega kohezijskega sklada v višini do 190.185,88 €.

Dozidava in energetska prenova OŠ Antona Aškerc Rimske Toplice

11. septembra je bila slovesna otvoritev dozidane in energetske prenovljene

Slovesna otvoritev energetske prenovljenega zdravstvenega doma je bila 1. oktobra. Zbrane sta nagovorila župan Franc Zdolšek in Niko Borič, dr. med., spec. spl. med., ki sta skupaj s strokovno vodjo Melito Zlatečan, dr. med., spec. spl. med., prerezala otvoritveni trak.

Osnovne šole Antona Aškerca Rimske Toplice. Učenci so pripravili kulturni program, zbrane pa sta nagovorila ravnateljica Manica Skok in župan Franc Zdolšek, ki sta skupaj z Dimitrijem Grilom, vodjo Urada za družbene dejavnosti, gospodarstvo in javne finance, prerezala otvoritveni trak.

Energetsko sanacijo do 100% upravičenih stroškov financira Evropski kohezijski sklad, sredstva za dozidavo šole pa Občina Laško zagotavlja iz lastnih proračunskih virov.

Ponudbena vrednost znaša dober milijon evrov (z DDV). Investicija, vredna dober milijon evrov (z DDV) je obsegala poleg dozidave še zamenjavo vseh oken in vhodnih vrat, toplotno izolacijsko fasado, izolacijo podstrešja, ureditev prezračevanja ter zamenjavo kotla na lesno biomaso.

Energetska sanacija Podružnične šole Zidani Most

Konec septembra 2014 je Občina Laško zaključila projekt energetske sana-

cije podružnične osnovne šole Zidani Most. Dela so zajemala zamenjavo vseh oken in vrat na lupini stavbe. Novo okna so PVC s troslojno zasteklitvijo in izolacijskim steklom. Fasada je izvedena z izolacijskim materialom EPS - grafitni ekspanzirani polistiren, z izboljšano toplotno izolativnostjo, debeline 16 cm, ter silikonsko silikatnim zaključnim slojem. Prav tako se je podstrešje šole toplotno izoliralo s kameno volno debeline 20 cm, delno so se uredile pohodne površine, ki bodo služile tudi kot odlagalne površine za različno opremo, ki jo šola in vrtec potrebuje za izvajanje pedagoškega procesa.

Operacija se izvaja v okviru operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete »Trajnostna raba energije«, prednostne usmeritve »Energetska sanacija javnih stavb«. Za izvedbo projekta je Občina Laško v letu 2013

pridobila evropska kohezijska sredstva. Projekt sofinancira Kohezijski sklad v višini do 118.794,72 € upravičenih stroškov.

Na podlagi izvedenega javnega naročila je bil izbran izvajalec del, to je podjetje Mika Dom, d. o. o. iz Celja. Vrednost del je znašala 148.840,00 €. Nadzor nad gradbenimi deli je izvajalo podjetje GRIN, d. o. o. iz Zagorja ob Savi.

Mag. Andrej Flis

Obnova poti blokovega naselja Debro

Območje obnove zajema površine med bloki blokovega naselja Debro ter športno dvorano Tri Lilije.

Obstoječa pohodna pot med bloki in športno dvorano je bila dotrajana in zaraščena. Odvodnjavanje je bilo zaradi nepravilnih naklonov površin slabo, na površini je zastajala voda.

Projekt obsega ureditev odvodnjavanja in utrditev pohodnih površin. Obstoječa tlakovana površina in robniki so odstranjeni, pešpot je utrjena, asfaltirana in zarobničena.

Na dovozni rampi do blokov ter na povezovalni poti, ki vodi do športne dvorane Treh Lilij so položeni travni betonski tlakovci.

Obstoječi jaški in vodovodne kape v obstoječi pešpoti so prilagojeni novi višini nivelete pešpoti. Brežine bodo zavarovane s pravilnimi nakloni ter protierozijsko zaščito brežin.

Na vhodih blokov se bodo uredile AB stopnice za prehod pešcev iz bloka na dvorišče in stopnice za prehod pešcev iz nivoja pešpoti ob blokkih na nivo dvorišča pred športno dvorano.

Obstoječe dotrajane klopi in koši bodo zamenjani za nove. Pri trafo postaji se na sredino poti postavi konfin. Vse jeklene

rešetke in okvirje pred vhodom bodo očiščene, peskane ter pobarvane.

V blokovskem naselju se je uredila tudi javna razsvetljava.

Zaključek del je predviden do konca oktobra.

Obnovitvena dela izvaja gradbeno podjetje Brahigradnje, d. o. o.

Nadzor pri obnovi vrši PG-Tim, d. o. o., ga. Jožica Krajnik.

Obnova JP 701120 Lahomno-Stopce-Vrh nad Laškim

Konec avgusta smo pričeli z obnovo cestnega odseka Lahomno-Stopce-Vrh nad Laškim, v dolžini 1134 m. Navedeni odsek je v makadamski izvedbi ter delno utrjen. Trasa poteka v začetku v vzdolžno ravnem terenu preko travnih površin, v drugi polovici pa se začne strmo dvigati.

Odvodnjavanje je dotrajano in nezadostno.

Projekt obnove obsega ureditev odvodnjavanja cestišča, utrditev cestišča, delno razširitev cestišča in izvedbo muld. Obstoječi tlak se v večini odstrani, kjer je nivo nove nivelete višji pa se tampon dosuje. Vozišče bo izvedeno z dvoplastno asfaltno prevleko v debelini 5+3 cm. Na nasprotni strani mulde ob vozišču pa se izvede peščena bankina v širini 0,5 m. Ob večjih zunanjih ovinkih ter zelo strmih nasipnih brežinah se postavijo varnostne ograje.

Na delu plazovitega dela ceste se je že izvedla sanacija plazu, z izvedbo podporne konstrukcije pod cesto.

Delo izvaja podjetje MSV Žohar, d. o. o. Nadzor pri obnovi pa vrši Centring, d. o. o., G. Peter Centrih

Ljubica Vižintin

Vlaganja v javno vodovodno omrežje na področju KS Jurklošter v letih 2013 – 2014

Območje KS Jurklošter je pomembno za celotno vodovodno omrežje glede zagotavljanja vodnih količin iz zajetij Trije studenci I., Trije studenci II. in Globočaj.

V letu 2013 je bila napravljena vrtina globine 148 m na področju Treh studencev, kjer se je odkrilo dodatnih 5,8 l/s kvalitetne vode, ki se jo lahko po potrebi vključi v sistem. Vodovodni sistem Treh studencev je dolžine 110,776 km in preskrbuje 585 gospodinjstev. Vrednost del izdelave vrtine je znašala 74.752,63 EUR z DDV.

Ker je potrebno do vrtine za nemoteno delovanje in preskrbo pripeljati tudi elektriko, se je v letu 2014 izvedlo 600 m

instalacijskih vodov za elektriko in položilo prav toliko metrov vodovodnih cevi za vključitev najdenih vodnih količin v sistem. Vrednost del z materialom je znašala 24.026,07 EUR z DDV.

V strategiji vodooskrbe 2007-2013 je bila predvidena tudi rekonstrukcija vodovoda Jurklošter, ki ima svoje zajetje pod Volušem. V letu 2013 je bil zgrajen 30 m³ velik vodohran, do njega pa je bil speljan tudi nizkonapetostni elektro vod. Vrednost del izgradnje vodohrana je znašala 58.493,80 EUR z DDV.

Letos poleti pa je bilo napravljeno vodovodno omrežje ob državni cesti z zagotovitvijo požarne varnosti za center naselja Jurkloštra. Hkrati sta novo neoporečno pitno vodo dobila tudi podružnična šola in otroški vrtec v Jurkloštru. Vrednost izvedenih del je znašala 20.966,10 EUR.

Tako so bila v dveh letih v javno vodovodno infrastrukturo na področju KS Jurklošter vložena sredstva v višini 178.238,60 EUR.

Slavnostni trak so prerezali predsednik KS Jurklošter Franc Lesičar, župan Franc Zdolšek in predstavnik Pivovarne Laško Ivan Verbovšek.

Luka Picej

Urejanje vodotokov

V poplavah v septembru 2014 je bila precejšnja škoda povzročena na vodotokih in brežinah Savinje, Gračnice, Lahomnice, Reke, Mišnice, Paneškega grabna, Lokavščice, Rečice, Žikovce in Brstniškega potoka. Izvedla so se dela na čiščenju prodnih zadrževalnikov, kakor tudi dela povišanja nasipa z oblogo desne brežine Savinje v Laškem, sanacija obloge brežine v vodotoku Gračnice na Brodnica in v Jurkloštru.

Vodovod Šentrupert (Mlakar)

V mesecu septembru so se pričela izvajati dela na izgradnji vodovoda dolžine 1.400 m za normalno preskrbo 7 gospodinjstev v Šentrupertu. Obstoječe omrežje ni imelo potrebnih tehničnih elementov kot so preseki, cevi pa so bile tudi že dotrajane.

Montažno krožno krožišče v Laškem

Zaradi povečanja prometa iz leta v leto skozi Laško, se je propustnost in varnost zmanjšala. Eden izmed možnih ukrepov in rešitev je v takem primeru krožišče, katerega se načrtuje na lokaciji pred Hotelom Hum. Na splošno so pri nas v zadnjem času rešitve zagat z umestitvijo rondojev vse pogostejše.

V Sloveniji smo z uvedbo krožnih križišč začeli leta 1992. Danes imamo v Sloveniji izvedenih 512 krožnih križišč, 389 jih je v urbanih okoljih.

Do sedaj so v Sloveniji bile izvedene tri razvojno-raziskovalne naloge, katerih namen je bil določiti učinke uvedbe krožnih križišč. Izkazalo se je, da je učinek uvedbe krožnih križišč izredno pozitiven, tako s stališča pretočnosti kot prometne varnosti. Med drugim je ugotovljeno, da krožna križišča:

- zagotavljajo visoko raven prometne varnosti (manjše število konfliktnih točk kot pri klasičnih nivojskih križiščih, nemogoče »lovljenje zelene«,
- imajo možnost prepuščanja prometnih tokov velikih jakosti,
- imajo manjše čakalne čase (kontinuiranost - neprekinjenost vožnje),
- manjši hrup in emisija izpušnih plinov,
- manjša poraba prostora (kot pri nivojskih križiščih s pasovi za zavijalce; pri enaki kapaciteti),
- manjše posledice prometnih nesreč (ni čelnih trkov in trkov pod pravim kotom),
- manjši stroški vzdrževanja (ni semaforizacije),
- zagotavljajo hitrejšo pretočnost pešcev,

- pomenijo tudi ukrep za umirjanje prometa v urbanih območjih.

Od zgoraj navedenih 389 krožnih križišč v urbanem okolju je bilo v preteklosti izvedeno 36 montažnih, 16 od njih pa je kasneje rekonstruiranih v dokončno oz. fiksno izvedbo (Maribor – Glavni trg, Maribor – Danice Vogrinc, Piran – nad Fakulteto za pomorstvo, Piran – pred izvozom za Fieso, Sl. Gradec – bivša trgovina Nama, Maribor - Tabor ...). Preostala montažna krožna križišča (Jagodje, Dobrava, Strunjan, Koper – pred Intereuropo ...) pa so še danes montažna. Mnoga od njih so izvedena na državni cesti in praviloma v urbanem okolju.

Za varnost pešcev je v primeru montažnega krožnega križišča v Laškem poskrbljeno z ustrežno javno razsvetljavo in izvedbo ločilnih otokov. Ločilni otoki bodo tudi skrajšali poti, ki jih morajo prehoditi pešci pri prečkanju krakov krožnega križišča.

Omejitev hitrosti v montažnem krožnem križišču v Laškem bo jasno označena s prometnimi znaki.

Slovesna predaja namenu pločnika »Thermana – Tuš«

19. septembra je bila slovesna otvoritev novega hodnika za pešce in kolesarje v dolžini 202 metrov na relaciji Thermana – Tuš. Zgrajena je tudi pripadajoča javna razsvetljava. Pogodbena vrednost je znašala 84.058,00 EUR (z DDV).

Izgradnja novega pločnika pomeni izboljšanje varnosti za pešce, kolesarje in je namenjena tako krajanom kot tudi turistom, ki obišejo Laško.

Izgradnja novega pločnika pomeni izboljšanje varnosti za pešce, kolesarje in je namenjena tako krajanom kot tudi turistom, ki obišejo Laško.

Ocenjevanje škode na stvareh zaradi posledic poplav

Občina Laško je na osnovi sklepa Ministrstva za obrambo, Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje ocenjevala škodo na stvareh zaradi posledic poplav v času med 12. 9. in 16. 9. 2014. Vlogo so lahko oddali oškodovanci, ki so utrpeli škodo na kmetijskem zemljišču, gradbeno inženirski infrastrukturi ali na objektih. Rok za oddajo vlog je bil 10. 10. 2014.

Na Občini Laško smo prejeli več kot 150 vlog oškodovancev. Ta ocena škode se šteje kot vloga za izplačilo sredstev za odpravo posledic naravne nesreče, če bo Vlada RS za naravno nesrečo, v kateri je bila ta ocena škode narejena, odločila, da se uporabijo sredstva za odpravo posledic škode v kmetijstvu ter na stvareh in sprejela predpisan program odprave posledic škode.

Oškodovance, ki so imeli v poplavi 13. 9. 2014 škodo na stanovanjskem področju, se oprostijo plačila vodarine za mesec september 2014.

Oprostitev plačila se odobri na podlagi vloge oškodovanca, ki je na voljo na spletni strani Občine Laško pod zavihkom »Za občane – Vodovod in kanalizacija«.

Edina Memić

Otvoritev vodovoda Mala Breza

27. avgusta je bila slovesna otvoritev vodovoda Mala Breza. Zgrajen je bil vodovod v dolžini 6 km. Vrednost del vodovoda, na katerega se je priklopilo 31 gospodinjstev, znaša dobrih 161.000 EUR (z DDV). Sredstva so bila v celoti zagotovljena v občinskem proračunu.

Otvoritev vodovoda Bukovca

Nov vodovod so dobili tudi v Bukovci, in sicer v dolžini 1.400 m. Vrednost del znaša dobrih 30.000 EUR (z DDV). Sredstva so bila v celoti zagotovljena v občinskem proračunu. Na vodovod, ki je bil slovesno predan namenu 3. septembra, se je priklopilo 15 gospodinjstev.

Luka Picej

Predloge za podelitev priznanj Antona Aškerca zbiramo do 18. novembra

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja Občinskega sveta Občine Laško je v junijski številki Laškega biltena objavila javni razpis za podelitev priznanja Antona Aškerca v letu 2015. Pisne predloge lahko oddate še do torka, 18. 11. 2014, na naslov: Občinski svet Laško, Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, Mestna ulica 2, 3270 Laško, s pripisom »Predlog za priznanje Antona Aškerca v letu 2015«, osebno ali po pošti. Prav tako lahko predloge oddate po elektronski pošti na e-naslov obcinski.svet@laško.si.

Jasna Kermelj

PRIGLASITVE KANDIDATOV ZA OPRAVLJANJE VOZNIŠKEGA IZPITA

Obveščamo vas, da se je z 15. 9. 2014 začel uporabljati Pravilnik o izpitnih centrih za opravljanje voznškega izpita za voznike motornih vozil (Uradni list RS,

št. 64/2014), ki določa izpitne centre za opravljanje teoretičnega in praktičnega dela voznškega izpita za voznike motornih vozil.

Kandidati se lahko prigrasijo na voznški izpit pri katerikoli upravni enoti, za katerikoli izpitni center v Sloveniji. Ob prijavi si kandidat izbere enega izmed prostih terminov, ki jih predhodno razpiše posamezni izpitni center. Izpitni centri pridobijo podatke o prijavljenih kandidatih iz računalniške evidence. Upravna enota ob vsakokratni prigrasitvi preveri, če kandidat izpolnjuje pogoje za opravljanje izpita in nato izda potrdilo o pri-

javi na izpit, kandidat pa poravnava stroške prigrasitve in stroške izpita.

Proste termine za opravljanje voznškega izpita si kandidati lahko ogledajo na spletnem naslovu <http://e-uprava.gov.si/e-uprava/urnikidic.euprava>.

Na spletnem naslovu <http://teorija-priprava.gov.si/moodle/login/index.php> je na voljo aplikacija, ki omogoča elektronsko pripravo na teoretični del voznškega izpita. Več o tem si lahko preberete na navedeni spletni strani.

*Oddelek za upravne notranje
in splošne zadeve*

KS MARIJA GRADEC

Otroška igrala na Marija Gradcu

Kot ste nekateri že opazili, smo v drugi polovici letošnjega leta postavili otroška igrala na lokaciji tenis igrišča na Marija Gradcu. Potrebo po tovrstnem objektu so izrazile predvsem družine iz bližnje okolice, pa tudi drugi, ki ta prostor uporabljajo za take in drugačne rekreacije.

Igrala, ki so opremljena z ustreznimi certifikati, so izbrana za širšo populacijo otrok, tako da si vsak, ne glede na starost, najde nekaj zase. Uporaba tega igralnega kompleksa je izključno na lastno odgovornost, pri mlajših pa predvsem v spremstvu staršev.

Za ta projekt gre zahvala Občini Laško ter izvajalcu Brečko Dragu s.p. za ustrezno postavitev, upravljanje tega objekta pa je prevzela Komunala Laško. Želimo vam veliko lepih otroških uric.

*Martin Brečko, predsednik sveta
KS Marija Gradec*

Zahvala

V noči med 12. in 13. septembrom 2014 nam je narava zopet pokazala zobe. Hudournik nam je že tretjič v desetih letih odnesel dovozno pot in poškodoval javno cesto na relaciji Gabrno – Trojno. Ker smo bili odrezani od sveta, smo pristojne zaprosili za pomoč in jo tudi dobili.

Hvaležni smo za hitro sanacijo in se še posebej najlepše zahvaljujemo g. županu Francu Zdolšku, g. Aljažu Krpiču, predsedniku KS Marija Gradec g. Martinu Brečku ter izvajalcu del g. Ferdinandu Hercogu in njegovim zaposlenim.

Vsem še enkrat najlepša hvala.

*Družina Pajek s sovaščani
z Gabrnega*

KS JURKLOŠTER

POSODOBITEV KRAJEVNIH CEST V KS JURKLOŠTER

Krajevna cesta Jurgl - Boršt

Na dan praznovanja krajevnega praznika KS Jurklošter v soboto, 30. avgusta, je bila otvoritev na novo asfaltiranega odseka krajevne ceste Jurgl – Boršt v dolžini 790 m v zaselku Paneče. Omenjeni odsek krajevne ceste je bil izredno problematičen zaradi vzdrževanja, ker je vsako neurje napravilo veliko škode na makadamskem ustroju cestišča. Na osnovi tega je Krajevna skupnost Jurklošter v letu 2013 to cesto uvrstila v občinski program po-

sodobitve javnih poti na območju naše KS. Na tem odseku se je na novo uredil celoten ustroj cestišča, odvodnjavanje

s propusti in brežine, kar je po predračunski vrednosti znašalo 19.000 EUR. Celoten znesek je poplačal uporabnik

- naš krajan Franc Vodišek, čeprav to cesto koristi več krajanov. Za izkazano prizadevnost se mu KS še posebno zahvaljuje. Vrednost celotne investicije je bila 50.432,81 EUR, od tega je občina Laško za asfaltno prevleko iz občinskega proračuna namenila 31.432,81 EUR. Ta posodobitev bo prispevala k izboljšanju prometne varnosti ter boljše dostopnosti krajanov do svojih domov in k zmanjšanju stroškov za stalno gramoziranje in vzdrževanje.

Krajevna cesta Globoko – Blatni Vrh

Prav tako smo na isto soboto namenu predali na novo asfaltirani odsek krajevne ceste Globoko – Blatni vrh v skupni dolžini 650 m v zaselku Blatni vrh. Ome-

njeni odsek ceste je bil v investicijskem programu posodobitve javnih poti v KS za leto 2014. V realizaciji podjetja Ferdo Hercog s. p. so se izvedla vsa gradbena dela za celoten ustroj cestišča, odvodnja-

vanje s propusti in izvedbo drenaž, razširitev in izvedba upornega zidu na mostu ter ureditev brežin z bankinami, kar je po predračunski vrednosti znašalo 12.500,00 EUR. Večina tega zneska je financirala družina Bevc iz Blatnega vrha, ki si je tudi izredno prizadevala, da se je celotna posodobitev izvedla, za kar se jim KS še posebno zahvaljuje. Celotno asfaltno prevleko je financirala KS v višini 24.494,00 EUR in 1.000,00 EUR za razširitev mosta. Na otvoritvi je bil prisoten župnik iz Vrha nad Laškim g. Iztok Hanžič, ker je tudi župnija uporabnik te ceste. Z blagoslovom nam je vsem zaželel varno vožnjo ter izrazil željo, da bi obnovljena cesta dolgo služila svojemu namenu.

Janko Cesar

KS LAŠKO

Spet nekaj novega asfalta

V skladu z letnim načrtom naše krajevne skupnosti smo 29. 9. asfaltirali cesto v Rifengozdu od Iršiča do Zorka v dolžini približno 340 m. V naslednjih dneh smo asfaltno prevleko pripeljali tudi do

Verbovškovich, ki živijo na Ojstrem 33. Spodnji ustroj so, kot je navada v naši krajevni skupnosti, pripravili krajan, asfalt pa smo prispevali iz našega in občinskega proračuna. Verjamem, da smo s tem dosežkom poleg omenjenih krajanov razveselili še koga, ki se vozi po teh odmaknjenih a pomembnih cestah.

Martin Kokotec

ČLANI HORTIKULTURNEGA DRUŠTVA LAŠKO NA TRADICIONALNEM IZLETU V NEZNANO

Hortikulturno društvo Laško je tudi to jesen organiziralo izlet, ki je v prvi vrsti nagrada članom društva in drugim, ki so sodelovali na prireditvi Pivo in cvetje. Izlet je poučne narave, saj se obišejo kraji, ki so ljudem manj znani. V programu teh izletov so vključene dejavnosti, ki so zanimive tistim, ki se zanimajo za naravo ter kulturno dediščino ljudi, katerih kraji se obišejo. Cilj letošnjega spoznavanja neznanne Slovenije je bila Bela krajina. Ob 7. uri je bil odhod avtobusa iz LAŠKEGA, sledila je vožnja proti Zidanemu Mostu, Sevnici in dalje mimo Novega mesta do DOLENJSKIH TOPLIC, ki so že za časa avstroogrške monarhije veljale za eno uglednejših toplíc. Tu smo si vzeli prosto za osvežitev in kratek sprehod skozi mo-

dern zdraviliški kompleks. Sledila je vožnja proti Črnomlju in dalje proti KRAJINSKEMU PARKU LAHINJA v vasici Veliki Nerajec. Sprejele so nas članice Društva Krnica, kjer so nas v info centru pogostile z ajdovo potico, nato pa smo spoznavali značilnosti parka, ki spada v območje Natura 2000 in se razteza v povirju zgornjega toka reke Lahinje med Črnomljem in Vinico. Posebej je zavarovanih 7 naravnih spomenikov, 2 naravna rezervata in 5 kulturnih spomenikov. V sklopu ogleda smo si ogledali njihovo staro kmečko hišo, črno kuhinjo, staro kmečko orodje in narodna glasbila ter galerijo domačih obrti. Sledila je vožnja v METLIKO in krajši sprehod po starem mestnem jedru. Nato smo se odpeljali do bližnje vasice ROSALNICE, kjer smo si ogledali 3 čudovite cerkvice – »Tri fare«. Po ogledu je sledila vožnja do vasice DRAŠIČI, kjer smo se seznanili s t.i. Sosesko zidanico, ki jo je ustanovila skupnost 50 lokalnih pridelovalcev belokranjskih vin. Pokušino in ogled kleti pa so nam pripravili pri enem najboljših slovenskih vinarjev na domačiji PRUS. Odlične vinske sorte so še bolj teknile ob odlični prezentaciji in tipični belokranjski pogači. Nato smo se odpeljali v RADOVICO in se preselili v čas, ko smo gulili šolske klopi po starih navadah in običajih. Ker smo vsi uspešno izdelali razred, smo se odpeljali na VEČERJO na eno od znanih turističnih kmetij, kjer so nas razvajali s svojimi domačimi specialitetami. Povratek v Laško je bil v poznih večernih urah.

Anton Vodišek

GOZD – GOZDARSTVO - SKRBNI LASTNIK S CELJSKEGA

Razmišljanje o pomenu naših gozdov postane žal ustvarjalno šele ob naravnih ujmah, oziroma takrat, ko se postavimo v namišljeno situacijo in si zamislimo Slovenijo brez gozda. V takšnih okoliščinah postane potreba po poglobljenem pristopu do gozda in gozdarstva nujna. Če naj to resnico meglenelega potegnemo na realna tla, potem postane naloga Ministrstva za kmetijstvo in okolje, da loči objektivno resnico od številnih mitov in polresnic, in da končno in dokončno uredi razmere v gozdarstvu, prednostna!

V Zavodu za gozdove Slovenije usmerjamo gospodarjenje z gozdovi v okviru pristojnosti, ki jih imamo v skladu z Zakonom o gozdovih. Tri četrtine gozdov je v Sloveniji v privatnem lastništvu. Ta lastnina je razdeljena med cca. 460.000 solastnikov, od katerih ima vsak nekaj parcel. Tako je posest zelo razdrobljena in težavna za gospodarjenje. Pa vendar je vsaka od teh parcel pokrita s kvalitetnimi načrti, po katerih lahko lastniki gozdov gospodarijo. Gospodarjenje pa je od lastnika do lastnika različno.

Zavod za gozdove Slovenije skrbi za promocijo dobrega gospodarjenja v zasebni posesti. Ena izmed metod je tudi ta, da vsako leto v vsaki od 14 gozdno-gospodarskih območij lastnika izberemo gospodarja, ki je lahko vzor in smerokaz ostalim, kako skrbno se lahko gospodari z gozdom. Prireditve s podelitvijo priznanj izbranim lastnikom poteka že od leta 1999 dalje.

Letos je bila sklepna prireditev 24. maja 2014, v Šentrupertu na Dolenjskem. Ni bilo naključje, da smo gozdarji podelili priznanja skrbnim lastnikom v deželi kozolcev. Prijazni domačini so znali pokazati, kako se lahko les in leseni izdelki uporabijo in tržijo doma in v svetu. Predstavitev štirinajstih skrbnih lastnikov gozdov pa je zbudila vero v trajnostni, sonaraven in mnogomen-ski slovenski koncept gospodarjenja z gozdom, ki je v svetu še vedno unikatni.

Gozdarji iz celjskega gozdnogospodarskega območja smo za najbolj skrbnega lastnika gozda za leto 2014 izbrali

Adama Jecla iz Šentruperta 93 nad Laškim. Je lastnik 20 ha gozdov, ki rastejo na hribovju med Resevno, Svetino in Celjsko kočo. Njegovi gozdovi so vzorno, lahko rečemo nadstandardno negovani. Vsakodnevni prosti čas uporabi Adam za rekreacijo v gozdu, kakor sam pravi. V tem času obvejuje drevesa ali pa z mačeto izvaja nego mladja in gošče. Na ta način vzdržuje fizično kondicijo in duhovno svobodo. Znanje o gozdu in delu v njem je pridobil po ve-

čini z opazovanjem naravnih zakonitosti, oziroma z individualnimi pogovori z gozdarji. Njegovo sodelovanje s strokovno službo je izjemno. Celoten posekan les v gozdu predela na lastni žagi, katera njemu in družini nudi osnovno zaposlitev. Adam je razumen lovec in je član Lovske družine Svetina. S svojim delom v gozdnem in kmetijskem prostoru zavestno oblikuje življenjsko okolje divjadi. Posebno pozornost posveča prehranskim možnostim za divjad na gozdnem robu, kateri je za funkcioniranje gozda kot celote izjemno pomemben. Gozdarji smo prepričani, da je priznanje na Celjskem pristalo v pravih rokah.

V našem dojemanju gozda prihaja do sprememb. Kmalu bo oblikovan nov Zakon o gozdovih. V tem trenutku naša zakonodaja priznava, da ima lastnik gozda sicer pravico razpolagati z lesom. Gozd pa nudi še marsikaj, kar nikakor ne more biti zgolj užitek lastnika, ampak je skupno dobro, kot zrak in voda. Ob toliki gozdnatosti je na tako stališče moč gledati kot na civilizacijsko pridobitev. Naj gozd, podobno kot gore, ostane naša poslednja svoboda. Vendar svoboda tudi obvezuje. Če zakon lastniku jasno nalaga, kaj mora, bo moral javnosti jasno ukazati, kaj v gozdu sme. Zato se bomo morali v oblikovanje gozdarske zakonodaje vključiti vsi, ki nam je mar za gozd. Da bomo dosegli kompromis med lastniki gozdov in nelastniki, oziroma med tem, kar ena stran zahteva, da bo razumno in kaj druga ponudi, da bo pravično.

*Dušan Debenak, univ.dipl.inž.gozd.,
Zavod za gozdove Slovenije, OE Celje*

IZLET DRUŠTVA KMEČKIH ŽENA ROSA

Zadnji dan v juliju smo se članice Društva kmečkih žena Rosa z vodjo Marjanco Deželak odpravile na strokovno ekskurzijo na Dolenjsko. Kljub deževnemu jutru smo se z avtobusom odpeljale na pot, ki ni bila dolgočasna, saj nas je zabaval muzikant Tini. Naša prva postaja je bila na Centru biotehnike in turizma Grm v Novem mestu. Po ogledu smo se zapeljale v Hišo kulinarike, kjer so nas postregli s slastnim kosilom. Pot smo nadaljevale proti kraju Cerovec, kjer nas je na zeliščarski kmetiji Plavica pričakal Jože Majes. Predstavil nam je svoje izdelke čajev, mazila, olja, knjige ter nas popeljal skozi vrt zdravilnih rastlin. Sledil je zaključek na Matjaževi domačiji v Dolenjski vasi Paha nad Otočcem. Po sprejemu smo si najprej ogledale cerkev sv. Jurija, ki jo krasi 400 let star prenovljen baročni oltar. Razkazali so nam tudi 150 let staro hišo ter vinsko klet, za tem pa je sledila predstavitev z naslovom Zgodba o cvičku. Po večer-

ji in zabavnem druženju je sledil povratek v Laško. Sedaj pa se članice društva že veselimo novih načrtov in srečanj, na katerih pričakujemo čim večjo udeležbo.

Marjana Jančič

ENERGETSKO SVETOVANJE ENSVET

V sestavku v avgustu sem napisal nekaj besed o prihajajoči kurilni sezoni in ukrepih, ki nas čakajo. Danes naj bo nekaj besed o ogrevanju z drvmi.

Skoraj vsak dan se srečamo z obvestili o klimatskih spremembah in pojavu tople grede. Posamezniki seveda ne moremo reševati globalnih sprememb, lahko pa pripomoremo na lokalnem nivoju.

Slovenija je specifična po veliki površini gozdov, iz katerih se lahko koristi les kot obnovljiv vir energije.

Uporabniki lesa kot kuriva v svojih ogrevalnih napravah se velikokrat premalo zavedajo pomena pravilne uporabe naprave in njenega vzdrževanja. Z nepravilnim kurjenjem lahko kljub temu, da je les po svoji sestavi zelo primeren za kurjenje, povzročamo veliko onesnaženje s prašnimi delci, kateri nastajajo ob gorenju.

Zelo majhni delci, ki nastajajo pri gorenju in se skupaj s produkti zgorevanja spuščajo v okolico. V telo jih dobimo preko vdihanega zraka in ti v telesu povzročajo dolgoročno škodo. Pojavljajo se razne oblike karcinogenosti in Alzheimerjeve bolezni - demence.

Dejstvo je, da je Ljubljana tretje najbolj onesnaženo mesto v Evropi glede na koncentracijo prašnih delcev v zraku. Presenetljivo je tudi, da je meja presežena v Murski Soboti, kjer ni industrije.

Za zmanjšanje škodljivih emisij v zrak je potrebno vedeti, na kaj je potrebno paziti, kadar kurimo z lesom. Ob nabavi mora kupec paziti, da kupi napravo, katera dosega predpisane vrednosti emisij in izkoristkov. Napravo je potrebno pravilno vgraditi, da lahko ta optimalno

obratuje. Uporabljati se mora ustrezno gorivo, pravilno kuriti ter redno vzdrževati napravo.

Les je po svoji kemični sestavi zelo primerno gorivo, ker vsebuje v glavnem le ogljik (C) in vodik (H). Prisotnost žvepla (S) pa je zanemarljiva.

Da se doseže predpisane vrednosti emisij, je obvezno uporabljati suha drva z vsebnostjo vlage pod 20%. Maksimalna dovoljena vlažnost drv je 25%, kar je določeno z uredbo o emisiji snovi v zraku iz kurilnih naprav.

Velikokrat se za kurjenje uporablja različen les, ki nima najboljših zgorevalnih lastnosti. Tako se pojavijo najrazličnejši lesni ostanki, les, ki ostaja pri čiščenju sadovnjakov ali brežin vodotokov in podobno. S takšnim lesom je razumljivo težko dosežati željene učinke kurjenja.

Največja odstopanja od optimalnega kurjenja se pojavljajo pri ročnem nalaganju drv v kotel, ker ne moremo doseči enakomernega doziranja v kurišče.

Boljše kurjenje se dosega z avtomatskimi napravami za dodajanje sekancev ali pelet. Posebno pri sekancih so lahko težave, ker se ti pridobivajo iz najrazličnejših surovin, ki so lahko tudi preveč vlažne. Tudi peleti niso vedno najboljše kvalitete, zaradi česar kvaliteta zgorevanja ni na nivoju zelenega.

Na trgu se trenutno pojavljajo velike količine drv, ki niso dovolj suha, ker so bila pripravljena iz lesa drevja poškodovanega v letošnjem žledolomu.

Za poznavanje zgorevanja polen naj navedem samo temperature, ki zagotavljajo normalne faze izgorevanja v kotlu.

- Sušenje: pri cca. do 150°C
- Segrevanje in uplinjevanje: do cca. 600°C
- Zgorevanje: do cca. 1200°C

Zagotavljanje zgorevanja vseh gorljivih komponent v lesu, posebej še to velja za hlapne gorljive snovi, je zelo zahtevno. To je v veliki meri odvisno od kvalitete kurilne naprave.

Prav zaradi tega ne moremo pričakovati, da bi se v eni peči lahko enakovredno kurili sekanci, peleti in polena.

V fazi sušenja najprej izhlapi voda, v fazi segrevanja hlapne sestavine v lesu (CO ter C_xH_y) izhlapijo ne glede na to, ali so zagotovljeni pogoji za njihovo zgorevanje. Osnovna naloga kurilne naprave je, da zagotovi popolno zgorevanje tudi teh hlapnih elementov v lesu in ne samo ogljika.

Če v kotlu zgorijo tudi te sestavine, se opazi že po barvi plamena. Rdeč, temen plamen pomeni, da je zgorevanje slabo. Zadovoljivo zgorevanje obarva plamen svetlo rdeče, modrikast plamen pa pomeni dobro zgorevanje.

Če je plamen temno rdeče barve in se nad dimnikom opazi temen dim, pomeni tudi, da je notranjost kotla obložena z nezgorelimi produkti, večino v obliki sajstih in katraskih oblog. To nam je tudi opozorilo, da je nujno pristopiti k spremembi načina kurjenja.

Potrebno je omeniti še neodgovorno kurjenje snovi, ki v nobenem primeru ne spadajo v kotel. To so najpogosteje razni plastični odpadki, ki tako fino na hitro zagorijo, ko jih vržejo v peč, v okolico pa odvajajo izredno strupene produkte. Samo kot opozorilo pa še to, da takšno kurjenje sredi poletja, z dodatki plastike, ko že itak ni možno dosežati normalnega zgorevanja, še toliko bolj intenzivno zastrupljajo okolico. Mogoče bodo takšne kurjače-umetnike lahko spame-tovali intenzivni pregledi kurišč in temu primerno ukrepanje.

Energetska svetovalna pisarna

35 LET

OOZ Laško ob praznovanju svoje 35-letnice odpira vrata vsem, ki imate vprašanja s področja davčne in delovno-pravne zakonodaje.

Za brezplačno svetovanje vam bomo na voljo od 27. 10. do 29. 10. 2014 od 10. do 12. ure na Savinjskem nabrežju 2, Laško, tel. 733-84-90 ali po e-pošti: andreja.rojc@ozs.si.

Občina Laško

Čista Dolina - SHW
Komunalno Podjetje d.o.o.

VABIMO

vas na dan odprtih vrat

Centralne čistilne naprave Laško, Zbirnega centra in deponije Strensko,

ki bo v soboto, 8. novembra 2014, z vodenim ogledom ob 8.30 in 10.00.

Problematika nagrobnih sveč v občini Laško

Približuje se dan, ko izkazujemo spoštovanje do naših prednikov. V obdobju pred in po dnevu spomina na mrtve množično obiskujemo pokopališča in hote ali nehote s svojimi dejanji na različne načine vplivamo na okolje.

Statistika kaže, da v tem obdobju na vseh pokopališčih v občini Laško zberemo tudi do 100 m³ odpadnih sveč.

Velika količina uporabljenih nagrobnih sveč ne povzroča samo dodatne količine odpadkov, s katerimi je potrebno ustrezno ravnati. Gre tudi za nepopolno izgorevanje in ustvarjanje toplote, kar negativno vpliva na okolje.

V sklopu akcije *Manj sveč za več okolja* in z upanjem na naše odgovorno ravnanje do okolja vas prosimo, da razmislite o tem, ali je število nagrobnih sveč res pravo merilo za spomin na preminule.

Prizgimo SVEČO MANJ ob letošnjem dnevu spomina na mrtve in naj spominanje še bolj žari.

Sanacija razglednih ploščadi na mostu čez Savinjo

Na mostu preko Savinje v Laškem je bil že kar nekaj časa onemogočen dostop na vse štiri konzolne podeste oz. razgledne ploščadi. Ukrep omejitve dostopa do podestov razglednih ploščadi smo izvedli zaradi varnostnih razlogov, saj so bili leseni podesti na ploščadih v zelo slabem stanju, dotrajani in nevarni. S tem ukrepom smo preprečili, da bi prišlo do neželenega zdrsa oz. padca naključnih obiskovalcev skozi podeste v reko. V

zvezi s tem smo na Inštitutu za metalne konstrukcije naročili poročilo in izredni pregled jeklenih nosilnih konstrukcij.

Poleg temeljitega pregleda jeklene konstrukcije so bili podani tudi predlogi ukrepov za zagotovitev varnosti in trajnosti konstrukcije, med katerimi gre poleg menjave lesenih podestov izpostaviti še pritvje oz. pričvrstitev matic sidrnih vijakov ter čiščenje in barvanje korodiranih delov jeklene nosilne konstrukcije.

Posledično smo kot upravljalci pristopili k temeljiti sanaciji lesenega dela podestov in zaščiti jeklene konstrukcije, s čimer smo zagotovili varen dostop do podestov in s tem ponovno varno uporabo razglednih ploščadi.

Prometni režim ob novi žalnici v Laškem

Na območju pokopališča v Laškem bo po izgradnji nove žalnice potrebno spremeniti prometni režim. Parkiranje za osebna vozila bo dovoljeno na utrjenih makadamskih parkiriščih levo in desno od uvoza z glavne ceste. Parkiranje neposredno ob pokopališču in v bližini objekta žalnice ne bo več dovoljeno. Postavljena bo ustrezna prometna signalizacija. V obdobju ob dnevu spomina na mrtve pa bodo promet usmerjali tudi redarji. Prodaja sveč se bo lahko vršila le na odrejenih mestih ob parkiriščih in ne več neposredno pri vhodih na pokopališče in ob žalnici.

Marjan Salobir

Komunala Laško pridobila certifikat po standardu ISO 14001:2004

Septembra sta bili v podjetju Komunala Laško s strani certifikacijske hiše Bureau Veritas uspešno opravljeni recertifikacijska presoja po standardu ISO 9001 in certifikacijska presoja po standardu ISO 14001, na osnovi katere je bilo ugotovljeno, da je v podjetju uveden sistem vodenja, skladen z zahtevami standarda ISO 14001. Pred pridobitvijo certifikata smo

v podjetju uspešno opravili seminar za notranje presojevalce po standardu ISO 14001, izvedli notranjo presojo ter opravili začetno presojo, s katero je bila ugotovljena pripravljenost našega sistema na certificiranje po tem standardu. Uspeh je rezultat dela in prizadevanj vseh zaposlenih v podjetju.

Javno podjetje Komunala Laško s svojimi dejavnostmi pomembno prispeva k urejenemu in čistemu okolju, saj skrbi za ravnanje z odpadki, vzdrževanje občinskih cest, javnih površin in javne razsvetljave, vzdrževanje kanalizacijskega omrežja, izvaja pogrebno in pokopališko dejavnost in upravlja z nepremičninami.

Kot podjetje smo se zavezali, da bomo z doslednim izvajanjem sistema ravnanja z okoljem zagotavljali nenehne izboljšave in izkazovali trajno zavezanost za varovanje okolja ter preprečevali onesnaževanja in druge negativne vplive na okolje. To bomo dosegli s prepoznavanjem in vrednotenjem vplivov na okolje ter izpolnjevanjem zakonskih in drugih zahtev, povezanih z okoljskimi vidiki, ki so posledica delovanja podjetja. Prizadevamo si za nenehno zmanjševanje vplivov na okolje, ki so posledica našega sedanjega in preteklega delovanja. Pri načrtovanju novih dejavnosti izbiramo tehnične rešitve, ki so okoljsko učinkovite. Sistem ravnanja z okoljem je vgrajen v vse procese našega podjetja in se v njih tudi razvija. Okoljsko politiko uresničujemo vsi zaposleni skupaj s pogodbenimi partnerji in zainteresirano javnostjo. Izhodišča in okvirni cilji okoljske politike so: racionalna poraba energentov, zmanjševanje količin odpadkov, preprečevanje negativnih vplivov na okolje, zmanjševanje tveganj za nastanek izrednih dogodkov, izobraževanje, usposabljanje in ozaveščanje zaposlenih o varovanju okolja, obveščanje in ozaveščanje pogodbenih partnerjev in zainteresirane javnosti o varovanju okolja in okoljski problematiki, dosledno spremljanje in upoštevanje zakonskih in drugih predpisov ter zahtev s področja varstva okolja ter nenehno izboljševanje sistema ravnanja z okoljem.

Z vami in za vas bomo še naprej ODGOVORNI do OKOLJA.

*Tomaž Novak, direktor
Komunale Laško*

BARVITA IN PESTRA JESEN V DRUŽBI DOBREGA POČUTJA

V Thermani Laško, ki letos obeležuje častitljivih 160 let delovanja, se je od avgusta odvijalo mnogo dogodkov. Ob koncu poletja smo gostili srečanje članov Thermana Cluba – gre za družino, ki šteje več kot 40.000 članov. Za vse košarkarske navdušence smo organizirali »Thermanin Streetball turnir«, kjer se je v ulični košarki pomerilo kar 12 ekip. Po zmagi je posegla ekipa »Aljaž Fantinato Team«. S svojo borbenostjo so prepričali tudi košarkarji paraplegiki.

V septembru smo plesali. V organizaciji s Plesnim cocktailom smo namreč organizirali 4. Plesni cocktail vikend – dogodek, na katerem je bilo prisotnih preko 15 plesnih šol, udeleženci pa so se plesa učili na več kot 30 plesnih delavnicah. Vzdušje je bilo sproščeno in prijetno, zagretim plesalcem pa že sedaj polagamo na srce, da si v svojih rokovnikih označijo september 2015, ko bo ples zopet prevzel vajeti v Thermani.

Tudi v Kongresnem Centru je bilo živahno. Gostili smo kongres Javnega sklada za razvoj kadrov z naslovom »Ustvarjalno razmišljanje – Potencial za rast gospodarstva«, katerega se je udeležil tudi predsednik države Borut Pahor. S študenti - študenti programa Ad futura je spregovoril o ustvarjalnosti in inovativnosti. Sledil je kongres Združenja bibliotekarjev, ki je mimoidočim na ogled postavilo potujočo knjižnico – bibliobus. Njihov gost je bil sloviti Edward De Bono, ki se najraje predstavi kar kot mislec-razmišljevalec in je vodilna svetovna avtoriteta na področju kreativnega razmišljanja in neposrednega poučevanja razmišljanja kot spretnosti. S pomočjo svojih metod uči generirati ideje, ustvarjalno in domiselno razmišljati ter uporabljati možgane na drugačen način, kot smo se jih »učili« uporabljati. Edinstveno zanj je, da lahko enakovredno dela z učenci, direktorji največjih korporacij ter z vladnimi ustanovami. Napisal preko 80 knjig, ki so prevedene v več kot 40 jezikov.

Gostili smo tudi konferenco SilverCity. Ta v ospredje postavlja starejše, seniorje, prikazuje izkušnje in dobre prakse na področju aktivnega staranja, zaposlovanja in prostovoljstva starejših od 50 let. Organizirali smo še predavanje Adila Huselje o EFT tehniki oz. t. i. »tapkanju«, ki naj bi veljala za učinkovito, preprosto in poceni metodo samozdravljenja. Dr. Drago Smiljančič je za naše goste pripravil brezplačno predavanje o naravnem zdravljenju in domačih receptih. Proti koncu septembra pa smo s polnimi telovadnicami ljudi, željnimi rekreacije, zaokrožili teden odprtih vrat, ko so bile vodene vadbe v Thermani Laško na voljo brezplačno.

Na prekrasen s soncem obsijan oktobrski dan v Tednu otroka smo tudi uradno namenu predali »grajska« igrala v Zdraviliškem parku. Po uvodnih nagovorih župana Občine Laško Franca Zdolška in predsednika uprave družbe Thermana d. d. mag. Andreja Bošnjaka je sledil nastop otrok Vrtca Laško in enote Debroy ter nastop pevskega zbora Trubadurji Osnovne šole Primoža Trubarja Laško. Thermanini animatorji so poskrbeli za

Otroke je obiskal naš Vodomček.

Animatoriki Orna in Suzana sta poskrbeli za ustvarjalne delavnice, kjer so si prince in prince izdelali svoje krone.

ustvarjalne delavnice, vzgojiteljice Vrtca Laško pa za čudovito predstavo s senčnimi lutkami, ki je nosila ime Grad, gradiček. Zahvala celotnemu kolektivu Vrtca Laško, še zlasti **Betki, Jerici, Alenki, Andreji, Lidiji in Daniju**, ki so za uspešnost dogodka žrtvovali veliko svojega časa in energije. Hvala tudi zborovodkinji Trubadurjev, **Mateji Škorja, ekipi Šmocl-a**, ki je poskrbelo za ozvočenje majhnih in velikih glasov, ter **Borisu Vrabcu** za številne prelepe foto utrinke.

Vrtec Laško in enota Debroy sta pripravili likovno razstavo svojih izdelkov, ki so jih na temo gradov in igral ter barvite jeseni ustvarili z različnimi tehnikami.

Le nekaj ur kasneje smo v Bidermajer salonu Zdravilišča Laško gostili mlado in nadvse uspešno ustvarjalko **Manico Slapšak**. Prebrali smo eno njenih nagrajenih pravljic, nato pa prisluhnili Maničini violini, ki jo je na klavinovi spremljal kaplan **Klemen Jager**. Preživeli smo čudovit literarno glasbeni večer in vabljeni na naslednjega, ki bo 5. novembra v čast občinskemu prazniku občine Laško. Prebiral bomo namreč pesmi, posvečene našemu mestu ob Savinji in njegovim prebivalcem.

Thermana je v oktobru pristopila še k projektu **Simbioza giba**. Zagotovo ste že slišali za projekt Simbioza, v katerem že nekaj let mladi prostovoljci učijo starejše osnovnih prvin računalništva. Nadgradnja tega projekta je Simbioza giba, ki starejše spodbuja k večjemu gibanju. V tednu od 13. do 19. oktobra smo ob določenih urah za udeležence projekta brezplačno omogočili dve vrsti gibanja – jogo in plavanje. Ponosni smo, da je v našem termalnem centru zaplaval tudi eden od ambasadorjev projekta, **Miki Muster**.

Prispevek zaključujemo z novico, da smo 8. oktobra, ob zaključku akcije »Naj kopaljšče 2014«, ki poteka po številnih radijskih postajah in v kateri je svoj glas oddalo več kot 32.000 kopalcev, v kategoriji srednje velikih kopaljšč zasedli 1. mesto. Termalni Center Thermana Park Laško je z najvišjo lovoriko ubranil večletno zmagovalno uvrstitev, za kar se zahvaljujemo vsem, ki ste glasovali za nas in vsem, ki zaupate v naše delo in 160-letno tradicijo. Obljubimo, da se bomo po naših najboljših močeh trudili še naprej.

NP

Foto: Boris Vrabc

LAŠKO2GO, MOBILNA APLIKACIJA

Spoznajte Laško-sotočje dobrega peš ali na kolesu ... Vse pomembne informacije na poti na enem mestu, na eni karti, z uporabo pametnih telefonov, ki uporabljajo Android ali iOS operacijski sistem.

Laško2go je pohodniški, kolesarski in izletniški vodnik za načrtovanje pristočnih aktivnosti v destinaciji. Vodnik vsebuje podatke o pohodnih tematskih poteh, poteh primernih za kolesarjenje ter podatke o Jantarjevi poti. Zajema podroben prikaz širšega območja Laškega in 50 najbolj zanimivih atrakcij na področju celotne Slovenije, kot so Postojnska jama, Ljubljanski grad, Blejski otok in druge zanimivosti.

Vse poti so prikazane s podrobnimi podatki, kot so dolžina, trajanje, zahtevnost in opis poti, slika markacije, višinski podatki - vključno z višinskim profilom in zanimivimi lokacijami ob poti. Za vsako pot lahko preverimo, ali je družinam prijazna, kolikšen del poti poteka po gozdu, ali poteka po glavnih ali stranskih cestah. V aplikaciji je moč najti:

TEMATSKÉ POHODNE POTI

- Planinska pot na Šmohor
- Rečiška planinska krožna pot
- Planinska pot na Kopitnik I in II
- Planinska pot na Veliko Kozje I in II
- Pot na Hum
- Zdraviliška pot
- Pot treh cerkva
- Pot po nekdanjih trških mejah Laškega
- Aškerčeva pot
- Orionova pot
- Gozdna učna pot Perkmandelj in

POTI PRIMERNE ZA KOLESARJENJE

1. Junior
2. Vrh nad Laškim
3. Trobni Dol
4. Šmohor
5. Lisca
6. Govce
7. Celjska koča
8. Šentrupert
9. Laški krog

Vse podatke o poteh in zanimivih točkah lahko pregledujemo na podrobni topografski karti (kartografija Monolit, ki se med drugim uporablja v številnih GPS navigacijskih napravah).

Glavne prednosti aplikacije Laško2go:

- Podatke o posamezni poti, skupaj s karto, je mogoče shraniti na notranji pomnilnik mobilne naprave. Tako je mogoče karte uporabljati tudi, ko ni na voljo ustrezne omrežne povezave.
- Na karti je mogoče vključiti prikaz trenutne GPS lokacije in smeri pogleda.
- Omogočeno je spremljanje položaja na poti in razdalje do cilja.
- Prikazanih je več kot 30.000 interesnih točk, npr.: top 50 slovenskih atrakcij, naravne znamenitosti, turistične znamenitosti, gostišča, planinske kočice. Najbolj zanimive lokacije pa so enako kot poti opremljene tudi s fotografijami in kratkimi opisi.

Aplikacija je trenutno na voljo v slovenskem, angleškem, italijanskem, nemškem in ruskem jeziku.

Aplikacija Laško2Go je del mobilne aplikacije Monolit2Go, ki ga je razvilo podjetje Monolit d. o. o. (vodilni proizvajalec podatkov za GPS cestno navigacijo v Sloveniji), v sodelovanju s SPIRIT (slovenska krovna turistična organizacija), lokalnimi turističnimi organizacijami in športnimi navdušenci.

Vsebinski del aplikacije Laško2Go smo pripravili v STIK-u, kjer bomo tudi v bodoče skrbeli za dopolnitve in posodobitve. Ker se v Laškem - sotočju dobrega zavedamo pomena turizma, smo se skupaj z Občino Laško ter družbama Thermana Laško in Rimske terme odločili, da pokrijemo vstopne stroške in stroške vzdrževanja in da je aplikacija Laško2Go za vse uporabnike brezplačna.

Aplikacijo si je mogoče enostavno naložiti na svoj pametni telefon preko QR kode (spodaj) ali z vpisom Laško2Go (<http://www.monolit.si/qrcode/lasko2go.html>)

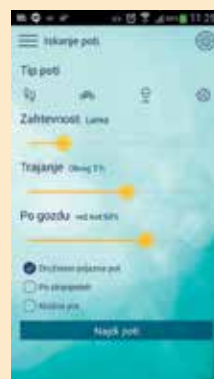
v spletni brskalniki vašega aparata; v nadaljevanju sledite navodilom.

V STIK-u bomo v **ponedeljek, 3. novembra**, skupaj s predstavniki podjetja Monolit2Go, d. o. o., organizirali predstavitev uporabe aplikacije za vse, ki jih storitev zanima. Predstavitve bo v Kulturnem centru Laško, ob 13.00 in

16.00. Več lahko prebere na spletni strani www.stik-lasko.si. Vljudno vabljeni.

Kratek opis osnovnih funkcij

Z Laško2Go lahko na enostaven način najdete zeleno pot, preučite njene karakteristike in se kasneje tudi orientirate v naravi!

1. **Poišči pot** v bližini ali okrog izbrane lokacije. Išči po zahtevnosti, dolžini ali času. Najdi družinam prijazne poti, takšne ki potekajo pretežno po gozdu, se izogibajo glavnim cestam ...

2. **Razišči pot** in njene karakteristike, povabi prijatelja ali prijateljico na izlet, najdi začetno točko, shrani pot za način brez povezave, pojdi in se naužij narave!

3. **Preveri svoj položaj na karti**, bodi pripravljen(a) na vzpone, vidne na višinskem profilu, preveri položaj na poti in razdalja do cilja bo takoj znana.

4. **Točke ob poti** naravne in kulturne znamenitosti, razgledne točke, kraji za osvežitev in počitek in še veliko več. Z enim klikom preveri odpiralne čase, kontakte, opise, slike ...

Več na spletni strani STIK-a www.stik-lasko.si.

Dean Muhovec

TURIZEM SMO LJUDJE

V začetku oktobra je v Postojni potekala **1. konferenca slovenskega turizma in gostinstva doma in po svetu**. Predstavljeno je bilo stanje slovenskega turizma, nekatere dobre prakse iz Slovenije in širnega sveta, spregovorili so o viziji slovenskega turizma. Izvedeli smo marsikaj novega, kar nam bo prišlo zelo prav ne le pri pripravi turistične strategije naše destinacije Laško–sotočje dobrega, temveč tudi pri oblikovanju in razvijanju novih turističnih produktov.

Med poslušanjem predavateljev se je porodila misel, ki je sicer zelo logična, pa vendarle malokrat izražena.

Laško–sotočje dobrega postaja vedno bolj prepoznavna turistična destinacija. Tega si želimo (skoraj) vsi, hkrati pa je prav, da se na tem mestu nekaj vprašamo ... Se prebivalci destinacije Laško–sotočje dobrega zavedamo, kaj je pomembno za turizem? **Pomembni smo LJUDJE. Pomemben je naš ODNOS.** Ne le do turistov, temveč tudi med nami samimi. »Dober dan« ali pa »Hvala za vaš obisk« ali pa zgolj prijazen nasmeh je malo, hkrati pa največ. Največ za obiskovalce, izletnike, turiste ... in ne nazadnje, tudi za someščane. Šele takrat, ko se bomo zavedali tega, da smo vsi zelo pomemben del turizma in njegove prihodnosti, šele takrat, ko bomo resnično sprejeli turiste kot del naše prečudovite destinacije, šele takrat, ko bomo začutili, da znamo dihati s turisti in da si jih želimo, šele takrat bomo naredili korak bližje uspešni turistični destinaciji.

In ne pozabimo, korak bližje lahko naredi vsak izmed nas, ne zgolj turistični delavci.

Priprava strategije razvoja in trženja turizma za Laško–sotočje dobrega

V junijski številki smo napovedali pripravo turistične strategije za Laško–sotočje dobrega in povzeli vsebino prve delavnice. Od takrat smo izvedli še eno večjo delavnico, in sicer v Modri dvorani Kongresnega Centra v Thermani Laško. Pregledali smo kvantitativne podatke, opravili SWOT, oblikovali vizijo, nadaljevali z razmišljanjem, v čem smo dru-

gačni, posebni, kaj je prepoznavna rdeča nit vseh prihodnjih prizadevanj, poiskali nastavke krovne zgodbe in ne nazadnje identificirali konkretne aktivnosti/inovativne projekte po razvojnih področjih.

Delo smo nadaljevali v septembru in začetku oktobra, in sicer smo sestavili šest delovnih skupin, katerih namen je bil pripraviti podrobnejše razvojne načrte po ključnih produktih.

Z delom pridno nadaljujemo, kmalu bomo predstavili dokončno strategijo.

Za aktivno sodelovanje in vso pozitivno energijo se zahvaljujemo vsem udeležencem!

Odkrijte Laško–sotočje dobrega na KOLESU

Izšel je nov zemljevid kolesarskih poti po destinaciji Laško–sotočje dobrega. Zemljevid vključuje tudi najnovejšo, 94 km dolgo pot »LAŠKI KROG«, ki poteka

po mejah občine Laško.

Brezplačen izvod, dostopen v šestih jezikovnih različicah vas čaka na policah TIC-a Laško.

Želimo vam prijetno potepanje!

Janja Urankar Berčon

Avgustovski dogodki

V običajno bolj mirnem in dopustniško razpoloženem avgustu smo pripravili več dogodkov, ki omogočajo tudi prijetno druženje meščanov. Na vrtu Savinje smo tako pripravili dve **Art tržnici**, prvo kot samostojni dogodek v začetku avgusta ter drugo v okviru ŠMOCL-ovega **Jazz večera** zadnjo avgustovsko soboto, na prelep poletni večer. Obe tržnici sta bili dobro obiskani, odlično pa je bila zastopana tudi ponudba s številnimi inovativnimi in kvalitetnimi izdelki. Na obeh dogodkih je bilo prisotnih kar trinajst

različnih razstavljalcev iz cele Slovenije, seveda tudi nekaj domačih.

Dva petkova večera smo pod poletnim zvezdnim nebom uživali ob **slovenskih filmih**. Zimzelena in priljubljena **filma Vesna in Ne čakaj na maj** sta nam pričarala nostalgijo po starih časih in nas nasmejala ob duhovitih dialogih in situacijah.

Začeli smo s prvo **Garažno razprodajo**, kjer so udeleženci menjali, kupovali in prodajali najrazličnejše izdelke, od oblek, otroških igrac, nakita, do pohištva, gospodinjskih pripomočkov ... Z organiziranjem Garažnih razprodaj želimo predvsem spodbuditi ljudi k ponovni uporabi, solidarnosti in medsebojnemu druženju. Garažna razprodaja je zaradi dobrega odziva postala mesečni dogodek, na vrsti je tako **vsako zadnjo soboto v mesecu**. Vse, ki bi se Garažne razprodaje želeli udeležiti, vabimo k prijavi (TIC Laško, 03/ 733 89 50, tic@stik-lasko.si). Morda bodo vaši izdelki našli svojo uporabnost pri kom drugem.

Aktivno preživljanje poletnih počitnic za osnovnošolske otroke

Da bi dolge poletne počitnice minile ob druženju z vrstniki, ob odkrivanju lokalnih zanimivosti in posebnosti ter

na delavnicah, smo v STIK-u Laško za osnovnošolske otroke organizirali aktivne programe skozi celotno poletje. Udeleženci so tako uživali ob pripravi in peki piškotov in tortic v Hiši generacij, si ogledali rudniški rov na Kmetiji Slapšak, se družili s konji na Kmetiji Vesenjaki, v Thermani Laško in Rimskih termah uživali v vodnih doživetjih ...

Poleg organiziranih aktivnosti je bilo poskrbljeno tudi za dnevne obroke; dve malici in kosilo ter spremstvo odraslih spremljevalcev. Za pomoč pri izvedbi programa se zahvaljujemo podjetju Spar Slovenija d. o. o.

Mednarodni folklorni festival od Celja do Žalca

Enega največjih folklornih festivalov v Sloveniji smo tudi letos gostili v Kulturnem centru Laško. Predstavila se je domača folklorna skupina Lipa Rečica ter tri folklorne skupine iz tujine. Skupine iz Finske, Srbije in Izraela so navdušile s svojim nastopom in poskrbele, da so ljudi v občinstvu zasrbele pete. V času Festivala, ki je potekal na območju občin Žalec, Celje, Laško in Mestne občine Velenje, se je na odrih zvrstilo okoli 170 plesalcev – folklornikov. Še bogatejši program, ki bo vsekakor vreden ogleda, organizatorji napovedujejo za naslednje leto, ko bo festival obeležil svojo 10. obletnico.

Tina Belej

Laško-sotočje dobrega na MOS-u in F3ŽO

Tudi letos smo se v septembru udeležili največjega poslovno sejemskega dogodka v Sloveniji in regiji - MOS 2014 v Celju. Skupaj z ostalimi občinami Savinjske regije, združenimi v destinacijo »Dežela Celjska«, smo v šestih dneh obiskovalcem predstavili ponudbo na področju turizma in preživljanja prostega časa. S svojo predstavitvijo se je pridružilo tudi Čebelarstvo in lektarstvo Šolar, in sicer s prikazom krašenja medenega peciva.

Prvič letos smo bili prisotni na 14. Festivalu za tretje življenjsko obdobje (F3ŽO) v Ljubljani. Festival, ki se odvija v Cankarjevem domu in je letos potekal od 29. 9. do 1. 10., je namenjen predvsem generaciji starejših. Ponuja brezplačno uživanje v bogati ponudbi aktivnosti – obiske predavanj in delavnice, ogled odrskih nastopov, dostop do številnih informacij in nakupe na razstavnih prostorih. Za obiskovalce festivala smo pripravili posebno ponudbo dnevnih izletov v Laško-sotočje dobrega in med drugimi zanimivostmi predstavili tudi nov rudarski muzej v Laškem.

Metka Mavri

Simbolna trgatav stare trte

V znak prijateljstva in dobrega sodelovanja z Mestno občino Maribor je Občina Laško 2. junija 2010 posadila trto, katere cepič je dobila na Lentu, na tradicionalnem 31. obrezovanju Stare trte.

Tokratna 3. simbolna trgatav v organizaciji Občine Laško in STIK-a Laško

je potekala v petek, 3. oktobra 2014, na Graščinskem dvorišču.

Za kulturni program so poskrbeli pevci MePZ Jesen DU Laško ter Vaška godba Vrh nad Laškim. Besede in dejanja prisotnih je spretno povezovala Nina Pader.

Gospod Slavko Kozmus, oskrbnik trte, je navdušil z mojstrskim obrezovanjem in »prešanjem«, na pomoč mu je priskočil tudi župan Franc Zdolšek. Za okusno pogostitev je poskrbela gospa Milena Kozmus. Za vse obiskovalce je bil na voljo domač mošt Kmetije Kozmus in ekološki grozni sok Kmetije Razboršek.

Dogodek je bil tesno povezan z Laškim sejmom, saj so se obiskovalci slednjega lahko udeležili tudi vesele trgatav.

Vljudno vabljeni na prihodnjo trgatav!

Polona Zorko

Utrinki s pohodov PO LAŠKIH POTEH 2014

Promocijska akcija pohodov Po Laških poteh se je nadaljevala tudi v poletnih mesecih. Tako smo se tretjo soboto v avgustu podali na Pot po Orionovi poti, tretjo soboto v septembru pa še po Poti treh cerkva. Obeh pohodov se je udeležilo veliko ljubiteljev hoje v naravi, rekreacije in druženja, še posebej smo veseli, da se nam na vsakem pohodu pridruži vse več otrok. Tudi dežne kapljice, ki so bile letos spremljevalke marsikaterih prireditve, niso ustrašile in pregnale pohodnikov. Kot vedno, smo na urejenih in označenih tematskih pohodnih poteh laške občine spoznavali zgodbe in lepote okoliških krajev.

POHOD PO NEKDANJH TRŠKIH MEJAH LAŠKEGA

v sklopu akcije **PO LAŠKIH POTEH**

sobota, 8. november 2014

start ob 9.00 pred TIC-em
na Valvasorjevem trgu

vrsta pohoda: **kulturno-rekreativni** pohod
dolžina poti: **11,2 km**

čas hoje: **4 ure** (skupaj s postanki)
zaključek z druženjem v Gostišču Čater na Marija Gradcu

Pohod bo v vsakem vremenu.
Vsak hodi na lastno odgovornost.

Vabljeni

Organizator: PD Laško
Soorganizatorja: STIK in Občina Laško

S pohoda po sledih starodavnih kultur na območju Oriona v dolini Gračnice velja izpostaviti obnovljen Šmidov mlin na Gračnici, katerega so lastniki, družina Peršolja, v celoti prenovili. Pohodnikom so predstavili delovanje mlina in postopek mletja moke. Zelo smo pogrešali pripoved zgodbe o »središču sveta« v trikotju med Savinjo, Savo in Sotlo iz ust patra Gržana, a vseeno uživali v bogastvu naravne in kulturne dediščine te čarobne in skrivnostne pokrajine.

Drugo leto zapored smo se podali tudi po Poti treh cerkva, ki vodi na Šmihel, Kuretno in Krištof. Vse tri cerkve so bile na dan pohoda odprte, zato smo izkoristili priložnost in si jih z veseljem ogledali. Njihovo zgodovino sta pripovedovala laški nadžupnik, g. Rok Metličar, in lokalni turistični vodnik, g. Tone Šterban. Izjemno so nas razveselili okoliški krajanji, ki so na kmetiji Aleš bogato obložili mize in nam postregli z obilico raznovrstnih domačih dobrot.

Pohode v sklopu akcije Po Laških poteh bomo v letu 2014 sklenili 8. novembra, s Pohodom po nekdanjih trških mejah Laškega. Vsi, ki pridno zbirate žige

letošnje akcije, boste pred startom prejeli priponko Po Laških poteh 2014, prav tako bodo otroci, ki so se udeležili vsaj treh letošnjih pohodov, prejeli vstopnico za kopanje v bazenih družbe Thermana Laško. Organizator tradicionalnega, letos že 16. Pohoda po nekdanjih trških mejah Laškega, PD Laško, vnovič vabi na nepozabno pohodniško doživetje in druženje.

Dean Muhovec

MUZEJ LAŠKO DOMA IN V LJUBLJANI

Vitrina meseca je projekt, ki ga v Muzeju Laško izvajamo vse od začetka letošnjega leta. Vsak mesec v posebni vitrini osrednjega muzejskega prostora izpostavimo objekte iz preteklosti našega kraja, ki jih zaradi pomanjkanja razstavnih prostorov hranimo v depojih in jih obiskovalci praviloma ne morejo občudovati na rednih razstavah. Vsi do sedaj predstavljeni muzejski eksponati, ki smo jih v okviru projekta ponudili na ogled, so vzbudili veliko zanimanje.

V mesecu septembru smo Vitrino meseca posvetili kipu angela s troben-to iz cerkve sv. Magdalene na Govcah. Majhno vasico zahodno od Laškega, ki je štela sedem kmetij in cerkev sv. Magdalene omenjajo ustni in pisni viri že leta 1529, ko naj bi se v cerkvico zatekli vaščani pred napadom oddelka turške vojske. Cerkvica je prvotno imela značilnosti romanske arhitekture s polkrožno romansko absido, leta 1747 pa je bila temeljito prenovljena. Usoda vasi Govce je tesno povezana s premogovništvom. Vse kmetije v vasi z mežnarijo in cerkvijo vred je namreč leta 1963 odkupil Rudnik Laško, z namenom odkopa »varnostne-

Rekreacija v Treh lilijah

**Badminton,
speedminton,
odbojka,
namizni tenis.**

TOREK IN SREDA:
•20.30 – 21.30,
•21.30 – 22.30.

NAJEM IGRISČA:

1 ura = 10 €

*igrišče za badminton,
*igrišče za odbojko, *igrišče za
speedminton, miza za namizni tenis;
izposoja opreme je vključena v ceno.

REZERVACIJE:
070 772 512

laško
muzej športa

ga stebra« južno od nje. Prebivalci so se v naslednjih dveh letih izselili v različne okoliške kraje. Vrednote iz cerkve sv. Magdalene so deponirali v Celje in okolico.

V oktobrski posebni predstavitvi Muzeja Laško je predstavljena **desna stegnenica mamuta**, ki je bila najdena leta 1917 v bližini Lačarka pri Sremski Mitrovici v Srbiji. Dlakavi mamut (*Mammuthus primigenius*) spada v družino slonov. Za razliko od vseh današnjih slonov so mamuti imeli dolge ukrivljene okle. Vrste, ki so živele v hladnem podnebjju so bile gosto poraščene z dlako. Razvili so se iz stepske vrste pred približno 200.000 leti. Velika večina mamutov je izumrla po koncu zadnje ledene dobe, pred približno 12.000 leti. Zadnji celinski dlakavi mamuti pa so v Sibiriji izumrli kakšnih dva tisoč let kasneje.

Že dober mesec si je mogoče ogledati novo pridobitev v muzejski ponudbi Laškega. V organizaciji **Rudarsko etnološkega društva Brezno - Huda Jama** je bil v opuščnem protiletalskem zaklonišču na Aškerčevem trgu urejen zanimiv prikaz rudarjenja v okolici našega mesta. Podzemni hodniki, na debelo obzidani z betonom, obiskovalce povedejo skozi geološko preteklost, kjer spoznajo vzroke za nastanek premoga. Seznanijo se z la-

stnostmi »črnega zlata« iz Rudnika Laško ter se ob časovnem traku sprehodijo skozi zgodovino premogovništva od prvega zapisa iz leta 1766, preko leta 1960, ko je bilo odkopanih rekordnih 134.000 ton tega energetskega vira, pa vse do zaprtja premogovnika leta 1992. Nekoliko razširjen del zgodovinskega podzemnega zaklonišča je namenjen projekciji dokumentarnega filma o rudarjenju, posnetega v produkciji TV Krpan. Ob koncu ogleda je prikaz rudarskega dela, kjer se obiskovalci po pravem laškem premogu pod lesenimi oporniki podajo na čelo odkopa, kjer jih morda pričaka tudi Perkmandelj. Poleg prikaza zgodovine rudarjenja, je v podzemlju Laškega mogoče videti tudi grafite, ki so jih naredili junaški mladi obiskovalci, ko so si tja upali le oni, pa tudi kapniške tvorbe, ki so se v dolgih letih začele oblikovati na stropih in stenah nekdanjega zaklonišča. Ogled rudarskega dela muzeja je možen le v spremstvu vodiča v odpiralnem času Muzeja Laško, od torka do sobote, med 9. in 17. uro, informacije in prijave na telefonski številki 03 734 02 36 ali 051 327 332.

Tudi letos smo se v Muzeju Laško pridružili evropskemu projektu **Dnevi evropske kulturne dediščine (DEKD)**, ki so nosili naslov **Dediščina gre v šole**. V Osnovni šoli Primoža Trubarja Laško smo pripravili delavnico z naslovom **Skrivnostni predmet iz muzeja**. Učenke in učenci četrtilih, petih in šestih razredov so razmišljali o uporabi nenavadne zadeve, ki se je znašla pred njimi na mizi. Njihove ugotovitve so bile zelo izvirne, polne domišljije in na trenutke tudi precej zabavne. S svojim razglabljanjem so se bolj ali manj približali uporabnosti in namenu reči, ki jim ni bila od nikjer znana, kaj šele poznana. Nekateri so v predmetu »spoznali« napravo za lomljenje orehov, stiskanje česna in čebule ali jabolk, drugi so bili prepričani, da se je uporabljala za trkanje po vratih, morda tudi kot pripomoček pri kovanju, spet tretji so trdili, da je skrivnostni predmet tehtnica, četrti so ugotavljali, da je skrivnostna stvarca nekaj držala ... Toda kaj? Ob zaključku zanimive in zabavne ure, ki je puščala domišljiji prosto pot, smo se pogovorili

o čelesniku, ki jim je zaposloval misli in kodral možgane.

V DEKD se je Muzej Laško predstavil tudi na razstavi **Betonski strešniki – dediščina v sodobnem oblikovanju** v Ljubljani. V sklopu projekta **MACC »Modern Art Conservation Centre«** se vzpostavlja center za čezmejno sodelovanje med Slovenijo in Italijo, ki bo pospešil prenos znanstvenega in tehnološkega znanja na področju študija in ohranjanja moderne ter sodobne umetnosti, kamor po svoji naravi sodi tudi arhitekturna dediščina 20. stoletja. Na stičišču Snežniške in Aškerčeve ulice v Ljubljani je tako v okviru projekta zaživel nov razstavni paviljon – **Mitnica**, ki je del premične enote Laboratorija za raziskave arhitekturne dediščine 20. stol. s sedežem na Zavodu za gradbeništvo Slovenije. Mitnica je prostor, kjer se bodo v naslednjih dveh letih odvijali različni dogodki povezani z moderno in sodobno umetnostjo v kontekstu z varovanjem kulturne dediščine. Nad programom bdi skupina strokovnjakov, medtem ko je ustvarjalno polje zaupano študentom in njihovim mentorjem. V umetniški postavitvi razstave mladih oblikovalcev o betonskih strešnikih, pod skupno streho nekdanje carinarnice/mitnice, je ZAG povezal Naravoslovno-tehniško fakulteto – Katedro za oblikovanje tekstilij in oblačil, Srednjo poklicno in strokovno šolo Bežigrad – Ljubljana, **Muzej Laško** in Bramac d. o. o. Vsebine o prvotni tovarni umetnega škrlila »**Kamenit**« iz Laškega se prepletajo s tradicijo izdelovanja strešnikov eternita, recikliranjem in Bramacovo sodobno proizvodnjo betonske kritine za potrebe prenove arhitekturne dediščine, med katero je še posebej izpostavljena Plečnikova dediščina. Razstava bo odprta do konca meseca oktobra. Muzej Laško se ob tej priliki zahvaljuje Tomažu Gunzku za mate-

riale, ki jih je iz svoje zbirke posodil za razstavo v Ljubljani.

V organizaciji Muzeja Laško je bil v začetku oktobra izveden tudi tradicionalni jesenski **pohod po Geološki učni poti na Govce**. Majhna skupinica ljubiteljev narave in geoloških navdušencev je spoznala kamninsko zgradbo na ozemlju zahodno od Laškega. Vmes so se malo pogovorili tudi o tektoniki in nastanku reliefa. Našli so nekaj fosilnih dokazov o obstoju pradavnega morja, ki se je pred nekaj milijoni let razprostiralo na današnjem ozemlju okolice Laškega, seveda pa so rekli tudi kakšno o kulturnih spomenikih, ki so jih srečali ob poti in o vasi, ki je več ni. Mimogrede so spoznali še Pepija.

Tomaž Majcen

NA OBISKU PRI DOBRI MISLI

Okoljevarstvena in naravovarstvena problematika sta postali univerzalni tematiki, ki preverjata našo zrelost, uresničljivost naših pričakovanj in našo pripravljenost soočanja s posledicami, ki bodo prizadele prihodnje rodove. Najučinkovitejša pot k spremembam odnosa do narave/okolja, ki jih terja sodobna družba, je **vzgoja za trajnostni razvoj že v zgodnjem otroštvu**. Otrok doživlja okolje z vsemi svojimi čuti. Le tisto, kar bo odkril/spoznal z veseljem, mu bo priraslo k srcu. Le za tisto, v čemer bo prepoznal vrednost, bo pripravljen prevzeti odgovornost. Le tisto, kar bo ljubil, si bo želel ohraniti.

Skupina LUNA iz Vrta Laško - enota Debro in STIK Laško tudi v novem šolskem letu nadaljujeta z dobro prakso sodelovanja pri oblikovanju in izvajanju programov izkustvenega učenja na področjih naravne in kulturne dediščine lokalnega okolja. V okviru letošnjih Dnevov evropske kulturne dediščine, katerih tematika je bila Dediščina gre v vrtce in šole, smo zasnovali projekt **EKO ZAKLADI V ŠTIRIH LETNIH ČASIH**, kjer bomo tekom celotnega leta preko spoznavnega, naravovarstvenega, prehrambenega in turističnega vidika spoznali zeliščno in krušno dediščino, semena in vode, ki prinašajo dobro.

Prijetno berljiva, likovno zelo bogata in prijazno poučna slikanica Zelišča male čaravnice (avtorica Polonca Kovač, ilustratorica Ančka Gošnik Godec), ki je prava mala enciklopedija zelišč in njihove tradicionalne uporabe, je otroke uvedla v čarobni svet zelišč. Sledil je obisk eko kmetije Primož - Dobra misel, kjer so si otroci pod vodstvom Mihelce Deželak Mrgole ogledali zeliščni vrt Dobra misel, spoznavali rastline po obliki listov in cvetov ter njihovemu vonju. S pomočjo vzgojiteljic so nabrali različna zelišča, iz katerih bo nastal poučen herbarij. Vtise z vrta so otroci obogatili še s spoznavanjem različnih vrst uporabe zelišč in okušanjem slastnega zeliščnega namaza na sveže pečenem kruhu iz krušne peči ter toplega zeliščnega čaja, postreženega v ročno oblikovanih lončenih skodelicah. V dar so dobili sadiki zelišč v lončku, ki jih bodo v vrtcu skrbno negovali ter jih pomladi presadili na zeliščno gredico. Organizatorji se gospema Mihelci in Marjanci iskreno zahvaljujemo za trud in zelo zanimivo interpretacijo dediščine.

Projekt EKO ZAKLADI V ŠTIRIH LETNIH ČASIH bomo prijaviili tudi na razpis Turistične zveze Slovenije – Z igro do prvih turističnih korakov. Z letošnjo rdečo nitjo razpisa – Zgodbe turizma, bomo spletli navdihujoč turistični program in spominek, ki bosta temeljila na raziskovanju in odkrivanju lokalnih izročil in legend.

*Marina Bezgovšek
Jerica Laznik Mokotar,
Vrtec Laško – enota Debro*

2. mesto med zdraviliškimi kraji

Tekmovanje slovenskih mest in krajev v sklopu projekta »Moja dežela lepa in gostoljubna« poteka že vrsto let in počasi prerašča v vseslovensko gibanje za urejeno okolje in gostoljubnost ter obenem poudarja slogan »Turizem smo ljudje«. Laško je tako tudi letos doseglo zavidljivo uvrstitev in sicer **2. mesto v kategoriji zdraviliških krajev**. Priznanje je občina Laško prejela 14. oktobra na slavnostni zaključni prireditvi »Moja dežela lepa in gostoljubna« v Portorožu.

RAZSTAVA ROŽ IZ PAPIRJA v Slovenskem etnografskem muzeju

UNESCO-va Konvencija o varovanju nesnovne kulturne dediščine je leta 2013 praznovala 10. obletnico. Na temelju Konvencije je bil v Sloveniji vzpostavljen Register žive kulturne dediščine. Vanj so vpisani tisti nosilci nesnovne dediščine, ki s to dediščino živijo, jo prenašajo na mlajše generacije in osmišljajo njen obstoj v današnjem času in prostoru, simbolno pa ji odpirajo vrata tudi v prihodnost.

Gospa Marica Lesjak je edina, ki je iz občine Laško vpisana v Register žive kulturne dediščine, katerega koordinator je Slovenski etnografski muzej v Ljubljani. Ta je v okviru letošnjih Dnevov nesnovne dediščine pripravil razstavo z naslovom Tradicionalna izdelava rož iz papirja, na kateri s svojimi izdelki sodeluje tudi gospa Marica Lesjak, ki se ob tej priliki zahvaljuje svojim sodelavkam, Danici, Jožici in Mariji, Nevenki Fantinato pa za stalno spodbudo. V STIK-u gospe Marici iskreno čestitamo za sodelovanje na tej pomembni razstavi, hkrati pa se ji zahvaljujemo za njen prispevek k promociji dediščinske zgodbe destinacije Laško, sotočja dobrega.

Razstava bo odprta do 7. novembra 2014, od ponedeljka do petka, od 9.00 do 18.00, v 2. nadstropju Upravne hiše Slovenskega etnografskega muzeja, Metelkova 2, v Ljubljani.

Vljudno vabljeni k ogledu.

Marica Lesjak in Anja Jerin, soavtorica razstave

Marina Bezgovšek

Knjižnica Laško

Posvet Zveze bibliotekarskih društev Slovenije (ZBDS) v Laškem

Pred enim letom smo v biltenu poročali o kongresu ZBDS v Thermani, najpomembnejšem slovenskem strokovnem bibliotekarskem srečanju. Letos pa je bil v Laškem skupen posvet sekcij ZBDS, ki so do zdaj organizirale ločena posvetovanja. Bibliotekarji se namreč združujemo v sekcije glede na tipe knjižnic – splošne, šolske, visokošolske, specialne in potujoče knjižnice, pomembni pa sta tudi sekciji za domoznastvo in za mladinsko knjižničarstvo. Rdeča nit posveta z naslovom **Skupaj smo močnejši** je bila pove-

zovanje, sodelovanje, etično delovanje in strategije razvoja knjižnic. Ker se je odvijalo več predavanj hkrati, smo udeleženci lahko prisluhnili predavateljem z različnih področij bibliotekarstva ter dobili vpogled v trende razvoja in raznovrstna nova znanja.

Na družabnem dogodku posveta je zbrane prijazno nagovoril župan občine Laško, g. **Franc Zdošek**, osrednja govornica pa je bila evropska poslanka **Tanja Fajon**.

Veseli smo, da bo naslednje leto septembra kongres ZBDS znova v Laškem, saj nudi Thermana zelo dobre pogoje za takšna strokovna posvetovanja, bibliote-

karji pa se v našem kraju počutijo zelo dobro.

Razmišljanja o bibliobusu

Posvet ZBDS in Laško sta obiskali tudi dve potujoči knjižnici. Pred Thermano sta se na ogled postavila bibliobusa iz Nove Gorice in Ajdovščine. Bibliobus je avtobus, predelan za namestitve knjižničnega gradiva in opravljanje knjižničarskih storitev v manjših krajih, kjer ni pogojev za krajevne knjižnice. V povprečju ima 5.000 – 10.000 enot gradiva in dostop do interneta, na njem pa delata bibliotekar in voznik, ki hkrati

opravlja tudi naloge evidentiranja knjižničnega gradiva. Postajališča so praviloma v krajih, na katere gravitira več kot 500 ljudi, na odločitev zanje pa vplivajo še drugi dejavniki. Obiski so redni, vsaj na 14 dni, in trajajo najmanj po eno uro. Bibliobus v kraje, ki jih obiskuje, poleg knjig in knjižničnih storitev prinaša tudi neko živost in stik z večjimi središči. V primerjavi s postajališči premičnih zbirk oz. izposojevališči razpolaga z več gradiva, saj ima stalno zbirko z okrog 40.000 enotami gradiva. Večji del le-te se nahaja v skladišču, gradivo na samem bibliobusu pa se redno menja in dopolnjuje, tudi na željo uporabnikov.

Celjsko je poleg Koroške edina regija v Sloveniji brez bibliobusa. Leta 2006 je bila pri nas izdelana diplomatska naloga, v kateri je predviden skupen bibliobus za področje, ki ga pokrivajo Knjižnice Laško, Šentjur, Šmarje pri Jelšah in Rogaska Slatina. To bi bila optimalna rešitev za zagotavljanje knjižnične dejavnosti na tem območju. »Kozjanski bibliobus« bi imel 55 postajališč, od tega 12 v laški in radeški občini. V letih 2007 in 2008 je bilo že precej dogovorov z ministrstvom za kulturo, ki bi v precejšnji meri sofinanciralo nakup bibliobusa, nismo pa imeli zagotovljenih sredstev za redne obratovalne stroške, zato do investicije ni prišlo.

Še vedno ostaja upanje, da bomo knjižnične storitve na našem redko in razpršeno poseljenem območju v prihodnje zagotavljali z bibliobusom. O prednostih in kvalitetah »knjižnice na kolesih« smo se tokrat še v živo prepričali knjižničarji in številni mladi Laščani, ki so si bibliobusa ogledali.

Matej Jazbinšek

Foto Matjaž Stibilj

Domoznanski sprehod po Laškem

Lani smo bibliotekarje, ki so se udeležili kongresa ZBDS, povabili v laško knjižnico, letos pa smo pripravili še domoznanski sprehod po mestu. Našo krožno pot, ki so jo spremljali topli sončni žarki, smo pričeli z utrinki iz najstarejše zgodovine Laškega. Ob kipih Aškerc in Trubarja pred Kulturnim centrom smo spregovorili tudi o nekaterih »znanih« Laščanih: Ignaciju in Franu Orožnu, Tonetu Knezu, prof. Milošu Rybažu, dr. Tomu Korošču in ddr. Jožetu Mačku. Nato smo si ogledali cerkev sv. Martina, graščino in nekdanji špital. Kolegi so z zanimanjem prisluhnili tudi besedam o baročni knjižnici v župnišču. Na koncu smo jih popeljali še v knjižnico, kjer smo pripravili projekcijo s komentarjem o naši dejavnosti, ter jim postregli s kavo in pecivom.

Bibliotekarji so bili veseli naše prijaznosti, za kar so se nam zahvalili na skupni večerji. Tudi mi smo zadovoljni, da smo promovirali naš kraj kot turistično in kulturno destinacijo ter knjižnico, ki lepo živi s krajem.

Gabrijela Pirš

Foto Peter Štoka

Letošnji gost osrednje prireditve bralne značke za odrasle bo Tone Kuntner

V petek, 24. oktobra, ob 19. uri bomo v Kulturnem centru Laško v sodelovanju z Občino Laško in JSKD OI Laško pripravili tradicionalno, že šesto osrednjo prireditev Bralne značke za odrasle, ki je hkrati proslavitev dneva reformacije. Naš gost bo pesnik in igralec **Tone Kuntner**,

avtor več kot 20 pesniških zbirk, dobitnik številnih gledaliških in literarnih nagrad ter letošnji prejemnik zlatnika poezije za življenjski pesniški opus.

Kuntnerjeva pesniška govorica je posebna po svoji preprostosti in bogati sporočilnosti, je poezija srca, ki je priljubljena zaradi svoje ljudskosti, ritma in melodije. Je tudi pesem domače zemlje in domače besede. Glasbeni del večera bo tokrat ustvaril **mešani vokalni kvartet Shalom z Ljubečne**, ki deluje že skoraj dve desetletji. Pevci so se uveljavili v Sloveniji, nastopili pa so tudi že v tujini. Predstavili se nam bodo z nekaj priredbami slovenskih narodnih in umetnih pesmi.

Veselimo se vašega obiska in našega skupnega praznovanja lepe slovenske besede. Če si še niste rezervirali brezplačne vstopnice za prireditev, nas pokličite (tel. 734 43 00) ali se oglasite v knjižnici.

Barbara Rančigaj

Martinovo in druge jesenske prireditve v naših knjižnicah

Po osrednji prireditvi Bralne značke za odrasle vas 6. novembra vabimo na tradicionalno praznovanje **Martinovega**. Letos ga bomo proslavili s predavanjem našega rojaka, **akademika ddr. Jožeta Mačka**. Predstavil nam bo **laške sejme skozi zgodovino**. Seveda bomo tudi skupaj zapeli in nazdravili.

V četrtek, 13. novembra, bomo gostili Laščanko, študentko **Anjo Radaljčac**, avtorico romana **Polka s peščenih bankin**, literarno in gledališko kritičarko, moderatorko literarnih prireditev in publicistko. V Rimskih Toplicah pa v novembru pripravljamo vzgojno predavanje. Gostili bomo **Draga Jerebica** z Družinskega inštituta Bližina v Celju, ki nam bo

spregovoril o aktivnem in odgovornem starševstvu.

Pred praznovanjem Miklavža pripravljamo večer za družine. V četrtek, 4. decembra, bomo gostili **Zlato Krašovec**, hči znanega Laščana Jureta Krašovca in novinarko. Ob njeni knjigi *Fant, dečko, pobič* bomo kramljali o pogovoru v družini, družinskem besednjaku in na sploh o zanimivih družinskih prigodah. Ko bodo prazniki že res blizu, bomo v sklopu projekta Živeti zdravo prisluhnili **Ivi Dolenc**, ki nam bo predstavila široko paleto možnosti za izdelavo domačih daril. Leto v Rimskih Toplicah pa bomo zaključili 12. decembra s pogovorom sodelujočih pri **Bralni znački za odrasle**.

Matej Jazbinšek

Dediščina gre v šole

Za nami je teden evropske kulturne dediščine, katerega cilj je bil na več kot 300 prireditvah po vsej Sloveniji približati šolarjem vsaj drobec iz bogate domače kulturne dediščine. Ker je prihodnost kulture in dediščine v mladih, si tudi knjižničarji želimo, da bi naši otroci dediščino poznali, spoštovali in jo imeli radi. V **Dnevh evropske kulturne dediščine** (27. 9. - 4. 10.) smo tako v različnih ustanovah v Laškem mnogim osnovnošolcem predstavili vsaj nekaj lokalne kulturne dediščine in skupaj ugotovili, da jo pogosto ohranjamo tudi v našem

vsakdanu. V knjižnici smo prisluhnili ljudski glasbi in legendam, poskusili domač ajdov kruh, se spomnili rajalnih iger, naše naravne dediščine, običajev, znanih Laščanov, nosilcev duhovne dediščine, in prepoznavali, kje vse se z dediščino še srečujemo.

Želimo si, da bi bilo takih srečanj čim več, kajti otroški odziv je bil čudovit, le priložnosti zanje jim moramo ponuditi.

Valentina Pavlinc, Martina Ajdnik in
Barbara Rančigaj

Računalniški tečaj za starejše v Knjižnici Laško

V jesenskem času bomo v laški knjižnici organizirali začetni brezplačni računalniški tečaj za starejše. V sproščenem vzdušju bomo v naši učilnici spoznavali računalnik, program za pisanje Word, spletno stran Knjižnice Laško in nekatere povezave, s pomoč-

jo katerih lahko najdemo razne nasvete in koristne informacije. Naučili se bomo uporabljati elektronsko pošto in družabna omrežja (Facebook). Prijazno vas vabimo k udeležbi. Prijavite se lahko v Knjižnici Laško ali na tel. številki 734 4304. O pričetku tečaja vas bomo obvestili takoj, ko bo zadosti prijav.

Povabilo v naše knjižnice

Pričelo se je novo šolsko in študijsko leto, z njim pa novi izzivi ter potrebe po raznovrstnih informacijah in znanjih. Prav tako bodo kmalu pred nami dolgi večeri in obdobje, ko bo narava počivala. Takrat bo pravi čas za branje, za knjigo, ki nas bo obogatila, razvedrila in nam polepšala dneve. Bo pa tudi čas za razmišljanje, pridobivanje novih znanj in spoznanj. V osrednji knjižnici Laško, krajevni knjižnici Rimske Toplice ter izposojevališčih Jurklošter, Šentrupert in Zidani Most vas z veseljem pričakujemo. Vabimo vas po knjige in drugo gradivo, študirat in prebrat časopise v naše čitalnice ter k uporabi računalnikov. Prepričani smo, da v naših zbirkah in dejavnostih obstaja veliko zanimivega in koristnega za vsakega izmed vas.

Lepo vabljeni v naše knjižnice!

Vaši knjižničarji

LAŠKA PIHALNA
(Z)GODBA –
(Z)GODBA
IZ KAMRE
WWW.KAMRA.SI

Laška pihalna godba se je Celjanom tekom letošnjega poletja predstavila v Osrednji knjižnici Celje s pregledno razstavo, ki jo je ob častitljivem jubileju, 150-letnici, pred dvema letoma pripravil Muzej Laško v sodelovanju z godbeniki.

Od nedavnega pa je zelo zanimiva z foto-dokumentarnim gradivom bogata zapuščina dostopna tudi na svetovnem spletu. Laški godbeniki so namreč Osrednji knjižnici Celje poverili, da na Kamri (www.kamra.si), portalu digitalizirane slovenske kulturne dediščine, objavi zelo zanimivo zgodbo z zelo obsežnim digitaliziranim gradivom.

Navedeni portal slovenskih splošnih knjižnic od leta 2010 dalje upravlja Osrednja knjižnica Celje za celotno območje Slovenije, zato si knjižnica še posebej prizadeva, da bi bilo na portalu čim več zanimivih domoznanskih vsebin tudi s celjskega območja. Laščani najdemo poleg »zgodbe o godbi« še zelo zanimivo digitalizirano gradivo z naslovom *Hum - hrib nad Laškim*, ki ga je objavila Knjižnica Laško v sodelovanju z muzejem, in *Laški pasijon 1645-2000*, ki ga je objavila celjska knjižnica v sodelovanju s KD Koral Laško.

Za vse tiste, ki ne uporabljajo svetovnega spleta, zanimive zgodbe, objavljene na portalu Kamra, celjska knjižnica že peto leto objavlja tudi v časopisu *Novi tednik* v stalni rubriki z naslovom *Zgodbe iz Kamre*. Tako so že lahko pred leti bralci na Celjskem v tej rubriki prebirali zgodbo o Humu, trenutno pa seveda zgodbo o laški godbi.

Srečko Maček,

Domoznanski oddelek Osrednje knjižnice Celje

Laška godba pod taktirko Franca Kemra ob izletu laških gasilcev, 6. maj 1934, pri Plazniku v Debru. (FOTO: ARHIV LAŠKE PIHALNE GODBE)

ZAKLJUČNI KONCERT VOKALNE SKUPINE CHILLAX

V petek, 12. 9. 2014, smo se v nabito polni dvorani Kulturnega centra Laško z dolgimi aplavzi, solznimi očmi in polni pozitivne energije poslovili od vokalne skupine Chillax, ki smo jo lahko spremljali dve leti. Občudujem te mlade ljudi, ki so v svojih rosnih letih in v tako kratkem času dosegli tisto, kar večina ljudi v dvorani ni dosegla v celem svojem življenju. Kot starš sem spremljala vse še iz drugega zornega kota. Med njimi so se spletle nepozabne prijateljske vezi, veselje do petja, iskanje višjih ciljev, nenavadne dogodivščine in aktivno preživljanje prostega časa. Vsa zahvala gre vsem staršem, dedkom, babicam in tudi vsem sorodnikom, da so te naše otroke vozili, se odrekli marsičemu in v ta namen dobili veliko - nasmejane, razposajene, pozitivne, glasne, vesele in nepozabne xxx. Vem, da bi lahko na zaključ-

nem koncertu stopila na oder in vse to povedala. Verjemite, četudi bi imela napisano, ne bi bila sposobna niti prebrati. To je bil njihov večer in dokazali so spet in znova, da so sposobni pripraviti nekaj, da nas spet presenetijo in z nami delijo nepozabno.

Ponosna sem na svojega sina in sem se zavedala že zelo zgodaj, da bo ta otrok imel dve veliki ljubezni v življenju. Na svojem prvem rojstnem dnevu je to povedal tako, da je v eni roki držal štruco kruha, v drugi pa orglice. Tako je ostalo vse do danes. Njegova ljubezna do glasbe ne ugasne niti ponoči, da rad dobro je, pa vemo vsi. Naj tako tudi ostane. Vsi ga bomo podpirali na njegovi nadaljnji poti. Podžupan g. **Klemen Grešak** je imel prav, ko je dejal, da je dvorana v Laškem za njegov cilj premajhna.

Vsem, ki ste na njegovi poti prispevali biserček na bogati ogrlici življenske poti, se zahvaljujem. Brez vas ne bi bil to, kar je. Izpostavila bi pa še: KD Zidani Most, spoštovano in žal pokojno Zlato Strel, Anito Jazbec, OŠ Rimske Toplice, Alenko Štigl, Hišo generacij z nepozabno, dobrodušno ter razumevajočo Petro Šuster, 1. Gimnazijo v Celju in Marto Zore. Slednja je kot prijateljica in mentorica jako spodbujala in mu pokazala, da so mu vrata glasbe na široko odprta. Vsem, ki ste prišli na zaključni koncert, hvala, ker je to Jakiju veliko pomenilo. Za zaključek pa še: Ciiiiiiiiiiiiiiiiiaaaaaaaxxxxxxxxxx! Lepo je bilo z vami.

Karmen Škapin

Marvin z novo pesmijo Mama hotel

Laška rock skupina Marvin je izdala novo pesem Mama hotel. To je »zafkantka« izpoved o ekonomski brezperspektivnosti generacije y, ki je mnogokrat obsojena na sladko grenkobo bivanja s starši. Pesem lahko slišite tudi v prihajajočem mladinskem filmu »Vloga za Emo«. Marvin vstopajo v 15-letnico ustvarjanja.

Posneli so tri albume: Brce v srce (2001), 5 minut prepozn (2005) in Mi nismo vsi ostali (2013). Igrajo avtorsko glasbo z ironičnimi besedili v pogovorni slovenščini. Skupino sestavljajo Janez Benedek na vokalnu, Matjaž Piavec na kitari, Marko Radosavljevič na basu in Lucija Berce na bobnih. Pesem lahko poslušate na spletu (YouTube: Marvin Mama hotel, Facebook: Marvin, Soundcloud: Marvin band).

Foto: Jaka Teršek

7. SREČANJE JURKLOŠTRSKIH PEVCEV IN GODCEV

29. 9. 2014 se je v Jurkloštru zopet pelo in igralo. Že sedmič zapored so se srečali domači pevci in godci, ki so s svojim nastopom dodobra ogreli publiko. V dvorani smo gostili 9 skupin oziroma posameznikov.

Vsako leto se nam pridruži **Nick Čuber**, ki je v teh letih postal pravi virtuoz na harmoniki. Pogrešali pa smo letos njegovo babico, ki se nam žal ni mogla pridružiti. Vsa leta je z nami tudi **Kristijan Nemec**, katerega harmonika vedno veselo in poskočno zazveni. Na »frajtonerici« je pravi umetnik tudi naš zvesti spremljevalec **Damjan Pečnik**. Njegovo igranje nas razveseljuje tudi ob občasnem spremljanju otroške folklorne skupine. S petjem in igranjem na harmoniko nas je že drugič obiskal **Jože Rezec**, ki je za nastop izbral dve pesmi, ki sta povezani z jurkloštrsko zgodovino. Zaigral je tudi na že dokaj redko slišani inštrument, orglice. Kot najmlajša nastopajoča sta se

nam letos predstavila **David in Lucijan Razboršek**, ki sta dokazala, da si lahko zapomnita besedilo in melodijo kar dveh, ne tako kratkih skladb. Dodobra nas skoraj vsako leto z izbiro skladb nasmejita tudi **Lenovška fanta – Ivan Špan in Janez Brečko**, ki s svojim humorno obarvanim nastopom vedno požanjeta bučen aplavz. Njuno petje spremlja tudi zven kitare. Zadnja leta nam večer popestri tudi **Moški pevski zbor iz Jurkloštra** z ubrano pesmijo, ki se trudi po svojih najboljših močeh, čeprav še vedno nima pevovodje. Ko so se lani prav za to prireditve prvič zares zbrali in predstavili **Fantje z vseh hribov**, mnogi niso verjeli, da jih bodo še kdaj slišali. A fantje so presenetili, še vedno so skupaj, imeli so že mnogo nastopov, njihovo petje pa je ubrano in blagovžno v veliko zadovoljstvo vseh nas poslušalcev. Tudi na našem srečanju so navdušili.

Kot gostje pa so nas letos obiskali **Ljudski pevci iz Šentruperta**. Za njimi je že kar dolga kilometrina in veliko nastopov ter pevskih revij. Večkrat so bili izbrani za državno revijo ljudskih pevcev, posneli pa so kar nekaj skladb. Tudi naš večer so polepšali z ubranim ljudskim petjem in tako zaokrožili našo prireditev.

Najbolj pa je publiko navdušil skupni nastop vseh nastopajočih, ki so se ob koncu prireditve zbrali na odru ter vsi skupaj zapeli in zaigrali, da je bilo veselje.

Letos smo imeli na odru samo predstavnike močnejšega spola, vendar vemo, da je mnogo predstavnic nežnega spola, ki bi vrlim fantom lahko stopile ob bok. Želimo si, da bi bilo tako že naslednje leto, ko se na predvečer krajevnega praznika zopet srečamo.

*Za KD Prežihov Voranc:
Magda Stopinšek*

GOSTOVANJE V LENDAVI IN VELIKI POLANI

V soboto, 6. septembra 2014, smo se člani Vaške godbe Vrh nad Laškim in članice Mažoretne skupine Majde Marguč odpravili na gostovanje na skrajni vzhod naše Slovenije, v Lendavo. Z nami so bili tudi predstavniki kulturnega društva in krajevne skupnosti Vrh nad Laškim in predstavnik občine Laško Dimitrij Gril.

Naše gostovanje je bilo povezano z letošnjim Pivom in cvetjem, saj so iz lendavskega konca k nam v Laško prišle skupine in pripravile program na etnografski prireditvi »V naši vasi je lepo« in mi smo jim vrnili obisk.

V Lendavi smo najprej sodelovali v paradi na prazniku »Lendavska trgatev«, katera je bila res lep etnografski dogodek in jo je obiskalo veliko število obiskovalcev.

Nato nas je pot zanesla v evropsko mesto štokelj - Veliko Polano. Izvedeli smo kar nekaj zanimivosti o štokljah ter njihovemu načinu življenja. Konec pa je bil literarno obarvan, saj smo si ogledali še rojstno hišo našega socialnega realista Miška Kranjca. Velika Polana pa je tudi rojstno mesto nekdanjega laškega duhovnika in častnega občana Jožefa Horvata. V cerkvi nas je sprejel tamkajšnji duhovnik, nam povedal nekaj zanimivosti o župniji ter nam pokazal spominsko sobo, ki je namenjena mučencu Danijelu Halasu. Nato pa nas je

odpeljal do pokopališča, kjer je gospod Dimitrij Gril v imenu Občine Laško prižgal svečko na grobu gospoda župnika, godba pa je zaigrala žalno skladbo v njegov spomin. Spoznali smo še brata pokojnega Jožefa ter njegovo ženo, s katerimi prijateljuje gospod Peter Ojsteršek, ki je bil v ta namen tudi z nami.

Naša spremljevalka Janja Magdič iz območne izpostave JSKD Lendava nas je za konec popeljala še do župana Velike Polane Damjana Jaklina, ki nas je lepo sprejel in nas pogostil z domačimi dobrotami v njegovi vinski kleti, katera se nahaja v prostorih občine. Tako smo preživeli lep dan in se v poznih večernih urah vrnili domov prijetno utrujeni in polni zares lepih vtisov.

Anja Pertinač

PRAZNOVANJE FANTOV Z VSEH HRIBOV

S prijatelji v prvo leto

Prvo leto delovanja so s sobotnim druženjem v dvorani Kartuzije Jurklošter, z naslovom S PRIJATELJI V PRVO LETO, praznovali Fantje z vseh hribov. Skupina mladih fantov, ki v povprečju šteje 19 let in pol prihaja iz Vrha nad Laškim in okolice Jurkloštra. Njihov krstni nastop je potekal pred dobrim letom na Večeru pevcev in godcev v Jurkloštru. Z neutrudljivo voljo do petja in druženja pa so v dobrem letu nastopili ob različnih dogodkih in si dodobra utrdili pot za svoj prvi samostojni dogodek.

Fantje z vseh hribov so ta večer z domiselnim programom prepletali slovensko in dalmatinsko pesem. Dokazali so, da njihovo druženje ni brez cilja in da znajo ugajati, saj so skozi celoten večer druženja navduševali s svojo neposred-

nostjo in ustvarjalnostjo ter si vsakič prisluzili tudi spontan aplavz publike.

S čestitkami niso skoparili niti povabljeni gostje, prav tako pa praznovanje ni odšlo mimo rojstnodnevne torte ter ganljivih obrazov staršev in njihovih srčnih izbrank.

V skoraj dveh urah druženja v prepolni dvorani kakor tudi izven nje, se je poleg gostiteljev na odru zvrstilo preko 40 pevk in pevcev, ki so jih Fantje z vseh hribov v dobrem letu ustvarjanja srečevali na njihovi skupni poti: Duo Šulc iz Osredka pri Podsredi, ženska vokalna skupina Vodomeke iz Laškega, Navihani muzikanti, Ansambel Šantelj in Fantje z Razborja. Ob koncu so se vsi nastopajoči poslovili s skupno pesmijo in z željo, da se srečajo zopet ob letu.

Druženje se je nadaljevalo tudi po končanem nastopu in tako v sproščenem in prijateljskem vzdušju združilo blizu 300 obiskovalcev tega večera.

Mojca Jenčič Petrovčič

KULTURNO DRUŠTVO VRH NAD LAŠKIM

vljudno vabi vse cicibane, otroke, mlade in tiste, ki so mladi po srcu, da skupaj s

ŠKRATOM

LENARTČKOM

aktivno preživite USTVARJALNE URICE.

Brezplačne delavnice se bodo odvijale vsak tretji torek v mesecu, ob 17. uri, na PŠ Vrh nad Laškim.

Naše prvo srečanje bo v torek, **21. oktobra,**

kjer bo vsak udeleženec prejel zbirni kartonček, na katerega bo škrat Lenartček na vsakem srečanju prilepil nalepko.

Ko boš zbral osem nalepk, boš prejel praktično darilo.

OKTOBRA bomo izdelovali bučne duhce, **NOVEMBRA** se nam bo predstavila Knjižnica Laško in izdelali bomo knjižnega molja, **DECEMBRA** pa se bomo naučili kreativno zaviti darilo.

V KD Vrh nad Laškim se zavedamo pomena druženja krajanov. Pomembno je, da že otrokom v zibelko položimo pomen druženja in navezovanja stikov.

Na srečanjih bomo sodelovali z društvi in organizacijami, ki delujejo v naši občini (KUD Anton Tanc, Hiša Generacij, Knjižnica Laško, Likovno društvo Laško, glasbena šola ...).

INFO: skratlenart@gmail.com

PRAZNIČNO OBELEŽILI 30. OBLETNICO DELOVANJA ZVEZE DRUŠTEV MOŽNAR

Na zadnjo avgustovsko nedeljo, ki je že po tradiciji bila namenjena predstavitvi starih ljudskih šeg in delovnih opravil, smo v prazničnem Šmiklavžu nad Laškim zaokrožili tudi naše tridesetletno delovanje.

Pričeli smo slovesno, kot se za praznovanje spodobi. Iz Škofc, kjer so nas domačini lepo počastili, smo se kot romarji, pražnje oblečeni podali peš do cerkve sv. Miklavža. Na poti so nam ritem dajali udarci zvonov s pritrkavanjem Irene in Marka Zemeta in poki z možnarji, pri cerkvi pa še zvoki Vaške godbe Vrh nad Laškim. Ob cerkvi so bogato obložene stojnice vabile k nakupu.

S praznično sveto mašo na prostem smo se spomnili vseh pokojnih članov društev in Etno odbora in tudi vseh sedaj delujočih, kaplan Klemen pa je v pridigi večkrat omenil pomen ljubiteljske kulture in smiselnost ohranjanja dediščine, kar je dragocenost in dar za vse.

Zvezo kulturnih društev Možnar občine Laško in njen Etno odbor Jureta Krašovca danes sestavlja dvanajst kulturnih in drugih društev v laški občini in dva javna zavoda, ki s svojimi predstavniki oblikujemo celoten odbor in organe Zveze.

Prejemniki jubilejnega priznanja ob 30-letnici za dolgoletno predstavljanje žive dediščine.

Večina društev je z Etno odborom povezana od samega začetka, torej od leta 1985, ko se je po uspešnem prikazu, ki je bil pet mesecev prej, pričela pisati lepa, zanimiva in bogata zgodba omenjenega odbora z oživljanjem, ohranjanjem in predstavitvami šeg in opravil, zlasti z našega področja. Zato smo na prireditvi ob predstavitvi vseh društev in ustanov in njihove bogate dejavnosti še posebej želeli izpostaviti in omeniti šege in opravila, ki jim jih je bilo v tem obdobju dano postaviti na svetlo ter se jim zanje zahvaliti z jubilejnim priznanjem. Jubilejno priznanje v znak hvaležnosti za dolgoletno, ustvarjalno delo pri oživljanju in

predstavljanju žive dediščine na področju laške občine so prejeli:

Kulturni društvi Anton Tanc Marija Gradec in Lipa Rečica, ki sta prireditev obogatili s plesi in glasbo, Kulturno društvo Trobni Dol, Strelesko društvo Celjska četa Mala Breza, Kulturno društvo Vrh, KUD Šentrupert, KD Prežihov Vranc Jurklošter, Likovno društvo Laško, Kulturno društvo Miklavž, Konjerejsko društvo Vrh, KD Laška pihalna godba, Turistično društvo Laško, JZ Osnovna šola Primoža Trubarja Laško in JZ STIK Laško. V znak zahvale za dobro sodelovanje in podporo pa še KD Ofirovci in koledniki, Nadžupnijski urad sv. Martina Laško, JSKD Območna izpostava Laško in Občina Laško.

Častni Maroltovi znački ustanovnim članoma za 30-letno delo iz rok Ivana Medveda.

Jubilejna priznanja pa so bila podeljena tudi vsem tistim posameznikom, ki so skozi dolgoletno ustvarjanje, nekateri med njimi od samega začetka, skrbeli za oživljanje, ohranjanje in javno predstavljanje ljudskega izročila z našega okolja, uprizarjali vaške posebnosti, bili rokodelci, peli, plesali ali igrali na inštrument. Prejeli so jih: Alojz ČOKLČ, Edi GRAČNER, Irena GREŠAK, Matjaž GUČEK, Ludvik HORJAK, Bogomila KOŠEC KAJTNA, Jože KNEZ, Vinko KRIŽNIK, Marica LESJAK, Franci MULEJ, Terezija PADAR, Janez PERTINAČ, Janko SALOBIR, Marija SALOBIR ter Helena in Vilijem VIDEČ.

Javni sklad za kulturne dejavnosti je na predlog Območne izpostave Laško Eriki KRAŠEK, Ivanu JELENCU in Vladu MAROTU, ki so bili med ustanovnimi člani Etno odbora pri takratni Zvezi kulturnih organizacij Laško in ki so skozi vseh 30 let aktivno delovali v društvu in v Etno odboru, za njihovo predanost in zvestobo podelil častne Maroltove značke.

Pri Kulturnem društvu Šmiklavž so se tudi tokrat dobro izkazali kot gostitelji, za njihov trud pa jih je zagotovo nagradilo vreme, vse skupaj pa tudi župan Franc

Zdolšek in Občina Laško, ki sta Zvezi in Etno odboru ob tej priložnosti podelila Bronasto jubilejno listino. Hvala vsem in tudi Jožici Škorja za predano in lepo vodenje.

Kljub dežju veselo na osmem pohodu Po Anzekovih poteh

Prvo soboto v septembru, ko Svetina praznuje svoj krajevni praznik, smo se v organizaciji Etno odbora Jureta Krašovca Možnar podali na letošnji osmi pohod »Po Anzekovih poteh«.

Kljub dežju se nismo ustavili, ampak korajžno stopili na vedno znova lepo in zanimivo pot do Svetine. Bilo nas je natančno sto, kar je za takšne razmere več kakor pohvale vredno. Na poti smo se ustavili pri Sikovškovih na Ojstrem, kjer je vzniknila ideja o pohodu, pri Zdravku Vrbovšku, kjer nas je pričakala »Štiglnova godba«, pri Slapšakovih v Kanjucah in nazadnje še na Velkem Vrh, kjer je bil rojen Ivan Ulaga – Vrhovski Anzek. Povsod so nas prijazno sprejeli in nam pripravili okrepčilo, za kar se jim iz srca zahvaljujemo. Pred prihodom na Svetino smo se ustavili še na svetinskem pokopališču in na Anzekovem grobu v spomin prižgali svečko.

Na Svetini so nam kljub megleni sivini dobrodošlico izkazali domači godbeniki skupaj z gostujoči godbami iz Laškega, Štor in Šentjurja. Več kot sto se jih je zbralo, da skupaj z nami obogatijo dogodek in pripravijo uvod v lepo praznovanje njihovega krajevnega praznika. Pri maši, ki jo je daroval letošnji novomašnik Ivan Hrastnik iz Reke pri Laškem, smo se spomnili vseh pohodnikov in godbenikov ter še posebej vseh tistih, ki so bili tako ali drugače povezani z dosedanjimi pohodi in so nas v zadnjem obdobju žal za vedno zapustili.

Uradni zaključek pohoda je minil v znamenju druženja pihalnih godb, in sicer Pihalnega orkestra Šentjur, Pihalnega orkestra štorskih železarjev, KD Laška pihalna godba in KD Pihalna godba Svetina, s katerimi je bil Vrhovski Anzek tako ali drugače povezan. Vsem prisotnim pa so namenili nekaj besed tudi predsednik KS Svetina Leopold Vrbovšek, župan Občine Štore Miran Jurkošek in župan Občine Laško Franc Zdolšek, ki so sicer z nami tudi soorganizatorji pohoda, skupaj s KD Pihalna godba Svetina, družino Sikovšek in Športnim društvom Svetina. Udeleženci pohoda smo kljub nekoliko slabšim vremenskim razmeram premagali pot in se polni lepih vtisov vračali v dolino. Zveza kulturnih društev Možnar

občine Laško se iskreno zahvaljuje vsem, ki so nam pomagali, da je dogodek uspel in da je napolnjen z bogato vsebino in pozitivno energijo, in sicer: vsem že omenjenim soorganizatorjem, Pivovarni Laško, Cvetki Hrastnik in njeni družini iz Reke, Klubu ljubiteljev laškega piva, Krajevni skupnosti Laško in STIK-u.

Vlado Marot

Ivan Ulaga ml. je poskrbel, da so se godbe z lepim številom godbenikov udeležile društva na Svetini in njegovemu atu Anzeku v spomin zaigrale tudi nekaj njegovih skladb.

ZDRAVSTVO

Holesterol

Veliko ljudi ima povišan holesterol in zato že jemlje terapijo. Eni jo jemljejo redno, večina med vami pa sploh ne ali pa občasno.

Po vsej verjetnosti so tudi ostali dve vrednosti pri vas, kot so trigliceridi in LDL povišani. Dobri holesterol HDL pa je pri večini prenizek. Sistem mejnih vrednosti si najenostavneje zapomnimo, če rečemo, da je med maščobami v krvi neko zaporedje.

Skupni holesterol bi moral biti manj kot 5 mmol/l, LDL manj kot 3mmol/l, trigliceridi manj kot 2mmol/l in zaščitni HDL več kot 1mmol/l. Zaporedje je torej 5,3,2,1.

O povišanem holesterolu (če govorimo na splošno) je ogromno govora, ljudje pa imajo še vedno težave s tem. Potem je jasno, da vsi delamo nekaj narobe. Ali je vzrok v hrani, gibanju, ki ga je premalo, pitju tekočin, ki jih pijemo premalo. Verjetno je razlogov več. Vsak bi moral sam videti in vedeti, kaj dela narobe. Zato pa je potrebno znanje in vedenje o holesterolu, ki je v razvitem svetu razširjen problem.

Premalo gibanja je eden od razlogov povišanih maščob v krvi, ki posledično poapnijo žile - temu rečemo ateroskleroza. V preteklosti so ljudje morali vložiti več fizičnega napora, da so si pridelali hrano ali pa jo ulovili. Delež maščob je bil ob zaužitju in porabi enak. Zdrava raven holesterola v krvi je torej odvisna od načina in količine gibanja, ki ga posameznik zmora opraviti čez dan, kakorkoli in kdajkoli.

Naslednji razlog je premalo zaužite tekočine in to prave tekočine, ki preprečuje, da bi telo dehidrirali. To dejansko počenjammo vsakodnevno.

Razni avtorji navajajo, da, ko je telo dehidrirano tudi kri izgubi do 8 % vode. Zato postane gosta, abrazivna in lahko

povzroča poškodbe na ožilju. Telo poskuša poškodbe ožilja in nadaljnjo izgubo vode preprečiti tako, da ožilje od znotraj zaščiti z debelejšo plastjo holesterola. Po mnenju dr. Batmanghelidja je to poglavitni razlog povišanega holesterola v današnjem času. Namesto, da bi odpravljali vzrok in potrebo telesa po holesterolu zmanjšali z zadostnim pitjem vode, bomo z dolgoročno jemanjem zdravil za nižanje holesterola tvegali nastanek impotence, depresije, poškodb jeter, mišic, poškodb ožilja, padec imunskega sistema itd.

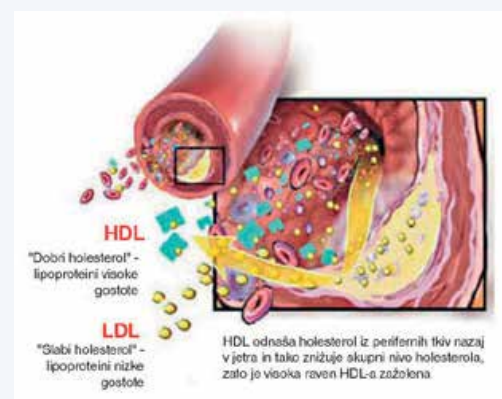
Tretji razlog pa je nepravilna prehrana, ki kljub temu, da jo je v izobilju in je dosegljiva, dejansko bolj škodi kot bi koristila, ker je ne znamo izbirati glede na svoje potrebe in stanje.

Izbira prave hrane pa je dejansko umetnost in potrebno je znanje, da vemo, kaj pravilno pripraviti in koliko.

Za pravilno uravnavanje holesterola v krvi je potrebno zniževati LDL holesterol in zviševati HDL, ki je varovalni in vzdržuje ravnovesje. Preprosta hrana, ki je bila včasih bolj vsakodnevna v naših krajih, je najbolje ščitila telo pred povišanim holesterolom. Ena teh je fižol. Na dan je potrebno zaužiti približno 170g fižola, ki poveča količino HDL za približno 12% (Carper, 1995). Ovseni otrobi - kuhani, strok česna, čebula, losos, olivno olje, mandeljni, orehi, avokado, jagode, artičoka, pegasti badelj, kurkuma, jabolka, korenje, grenivka, grozdje, morski sadeži pomagajo dvigovati HDL - dober holesterol in s tem uravnavajo slab LDL holesterol v krvi.

Trigliceridi niso vrsta holesterola, ker pa delujejo in učinkujejo podobno, jih med dejavniki tveganja za srce pogosto obravnavajo skupaj s holesterolom. Trigliceridi so maščobni delci v krvi, ki vežejo nase odvečne kalorije zaužite hrane in jih trajno odlagajo v maščobne celice. Novejša raziskava kažejo, da trigliceridi predstavljajo celo še večje tveganje za srce, saj obenem, še zlasti pri ženskah, pospešujejo razvoj ateroskleroze, najno-

vejša raziskava pa svari, da lahko preveč trigliceridov celo ustvari zaporo v žilah, zaradi česar leptin, hormon, ki zavira tek, ne more poslati signala za občutek sitosti, ko ste se na primer najedli testenin.

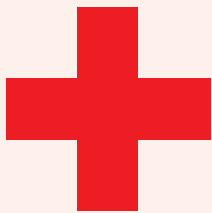

(<http://www.e-vitamin.si/holesterol.html>)

Dejansko imajo povišan holesterol tako debeli kot suhi ljudje. Debelost je razlog za povišane maščobe v krvi. Za tiste, ki so suhi in imajo povišan holesterol, pa je potrebno razlog poiskati še kje drugje. V laboratoriju ZD Laško kontroliramo vrednosti holesterola, HDL, trigliceridov in LDL. Če pa vas zanima samo osnovna vrednost, kot je skupni holesterol (S-hol), pa je preiskava cenejša. Na preiskavo se ni potrebno naročiti. V ZD Laško lahko pridete vsak dan v tednu (razen vikendov) v 1. nadstropje, kjer je laboratorij, med 7. in 9. uro zjutraj. Za to preiskavo je potrebno biti tešč vsaj 12 ur.

Pa še primer jedilnika: Za zajtrk ovseva kaša z jabolki in bananami, za kosilo puranji ragu in riž, vmesni obroki naj bodo kivi ali limonina skuta (posneta), ½ sok limone. Za večerjo pečeni fižol, 40g pšeničnih žemljic. Za dodatek k prehrani pa je dobro uporabljati začimbe, kot so timijan, klinčki in kurkuma. Sicer pa lahko dnevno dodajamo pegasti badelj (čaj ali zmleta semena) in artičoko (če jo imamo). Pa ponovno jabolka in jabolka ...

Tomislava Kordiš,
mag. man v zdr. vzg

OBMOČNO ZDRUŽENJE
RDEČEGA KRIŽA LAŠKODejavnost Rdečega križa na
socialnem področju je bogata in
raznolika

Območno združenje Rdečega križa Laško skupaj s Krajevnimi organizacijami Rdečega križa laške in radeške občine v zadnjih nekaj letih precejšen delež programa in časa namenja izvajanju socialnih programov. Poleg povečanega obsega razdeljevanja materialne pomoči, smo bili med občani prisotni tudi z drugimi oblikami pomoči. Na tem področju je bilo opravljenega res izjemno veliko dela.

Vsak občan s stalnim prebivališčem v občini Laško ali Radeče, ki zaprosi ali ga predlagamo za kakršnokoli pomoč na RK, mora podati pisno vlogo /obrazec RK/ in priložiti vse potrebne listine. Prav in lepo je, če so prosilci tudi naši člani. Na podlagi tega se pridobi mnenje Centra za socialno delo Laško in krajevno pristojne organizacije RK. S pridobljenima, pozitivnima mnenjema obeh se ga vključi med upravičence, oz. prejemnike pomoči za vse tiste oblike, ki jih imamo na razpolago in za katere zaprosi. Vpiše se ga v računalniški program e-sociala. Dokončne oblike pomoči se opredelijo z mnenji.

Približno takole izgleda, kadar sprejemamo in tovorimo materialno pomoč v naše skladišče RK.

Skupaj je bilo pomoči v hrani v štirih delitvah po vseh Krajevnih organizacijah RK iz Ukrepa EU lani deležno 1.288 občanov Laškega in Radeč, katerim smo razdelili 23.800 kg testenin, riža, moke, olja, pšeničnega zdroba in mleka, v vrednosti 27.000 EUR, razdeljenih pa je bilo tudi 381 prehranskih paketov in pralnega praška, nabavljenih iz sredstev

Fundacije FIHO in skupne akcije RKS »Lepo je deliti« v vrednosti 9.400 EUR. Dvaindvajsetim občanom smo pomagali premostiti hudo stisko s plačilom najnujnejših položnic v skupni vrednosti 4.103 EUR. Zaključili smo s pomočjo družini Škorjanc, ki je utrpela škodo po požaru v vrednosti 8.043 EUR, prav tako pa smo pomagali družinam, ki so zaradi viharja lani poleti utrpela znatno materialno škodo. Doslej v višini 4.703 EUR, prav tako pa tudi v skupni akciji pomoči gibalno oviranemu g. Resniku, v višini 6.571,70 EUR. Pomagali smo osemnajstim družinam pri odpravljanju posledic poplave iz novembra 2012 v višini 10.686 EUR, 26 družinam smo pomagali s sredstvi pri nabavi šolskih potrebščin v skupni vrednosti 2.390 EUR, pomoči v oblačilih, obutvi, posteljnini, igračah, posodi in ostalih drobnih predmetih je bilo deležno 70 družin z razdeljenimi več kakor 2000 različnimi kosi, osmim občanom pa smo pomagali s pomočjo, ki ste nam jo podarili občani v obliki pohištva, opreme in bele tehnike. Podarili smo jim: dve omari, posteljo, regal dnevne sobe, otroški voziček, eno večjo in več manjših preprog, televizor, digitalni priključek, hladilnik, pet stolov, kompletno spalnico, dve likalni deski, kavč, jedilno mizo, kotno sedežno garnituro, jogi in še nekaj ostalega materiala. Na 7-dnevno brezplačno letovanje osnovnošolskih otrok smo na Debeli Rtič odpeljali 18 učencev, kar predstavlja vrednost 5.130 EUR pomoči in pet starejših v vrednosti 1.725 EUR. Tudi lani smo skupaj s soorganizatorji pripravili 16. dobrodelno prireditve »Laško združuje dobre želje« in projekt skupaj z donacijami ovrednotili na 5.480 EUR brez upoštevanja velikega števila ur prostovoljnega dela.

Od ostalih aktivnosti na socialnem področju pa omenimo še:

obisk 484 občanov ob božično novoletnih praznikih in izročitev skromnih paketov pozornosti za starejše, bolne, osamljene; skupne obiske 39 občanov, ki so v lanskem letu praznovali svoj 90. rojstni dan in ene občanke, ki je praznovala 100-letnico; obiske in pozornosti do naših občanov ob 80-letnem jubileju, ki jih izvajajo nekatere KORK, in sicer na Vrhu, v Marija Gradcu, v Rečici in Sedražu. Obiska je bilo deležno 35 oseb. Že tretje leto zapored smo pripravili sočasen obisk varovancev v Trubarjevem domu v Loki in Domu starejših Thermane Laško, kjer prebiva največ naših občanov. Gre za svojevrsten projekt našega združenja skupaj s Krajevnimi organizacijami RK, obema občinama, KS, društvi upoko-

jencev in invalidov. Zanje smo pripravili program in pozornost s paketi, za katere polovico stroškov prispevata obe občini. Pozornost smo namenili 106 občanov. V ostalih domovih za starejše, kjer živi še 85 naših občanov pa so za obiske svojih krajanov poskrbele krajevne organizacije RK, ponekod tudi z drugimi društvi in KS.

Gorišekovim in Šolinčevim iz Požnice je lani vihar skoraj v celoti razkril in poškodoval skoraj novo gospodarsko poslopje.

V lanskem letu so Krajevne organizacije Rdečega križa pripravile kar enajst srečanj njihovih krajanov nad določeno starostno mejo. Nanje je bilo povabljenih 1136 občanov. Na socialnem področju izpostavljamo še delovanje Postaj RK, ki delujejo v nekaterih Krajevnih organizacijah RK. To je mesto, kjer se lahko njihovi člani in krajan pogovorijo z našimi prostovoljci o svojih stiskah, podajo vlogo za pomoč, se družijo, izmerijo krvni tlak, sladkor, holesterol itd. Po Krajevnih organizacijah RK je bilo izvedenih tudi več različnih delavnic in ustvarjalnic.

Po svojih najboljših močeh se trudimo, da svoje delo na tem občutljivem področju izvajamo čim bolj tenkočutno, s polno mero razumevanja in v obojestransko zadovoljstvo, pri čemer pa stavimo tudi na iskrenost in korektnost tistih, ki so naši potencialni upravičenci.

Če ob nizanju vse pomoči še kdo misli, da v omenjeno področje ne vlagamo veliko truda in žrtvujemo največje število prostovoljnih ur, potem je z njim nekaj hudo narobe.

Poplave in plazovi niso prizanesli
tudi našemu območju

Tudi laški in radeški občini zadnje poplave iz petka, 12., na soboto, 13. septembra, niso prizanašale, čeprav smo verjeli, predvsem pa upali, da ne bo tako. Ogromno škode je nastalo na javni infrastrukturi. Predvsem dotoki poto-
kov in nekateri hudourniki pa so kar nekaj občanom povzročili tudi precejšnje težave in škodo z razlivanjem vode, nekaterim tudi zaradi plazenja tal. Najbolj

hudo je bilo v dolini Lahomnice, Gračnice in Sopote, ob njihovih vodotokih ter v delu Šentruperta, Vrha in Rečice.

Kot je že v navadi, smo pri Območnem združenju RK Laško še isti dan po dogodku stopili v stik s kar nekaj predsedniki krajevnih skupnosti in Krajevnih organizacij Rdečega križa ter Štabom za CZ, vse z namenom, da pridobimo informacije o stanju in potrebah zaradi takojšnjega ukrepanju pri preskrbi tudi z naše strani. Takšnih, interventnih primerov na srečo tokrat nismo imeli. Doslej smo evidentirali 56 družin, ki sta jim voda ali plazovi naredili veliko škode. Na podlagi omenjenih evidenc smo s pomočjo naših prostovoljcev odšli na teren in opravili individualne popise za pomoč RK ob elementarni nesreči. Popisali smo 29 družin. Pri Območnem združenju RK Laško se je že sestala Komisija za socialna vprašanja in elementarne nesreče v razširjenem sestavu skupaj s predstavniki Občine Laško in Centra za socialno delo Laško z namenom, da prouči vse zbrane vloge, da poenoti sezname vseh prizadetih upravičencev, razporedi vloge po kategorijah in oblikuje predloge za pomoč. Ker med našimi evidentiranimi ni bilo šest družin, ki so jih evidentirali popisovalci na Občini Laško, smo se odločili, da zanje opravimo naknadne popise in jih po proučitvi smiselno vključimo med upravičence do pomoči. S tem smo tudi zaključili s popisom na terenu in oblikovanjem dokončnega seznama.

Stanje je v nekaterih primerih res hudo in zato se bomo s skupnimi močmi prizadevali, da bomo vsem prizadetim namenili nekaj materialne in finančne pomoči v obliki nabave najbolj nujnih stvari. Iz Centra za socialno delo Laško pa so nas tudi seznanili, da lahko vsi občani, ki bodo uvrščeni v enotni seznam pomoči, zaprosijo za izredno denarno pomoč za odpravljanje posledic naravne nesreče in da omenjena pomoč ne sodi v sklop vračanja.

Tudi tokratni plazovi in poplave so uničevali dobrine številnim družinam.

Vlado Marot

Do konca leta še tri krvodajalske akcije v Thermani

V decembru bomo, tako kakor že nekaj let doslej, pripravili še zadnje tri krvodajalske akcije v letošnjem letu, ki bodo ob četrtek, 4., 11. in 18. decembra v Thermani, oz. točneje v starem delu Zdravilišča Laško. Vse akcije bodo potekale za potrebe bolnih v bolnišnici Celje.

Dosedanjih sedem akcij je bilo dobro obiskanih. Zato tudi na zadnjih treh pričakujemo lepo število naših zdravih občanov in krvodajalcev med 18. in 65. letom, da z darovanjem krvi pomagamo pri njeni zadostnosti. Svetujemo vam, da pred prihodom nekaj malega in nemastnega zajtrkujete in popijete veliko, zdravju prijazne tekočine. S sabo ne pozabite prinesiti tudi osebni dokument, zlasti, če ste prvič z nami. Prisrčno vabljeni!

Vlado Marot

V Rečici uspešna krvodajalska akcija in prijetno druženje v Pomurju

Krajevna organizacija RK Rečica je 14. avgusta skupaj z OZRK Laško pripravila krvodajalsko akcijo. Udeležba na njej je bila zelo zadovoljiva, saj se je akcije udeležilo 63 krvodajalcev. Spet smo jim ob njihovem humanem poslanstvu priredili brezplačni srečelov, za katerega so svoje izdelke prispevali: Pivovarna Laško, Fragmat Tim, Lekarna Cizej, Lekarna Laško, Monting SK, Final Pasarič, Čebelarstvo Mešelj, 3 CAM Laško, Thermana Laško, Gratex, Rezila Cajhen in Tehnika Laško. Vsem in vsakemu posebej se za prispevek lepo zahvaljujemo.

V septembru smo organizirali izlet, ki se ga je udeležilo kar 55 naših članov. V prijetni družbi smo obiskali Sladki vrh, kjer nam je vožnja s splavom preprečila visoka in deroča Mura. Zato pa smo pot nadaljevali do zanimive cerkve Marije Snežne v Zg. Velki, od koder je čudovit razgled na okolico. Obiskali smo muzejsko kmečko hišo Methans, preizkusili poznavanje starih orodij in strojev, se spomnili, kako so živeli naši predniki in bili navdušeni nad izredno zanimivo grajeno kletjo. Pred Gornjo Radgono smo si ogledali oljarno Lomanoše in opravili nakupe njihov odličnih olj. Naše srečanje smo zaključili v prijetnem kmečkem turizmu v Sp. Ščavnici in se razveselili njihovega gostoljubja ter zvokov harmonike. Za popestritev izleta so poskrbele

naše članice, ki so pripravile kar nekaj vrst odličnih domačih potic in dobrot, zato še enkrat iskrena hvala. Na koncu izleta smo si zaželeli – kmalu nasvidenje!

Vedno več je krajanov, ki živijo v stiski, pomoči pa je vedno manj, kar je zelo žalostno in zaskrbljujoče. Šestim družinam smo prispevali finančna sredstva za šolske potrebščine, razdelili smo tudi 22 enot pomoči v obliki prehranskih paketov. Paketi so razmeroma skromni in upamo, da bo naslednja pomoč prispela čim hitreje. Članice odbora se že pripravljajo na delavnice. Tudi tokrat bomo izdelke prodajali in že sedaj vas prosimo, da jih kupite. Z denarjem od prodaje bomo znova lahko polepšali konec leta tistim, ki se s težavo preživijo.

Marija Šmauc in Silva Brod

Z NAŠIMI SLAVLJENCI

Tudi v tem obdobju smo opravili nekaj obiskov naših slavlencev, ki so praznovali svoj visoki življenjski jubilej, 90. rojstni dan. Gre za skupni projekt, ki ga negujemo že poldrugo desetletje in ga kot pobudniki ter organizatorji uresničujemo z ostalimi deležniki. Med vsemi je lepo sprejet. Zagotovo tudi zato, ker ga pripravljamo z veliko ljubeznijo do vseh.

Zaradi prostorske stiske bomo tokratne slavlence predstavili le z nekaj besedami in v sliki. Pri vseh obiskanih smo bili prijazno sprejeti, tako s strani slavlencev, kakor domačih. Vsi so nam bili hvaležni, ker smo njihovo praznovanje obogatili z obiskom najvišjih predstavnikov občine in kraja ter organizacij in društev, katerih člani so. To tudi nam veliko pomeni, predvsem pa smo veseli, ker se slavlenci dobro držijo in večina njih preživlja v prijetnem zavetju svojih najdražjih. Vsi pa so nam tudi povedali, da se je kljub raznim lepim in manj lepim trenutkom v življenju hitro zavrtilo teh 90 let. Zato smo jim zaželeli, da jih mora biti še nekaj. Čestitali smo jim tudi v vašem imenu. Slučaj pa je tudi nanese, da smo imeli tokrat med slavljenkami kar tri Ljudmile.

Jernej MAČEK

Najprej smo se podali v Valentiničevo ulico v Laškem k Jerneju Mačku, ki je svoj rojstni dan praznoval 25. avgusta. Napravil se je lep dan, da smo obisk opravili kar pred hišo. V svojem življenju je nekaj časa služil, potem pa delal pri gradnji ceste za Jurklošter in na separaciji v rudniku. Zelo rad je opravljal kmečka opravila, še posebej je rad skrbel za živino

in do nedavna izdeloval odlične brezove metle, ki jih še sedaj uporabljajo. Poškodba kolkov ga je zelo omejila pri gibanju in volji. Še sreča, da ima svoje domače, ki lepo skrbijo zanj, pa čeprav je kdaj hudo in težko.

Jernej Maček skupaj z vsemi, ki so počastili njegov jubilej.

Ljudmila LAVRINC

Na njen rojstni dan smo 27. avgusta popoldan obiskali tudi Ljudmilo Lavrinc iz Zgornje Rečice, ki zadnja štiri leta živi v Domu starejših Thermane Laško. Tisti dan je bilo ob njej kar precej živahno, saj se je zbralo tudi nekaj njenih, zlasti Lavričevih. Torej sorodnikov njenega moža. Tudi v Domu starejših so zanj skupaj z vodjo Janjo Podkoritnik Kamenšek pripravili presenečenje, saj so ji spekli torto, harmonikar Jaka iz Rečice pa je zraven zaigral še nekaj poskočnih.

Zapeli in nazdravili smo z Ljudmilo Lavrinc iz Rečice.

Ljudmila KNEZ – dočakali smo novo stoletnico

Pa jo zopet imamo. Stoletnico namreč. To je posebna čast in veselje za vse nas občane, da se kljub takšnim in drugačnim tegobam, ob skromnosti in s polno mero optimizma da dočakati tudi sto in še kaj več let.

Milka Knez je sedaj najstarejša občanka naše občine in menda edina krajanka Sedraža, ki je dočakala stoti rojstni dan. Tamkajšnji domačini namreč ne pomnijo, da bi kdorkoli pri njih dočakal tolikšno starost, zato so na slavljenko še toliko bolj ponosni.

Milka je svoj stoti rojstni dan praznovala 4. septembra, a smo k njej na željo

Za Milkinih sto let smo ji podarili torto s simboloma in se z njo slikali za lep spomin.

domačih pohiteli dva dni kasneje, ko so ji pripravili slavje na Turistični kmetiji Nemec. Ob pogledu na številne goste je bila ganjena in oko se ji je orosilo. »Tega res nisem pričakovala. Pevski zbor mi je zapel, pa toliko lepih nagovorov je bilo,« je dejala.

Z Milko smo potem malo pokramljali o njenem težkem življenju, med drugim o tem, da ji je druga svetovna vojna vzela moža in je ostala sama s tremi otroci. Menila je, da nikoli več ne bi našla sorodne duše, s katero bi se lahko še enkrat poročila. Danes zanj skrbi hčerka Olga, ki je tudi edina še živa od njenih treh otrok. Pred leti ji je bolezen veliko prezgodaj vzela sinova, Bogdana in Cveta.

A Milka se ne da. Z optimizmom gleda na življenje, je pozitivna, dobrovoljna in pri svojih letih imenitna sogovornica, kot bi z njo bral kakšno zanimivo povest. Takšno prijetno, skromno in preprosto jo poznajo in jo imajo daleč naokrog radi. Zelo rada kaj prebere pa tudi televizijo in dogodke redno spremlja ter pravi, da bi včasih najraje šla v Ljubljano, da bi jim kaj povedala, le če bi jo noge nesle.

Ljudmila GRIČAR

Milka Gričar v družbi svakinj in gostov.

Zase pravi, da če človek doživi veliko hudih stvari, se dolgo drži. Ljudmilo smo na njenem domu v Zidanem Mostu obi-

skali na njen god, 16. septembra, kakor je bila tudi njena želja, rojstni dan pa je imela dva dni prej. Milka je opravljala delo telegrafistke na železnici, v času, ko še ni bilo faksov in drugih sodobnih komunikacij. Še danes ve, da dva dolga in dva kratka znaka pomenila Zidani Most. Ker ji je v največji užitek biti na morju, se ji je želja kmalu po našem

obisku znova uresničila za nekaj dni. Je pa zelo zgovorna, zato nam je povedala še marsikaj. Med drugim, da še vedno rada obdeluje svoj vrt, gleda TV in bere novice.

Francka VELIGOVŠEK

Zadnja med 90-letniki v tem času pa je bila Francka Veligovšek iz Strmce. K njej smo prišli na sobotno popoldne kot nekdanj »ofirovci«, dan pred njenim rojstnim dnevom, ki je bil sicer v nedeljo, 28. septembra. Prijetno in lepo praznovanje so v krogu njenih domačih pripravili pri hčerki, ki si je dom in družino ustvarila le nekaj korakov pod njeno domačijo. Rekli so nam, da je v njeni hiški bolj malo prostora, a vendar se je vsi z velikim spoštovanjem in veseljem spominjajo, ko obujajo svojo mladost. Za pečjo in na peči je bilo pri Francki vedno lepo, menda tudi zato, ker se je veliko pelo. V tem duhu je mineval tudi naš obisk, saj so peli domači, prišli pa so ji zapeti tudi Šmiklavški pevci, ki jih vodi njena vnukinja Mojca, vnuk pa je vzel v roke harmoniko in zbrani družbi prav tako zaigral nekaj veselih. Francka je bila tega dne dobro razpoložena, žal pa vedno ni tako, saj ji demenca povzroča nemalo težav.

Veligovškova Francka skupaj z domačimi, gosti in pevci iz Šmiklavža.

PET LET ŽUPNIJSKE KARITAS LAŠKO

Dočakali smo peto obletnico Župnijske Karitas Laško. Za nami so prvi koraki našega poslanstva, ki se je pokazalo kot nujno in potrebno v našem prostoru. Ugotavljamo, da smo pravi naslov za direktno

pomoč ob stiskah ljudi, ki se v trenutku znajdejo v nerešljivi situaciji.

Naša prepoznavnost presega meje naše župnije. Potrebe po pomoči se kažejo tako v mestu kot na podeželju, ki je predvsem odvisno od zaposlenosti naših ljudi. Delo predstavlja osnovno možnost preprečevanja revščine, ki je še posebej očitna med mladimi in enostarševskimi družinami. Povečuje se tudi število samskih in ostarelih prebivalcev, ki jih navadno spremljajo še bolezni. Vsa ta populacija potrebuje našo skrb za dostojno življenje. Še naprej bomo služili svojemu namenu in poskušali vplivati na boljše pogoje življenja v našem kraju. Računamo na

razumevanje slehernega prebivalca, ki je lahko vključen v naše delo po svojih močeh.

Naši koraki so majhni, a odločni. Poskušamo širiti mnenje, da je človek vreden vsega spoštovanja tudi takrat, ko se znajde v stiski. Da lahko uresničujemo svoj program pomoči pa je potrebnih veliko aktivnosti, ki potekajo znotraj naše župnije. Uspelo nam je prebuditi čut za solidarnost med verniki, ki na različne načine sodelujejo z našo Karitas. Ob tej priložnosti se jim javno zahvaljujem. Tudi najmanjša pomoč je velika pomoč.

Na dan petega jubileja, t. j. 22. oktobra, bo v Kulturnem centru Laško četrti dobrodolni koncert »PODARI UPANJE«. Med nas prihajajo ansambel Bitenc, ga. Manca Izmajlova, družinski ansambel Frančič iz Šentjerneja, vokalna skupina Vodomke in otroška folklorna skupina iz Sedraža nad Laškim. Program bo povezovala ga. Petra Šuster.

Laščani, imate priložnost, da s svojim obiskom koncerta sodelujete pri zbiranju sredstev za naše pomoči potrebne sokrajane. Obljubljam čudovit večer z našimi gosti. Vabljeni!

*Dragica Cverle,
vodja župnijske Karitas Laško*

DRAGI STARŠI!

Obveščamo vas, da smo v mesecu oktobru ponovno začeli s programom za družine, t.j. z delovanjem

Skupine za starše.

Skupina se bo v letošnjem letu srečevala **od OKTOBRA do FEBRUARJA,**

vsak **PRVI in TRETJI TOREK v mesecu,**

od 19.00 - 21.00,

v CENTRU STAREJŠIH -

Hiši generacij, Savinjsko nabrežje 6, Laško.

Skupina je razgibana in namenjena vsem staršem, ki se zavedamo, da je vzgoja eden od naših najtežjih poklicev, saj je včasih težko vedeti, kaj je v odnosu do otroka prav in kaj narobe, kaj bi lahko bilo in kaj ni, kot bi si želeli. Pri naših srečanjih, s pomočjo različnih vsebin in lastnih izkušenj, pridobivamo različne poglede in znanja, ki nam lahko pomagajo lažje razumeti otrokovo osebnost in njegovo vedenje, njegova čustva ter reakcije na različne življenjske situacije. Na naših srečanjih odkrivamo tudi različne vzgojne »recepte« in si dovolimo, da nam kdaj tudi kaj ne uspe, tako kot smo načrtovali. Skupina deluje na načelu zaupnosti.

» Skupina mi prinaša veliko odprtosti, znanja, iskanja naših rešitev (težav), sploh je nekaj enkratnega zaradi tega, ker se o vseh težavah pogovarjamo, smo odkriti drug do drugega, si zaupamo. Podelila bi to, da sem vesela, ker sem bila del te skupine - HVALA! »
(mnenje udeleženke skupine)

V letošnjem šolskem letu 2014/15 se bomo srečevali v **naslednjih terminih** in z **naslednjimi vsebinami**, ki pa se lahko glede na potrebe skupine tudi spremenijo:

1. Sem »DOBER« starš?	07.10.2014
2. Imam kot starš pravico si vzeti čas zase?	21.10.2014
3. Vpliv družbe na vzgojo	04.11.2014
4. »Od plenec do zmenkov«	18.11.2014
5. Spolnost - kako spregovoriti o tem	02.12.2014
6. »Pasti najstništva«	16.12.2014
7. Ko šola postane problem	06.01.2015
8. Trmast »kot bik«	20.01.2015
9. Razveza staršev - »Kje sem JAZ?«	03.02.2015
10. Vstopimo v otrokov svet	17.02.2015

Za dodatna pojasnila lahko pokličete na telefon: 03/734 31 00 ali 041 788 003 ali nas kontaktirate preko e-pošte: gpcsd.lasko@gov.si.

V pričakovanju našega snidenja,

*Polonca TERŠEK, Urška GRADIŠNIK
in Klavdija JELEN
strokovne delavke CSD Laško*

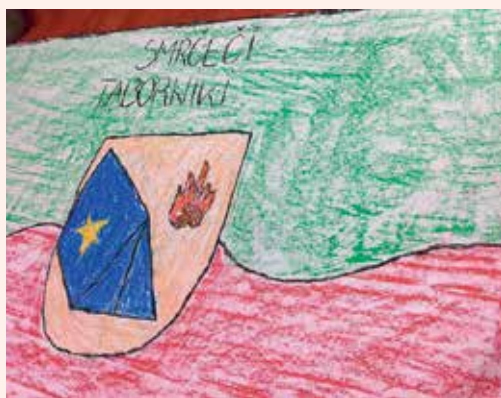
TABOR ZA OTROKE

V maju 2014 je CSD Laško prvič organiziral tabor za otroke, ki živijo v rejniških družinah. Tabor je bil namenjen otrokom starejšim od 12 let. Na tabor smo povabili 9 otrok, od tega se je tabora udeležilo osem otrok, tri dekleta in pet fantov. Tabor je potekal od 9. 5. 2014 do 11. 5. 2014. Tabor je potekal po vnaprej pripravljenem načrtu. Razdelili smo ga na tri sklope. Prvi sklop je potekal v okviru pripravljenih delavnic na temo osebne rasti, vrednot, samospoštovanja in učenja socialnih veščin. Drugi sklop je bil namenjen igri, prostemu času in druženju. Tretji sklop pa skrbi zase in skupnemu sobivanju.

Vsak otrok, ki pride v rejniško družino, je ranjen, počuti se krivega, pogreša svoje starše in svoj dom. Ima rad rejniško družino in tudi biološke starše, zato je razdvojen. V sebi nosi bolečino in travme, ki jih na zunaj ne vidimo. Takšen otrok ne zmore in ne zna obvladati svojih čutenj. V sebi nosi veliko dobrega, vendar pa mu zaradi izkušenj, ki jih je doživel v svoji primarni družini in jih je s seboj prinesel v rejniško družino, vedno ne uspe prepoznati lastnih kvalitiet. Še najbolj se stiske opazijo v fazi adolescence, v fazi odraščanja. Z otroci smo poskušali ustvariti varno okolje, da bi lažje spregovorili o svojih težavah, stiskah in

strahovih, saj so bili v družbi sebi enakih.

Pri delu z rejniškimi družinami je prepoznati, da se trudijo, da želijo otroku najboljše, da iščejo znanje na Centru in pri drugih strokovnih delavcih, individualno ali v skupini. Otroci so tudi sicer obravnavani pri različnih strokovnjakih, vendar pa potrebujejo še dodatno pozornost v smislu, da v situaciji, v kateri so se znašli, niso sami in vzpodbudo, da lahko kljub izkušnji življenja v rejniški družini z dvignjeno glavo stopajo življenju naproti.

Zastava letošnjega tabora, ki so jo izdelali otroci.

Cilji tabora so bili: strokovna in čustvena opora otrokom, učenje oz. pridobivanje novih socialnih veščin za življenje, doseči večjo samozavest otrok, ki živijo v rejniških družinah, ustvarjanje ugodnih družinskih klim v katere so vključeni otroci, razvijanje pozitivnih družinskih vrednot, razreševanje dilem

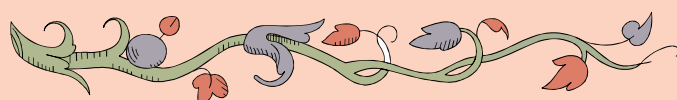
in stisk, s katerimi se srečujejo otroci, ki živijo v rejniških družinah, druženje, ustvarjanje prijateljskih vezi in izmenjava medsebojnih izkušenj.

Tabor je potekal v hišici na podeželju pri družini Platovnjak, kjer je ga. Cvetka tri dni prijazno skrbela za naše lačne žledodčke. Prvi dan smo bili vsi malo zadržani in zaskrbljeni, saj nismo vedeli, kaj nas čaka. To je bila za nas vse prva tovrstna izkušnja. Ko pa smo prebili led s prvimi delavnicami in se smejali temu, ker nam je bilo prvi dan zaradi zakurjene peči zelo vroče in smo se na različne načine poskušali ohladiti, smo se sprostiti in v prijetnem vzdušju preživeli prvi večer. V tem vzdušju smo nadaljevali drugi dan tabora, ki je bil z dejavnostmi zelo zapolnjen. Zjutraj so otroci na prvi delavnici izdelali zastavo in himno tega tabora. Poleg delavnic smo ta dan namenili tudi učenju, saj se je bližal konec šolskega leta. Da pa ne bi bilo prenaporno, smo del dneva namenili pohodu na bližnji Drenov hrib. Nekaj nas je vrh osvojilo, nekaj pa nas je omagalo tik pod vrhom. Ostalo pa je tudi nekaj časa za druženje, pogovor in klepet, za igre z žogo. Dekleta pa so čas izkoristila za ročna dela. Zadnji dan smo se pripravljali na zaključek tabora. Otroci so samostojno pripravili predstavitev tabora za rejnike in rejnice ter ostale družinske člane, ki so bili povabljeni na zaključek tabora. Poudarili bi tudi, da smo bili vse tri dni pridni tudi v smislu, da smo skrbeli za red in čistočo hiše.

Dnevi na taboru so hitro minili. Otroci so bili nad taborom navdušeni in so izrazili pobudo, da se ponovno srečamo prihodnje leto ter da bi skupaj preživeli več dni. Vsi udeleženi smo domov odšli obogateni z lepimi doživetji. Med otroci so se stkale tudi prijateljske vezi.

Ob tej priložnosti bi se želeli zahvaliti tistim, ki ste nas nam prisluhnilni in omogočili, da tudi strokovni delavci otroke, ki živijo v rejniških družinah spoznamo na drugačen način. Zato gre iskrena zahvala Občini Laško, Pivovarni Laško, družini Platovnjak in družbi Mercator d. d., ki ste naš projekt finančno podprli. Velika zahvala pa gre tudi rejnikom in staršem, da ste nam zaupali otroke in vsem nam omogočili čudovito izkušnjo. Upamo, da bomo tudi v prihodnje slišani in boste še naprej pripravljeni podpreti ta projekt. Na Centru si vsekakor želimo, da bo ta projekt postal stalnica našega dela z otroki, ki živijo v rejniških družinah.

Socialni delavki
Marjeta Ferlež, Karmen Koprivc
Grajžl

POMOČ DRUŽINI NA DOMU SOCIALNA OSKRBA

Če se zaradi starosti, invalidnosti ali kronične bolezni ne zmorete oskrbovati in negovati sami, želite pa

živeti doma, lahko pokličete
Center za socialno delo Laško
(Hiša generacij Laško)
na telefonsko številko

03/734 18 80

ali

041 415 021.

Obiskali vas bomo na domu in se dogovorili za oblike pomoči pri negi in gospodinjskih opravilih.

DEDIŠČINA GRE V ŠOLO IN SOCIALNI TEDEN: SKOČI VEN V HIŠI GENERACIJ LAŠKO

Med 29. septembrom in 3. oktobrom sta se v Hiši generacij Laško odvila dva vseslovenska projekta. V okviru Dnevov evropske kulturne dediščine, ki so letos nosili naslov Dediščina gre v šolo, smo spoznavali ročne spretnosti naših babic in dedkov, ki so v našem vsakdanu bolj ali manj prisotne. Tako smo vezli, klekljali, izdelovali rože iz krep papirja, pletli iz šibja košare ter spekli omamno dišeč kruh. S tem je projekt dosegel svoj cilj - pripeljati dediščino v šole in prenesti znanje na mlajšo generacijo. Generacijo, ki bo znala ceniti dosežke svojih predhodnikov!

Vseskozi pa sta se v naši dvorani nahajala dva akvarija. V zamazanem akvariju so bile ribe s problemi današnjega časa, kot so alkohol, droga, nasilje, brezposelnost ipd., ki so čakale, da jih naši obiskovalci s svojimi izvirnimi predlogi predstavijo v svetel, barvit akvarij. Tako smo dosegali glavni moto letošnjega socialnega tedna, ki ga je pripravila Socialna akademija: »Skoči ven« in poskušali smo skupaj biti vidna sprememba v svetu tudi z zbiranjem ustvarjalnega materiala za socialno ogrožene otroke v Albaniji.

Petra Šuster, koordinatorica aktivnosti

NAJPREJ SMO LIČKALI, ZDAJ BOMO PLETLI

Ličkanje koruze je nekdanje veljalo za nadvse veselo in družabno opravilo. Tega se radi spominjajo tudi oskrbovanci Trubarjevega doma upokojencev Loka pri Zidanem Mostu, ki so se z veseljem odzvali povabilu Ribičevih. Ti so jim pod njihovim dvestoletnim kozolcem pripravili zajeten kup koruze, katero so loški oskrbovanci z veseljem »skožuhali«, kot temu opravilu pravijo na Štajerskem. V

kupu pisane koruze so vrle ličkarje pričakale tudi sladke nagrade, vmes pa ni manjkalo niti petja in zvoka harmonike.

Jesensko sonce pa jim trenutno suši ličkanje, iz katerega oskrbovanke Tru-

barjevega doma izdelujejo lične peharje, klobuke, predpražnik, cekarje ...

Dragica Ribič

Foto: D. Ribič

REGIJSKO SREČANJE UPOKOJENCEV V PODČETRTRKU

Društvi upokojencev Sedraž in Laško sta v dogovoru pripravila izlet v Podčetrtek. V Podčetrtku je potekalo regijsko srečanje upokojencev. V jutranjih urah smo se upokojenci začeli zbirati pri kulturnem domu v Sedražu. V prijetnem vzdušju smo pričakali udoben avtobus, ki nas je popeljal do Laškega. Pozdravili smo se z laškimi upokojenci in skupaj nadaljevali pot proti Podčetrtku. Vodič nam je natančno opisal pot izleta in zanimivosti na poti. Prispeli smo v lepo urejeni Podčetrtek. Bilo je pravo srečanje, kajti lepo pripravljeno dvorano smo napolnili do zadnjega kotička. Domačini

so nam pripravili prijeten kulturni program. Prijetno je bilo poslušati otroški pevski zbor in otroško dramsko skupino. Vse prisotne je nagovoril župan Podčetrtega in visoki predstavniki upokojencev. Program so popestrili še ženski pevski zbor, župani s prepevanjem in humorist iz Koroškega. Po končanem programu nas je avtobus odpeljal še do Kumrovca. Ogledali smo si rojstno hišo Josipa Broza Tita in Etno Vas. V tej vasi so prikazane stare hiše, grajene v zagorsko - panonskem stilu, videli smo tudi prikaz

starih obrti, kot so kovaštvo, mizarstvo, čevljarstvo, medicinarstvo, pletilstvo itd. Po ogledu Etno vasi smo se preko mejnega prehoda vrnili na slovensko stran. Pot nas je vodila med vinogradi na kmečki turizem Banovina na kosilo. V prijetnem ambientu so nas postregli z obilnim in slastnim kosilom. Kljub slabemu vremenu smo se nasmejani in dobre volje vrnili domov. Upokojenci Sedraža si želimo še veliko takšnih prijetnih izletov.

Drago Podreberšek

PLANINSKI DAN INVALIDOV SLOVENJ GRADEC – KOPE

Na Kopah nad Slovenj Gradcem je v soboto, 2. avgusta 2014, potekalo tradicionalno druženje invalidov ZDIS – Združenja delovnih invalidov Slovenije. Kot vsako leto, smo se srečanja udeležili tudi člani Društva invalidov občine Laško.

Poln avtobus M & M Toursa nas je v jutranjih urah popeljal proti Koroski. Krajši postanek za jutranjo kavo smo imeli v Mislinji, nato pa smo nadaljevali pot proti Slovenj Gradcu. Strma in vijugasta cesta nas je pripeljala do Grmovškovega doma, kjer je potekala celotna prireditev.

Po pozdravnih govorih in maši je sle-

dila zabava z glasbo in športnimi igrami, kjer smo v tekmi metanja ploščic v obročje osvojili 1. mesto med ženskami – Cvetka Šardi in drugo mesto med moškimi – Vojko Janc.

Za jedačo in pijačo je bilo zelo dobro poskrbljeno, tako da je bilo druženje v vseh pogledih prijetno in kar prehitro je bila ura štiri popoldne, ko smo se obrnili proti domu.

DELOVANJE DRUŠTEV DELOVNIH INVALIDOV ZDIS JE STRNJENO V OSEM PROGRAMOV, tako je v okviru programa št. 8 - INTEGRIRANJA INVALIDOV V KULTURNO ŽIVLJENJE, naše društvo organiziralo izlet in pokrilo stroške prevoza na prireditve.

*Društvo invalidov občine Laško
Viktor Korun, tajnik*

65. OBLETNICA POROKE FANIKE IN MILANA ŠMID

V začetku oktobra letos sta naša spoštovana krajana Fanika in Milan Šmid z Blatnega vrha 22, Jurklošter, praznovala častitljivi jubilej - 65. obletnico skupnega življenja. Usodni »da« sta si dahnili daljnega leta 1949 in gospodar usode jima je naklonil, da sta dočkala lepo starost in ta čudovit, enkratni jubilej, ki je privilegij le redkih, izbranih parov. Njuno skupno življenje na domači kmetiji je bilo vseskozi delovno, skromno in pošte-

no, doživela sta marsikaj lepega, pa tudi težkega, vendar sta vztrajala in tako dočkala tako imenovano »safirno« poroko.

Sta zelo dobra, spoštovana in cenjena krajana, sosedja in sorodnika, zato jima vsi, še posebej pa tisti, ki smo bili deležni z njima počastiti ta njun lepi jubilej, iskreno čestitamo ter želimo še veliko zdravih, srečnih in zadovoljnih skupnih let. Bog vaju živi!

Marija Oprešnik

Z gibanjem do novega veselega

Naša skupina se imenuje »Veverice«. V oddelku je 24 otrok, starih od 5 – 6 let in naslednje leto bodo odšli v šolo.

Vsi otroci so že obiskovali vrtec v preteklem letu, zato so se hitro navadili na nov oddelek. V prvem mesecu smo se med sabo že dobro spoznali, pri tem so nam pomagale različne socialne igre. Naredili smo si velik plakat, na katerega so se otroci narisali in napisali smo pravila za našo skupino:

- Vsi otroci v oddelku so drugačni in vsi so pomembni,

- v vrtcu so zato, da se skupaj igrajo, si pomagajo, delijo najljubše stvari,
- se poslušajo,
- uporabljajo čarobne besede: prosim, hvala, izvoli, oprost, ali smem ...
- se pozdravljajo in se ob prihodu in odhodu pogledamo v oči,
- nikoli ne naredijo drugemu tistega, za kar ne želimo, da drugi naredijo nam. Raziskave so pokazale, da imajo otroci

vedno manj zadovoljene gibalne potrebe, zato se kaže vedno več psihofizičnih težav.

V našem oddelku bomo preko leta izvajali projekt z naslovom Z GIBANJEM DO NOVEGA VESELEGA. Otrokovo doživljanje in dožemanje sveta temelji na informacijah, ki izvirajo iz njegovega telesa, zaznavanja okolja, izkušenj, ki jih pridobi z gibalnimi dejavnostmi ter

gibalno ustvarjalnostjo v različnih situacijah.

Z gibanjem otrok zaznava in odkriva svoje telo, preizkuša, kaj telo zmore, doživlja veselje in ponos ob razvijajočih se sposobnostih in spretnostih ter gradi zaupanje vase. Hkrati daje gibanje otroku občutek ugodja, varnosti, veselja, skratka dobrega počutja. Z gibanjem otrok raziskuje, spozna in dojema svet okrog sebe. Z ustreznimi gibalnimi dejavnostmi si otrok razširja znanja z drugih področij. S pomočjo različnih dejavnosti se začne zavedati samega sebe, oblikuje lastno identiteto in samospoštovanje.

V tem šolskem letu smo poleg vsakodnevni gibalnih aktivnosti izvedli že dva izleta:

- Obiskali smo vrtec v Debru; spoznava- li smo življenje v drugi ustanovi in se igrali na njihovem igrišču.
- Na čudovit sončen dan smo se povzpe- li na bližnji hrib Gramen, kjer stoji cer- keev sv. Krištofa. Pot je bila zanimiva, raznolika, na vrhu hriba smo se odže- jali z vodo in pojedli sadno malico, ki je bila še posebno slastna. Igrali smo se igro lovljenja, katera je navdušila vse otroke. Polni prelepih vtisov smo se vrnili v vrtec.

Otroci skupine Veverice, Zvonka Kovač in Mojca Nedeljkovič

Malčki v pisani srajčki

September je za nami. Prav tako uva- jalno obdobje in štirje tedni privajanja na novo okolje, nove ljudi, spremembe, ipd. A pred nami je še veliko raziskovanja, spoznavanja, pridobivanja novih znanj, izkušenj ...

V skupino Polži so vključeni otro- ci stari od 11 mesecev do 2 let. Pri de- javnosti razvoja fine motorike so otroci spoznavali čopič in barvo. Svojo likovno ustvarjalnost so izražali na velikem kosu stiropora.

V pisanih srajčkih, s čopičem v roki, so vlekli barvno sled in slikali domišljij-

ske vzorce. Zanimivo jih je bilo opazovati in spremljati njihovo likovno izražanje.

Vzgojiteljice v oddelku smo iz stiropo- ra oblikovale ladjice, ki jih bodo otroci na skupnem srečanju s starši spustili po reki

Savinji, kot simbolično slovo od poletja in pozdrav jeseni.

Otroci skupine Polži z Ano in Špelo

BUČASTA – ameriška, prevod N. Hrastnik

Buča sem okrogloglava, manjka mi samo postava.

Sem na polju včasih ždela in na soncu rumenela.

Zdaj imam zobata usta, oči in nos pa kot za pusta.

A zakaj, se vam dozdeva, notri svečka dogoreva?

Ker nas noč čarovnic čaka, moram biti takšna spaka.

BUČA JE MOJA!

»Gospod sodnik, ta buča je moja, jaz sem jo posadil!« zatrjuje sodniku Mro- žu Palček Zdrob s pestmi na bokih. »Ni res! Ta buča je moja, ker si jo posadil v mojem vrtu! In če je vrt moj, je moja tudi buča!« ugovarja še bolj jezni Pal-

ček Češnja. »Moja je!« mu odvrne Pal- ček Zdrob. »Ne, moja!« odgovori Palček Češnja. Palčka se prepirata in prepirata in postajata vse bolj zaripla! »Zdaj pa dovolj!« ukaže sodnik in udari s kladiv- cem. »Sodba je naslednja: buča pripada meni, ker sta mi vzela ogromno časa! Če pa se bosta pobotala, vaju oba povabim k sebi domov in bomo bučo pojedli skupaj! Tako ne bo več ne moja, ne vajina, ampak naša!«

Zahvala devetošolcev

Bivši učenci 9. A razreda matične šole v Laškem smo štiri leta dobro izkoristi- li. Vsako leto smo organizirali piknike v Spodnji Rečici ali na Lisci, ki smo se jih v zadnjih dveh letih udeleževali skoraj vsi. Pod okriljem razredničarke Majde Pod- bevšek smo se povezali v pravo veliko

družino in se zadnji dan pouka s solzami v očeh poslovili. Vsem skupaj pa je bilo malo lažje, ker smo vedeli, da bomo ime- li naslednji dan, 14. junija, piknik. Zbrali smo se v Spodnji Rečici pri sindikalnem domu in že takrat vedeli, da bo zaradi do- bre organizacije piknik več kot uspešen. Kmalu je prijetno zadišalo. Prišli smo v največjem številu do takrat, in sicer 25 učencev z družinami od 26.

Bili smo zelo veseli, saj so se starši v vseh letih, še posebej v zadnjih dveh, zelo povezali. Prav tako tudi z učiteljico, zato smo bili vsi popolnoma sproščeni in smo

se ves čas smejali. Razredničarki smo kot še zadnje darilo prebrali tudi spis in se ji s tem še enkrat zahvalili za vse, kar je nare- dila za nas. Pri branju omenjenega spisa se marsikatera mama ni mogla zadržati in je potočila tudi solzo ali dve. Vse skupaj smo zaokročili z dvema velikima tortama, ki ju je spekel naš sošolec Tadej Pasarič. Nato smo učiteljici zavezali oči in se postavili okoli nje. Skušali smo jo zadeti z vodnimi baloni, a se je spretno izmikala ter bala- nčke pobirala in nam vračala milo za dra- go. Preživeli smo še en nepozaben dan, ki nam bo vsem ostal v prelepem spominu.

Med šolskim letom smo marsikateri učiteljci in učitelju precej ponagajali, ampak ko je prišel čas slovesa, smo se začeli zavežati, kako bomo pogrešali šolo, na katero smo se v vseh devetih letih nevede navezali, bolj kot bi si lahko predstavljali.

Med nami so se stkale nevidne in močne vezi prijateljstva, ki smo ga dan za dnem še samo utrjevali. Marsikateri učitelj je rekel, da tudi v največjih težavah držimo skupaj in nikoli ne izdamo krivca. Bili smo pravi zavezniki in kadarkoli je prišlo med nami do kratkega stika, smo se za trenutek ustavili in se spet spomnili, kaj nas je sprva povežalo.

Zato bi se ob tej priložnosti radi zahvalili vsem, ki so pripomogli, da se počasi, vendar vztrajno razvijamo v odgovorne odrasle osebe. Učiteljem, ki so nas v preteklih letih prenašali in kljub našemu pubertetniškemu smislu za humor nad nami niso obupali, staršem, ki so nas podpirali ne glede na vse, in razredničarki, ki je s svojimi modrimi besedami polepšala še tako deževne dni in v vsakem dogodku, ki se nam je zdel še tako črn, našla luč na koncu predora.

Hvala vsem!

*Učenci in učenke 9. A razreda
Osnovne šole Primoža Trubarja Laško,
generacija 1999*

Ena knjiga in več kot 100 rok

Velikokrat vzamemo knjigo v roke in gremo z njo v posteljo, na vrt, v skrit kotiček ... in z njo in ob njej uživamo. Zgodi pa se, da več rok seže po eni sami knjigi. In to kar 140 rok in več! Kaj pa potem? Ja, potem je pa to najbolj vesel dogodek na Osnovni šoli Antona Aškerca Rimske Toplice.

V sredo, 17. septembra, na dan zlatih knjig, so vrtničkarji vrtca Ostržek, učenci naše šole in nekaj krajanek oblikovali knjižno verigo od stare knjižnice do nove. Knjige so potovale iz roke v roko. Marsikateri vrtničkar in učenec prvega razreda je zaustavil knjižno pot, saj se je zatopil v zgodbo zanimive slikanice. A so ga kaj

hitro opomnili in knjiga je romala naprej in našla svoj prostor na polici v novi knjižnici.

Bilo je veliko smeha, malo težav s prekinjanjem verige, a so učiteljice in tovarišice iz vrtca priskočile na pomoč.

Naslednjo verigo pa so sestavili učenci višjih razredov in delo je potekalo kot po tekočem traku.

Čeprav se je slišalo: »U, pogledj, tole knjigo pa moraš prebrat. Je super!«

»A si vedel, da je ta knjiga tudi v naši knjižnici. Še sreča, da je nova knjižnica večja in bolj pregledna. Bom marsikaj našel tam,« je komentiral Andraž.

Tako je vsaka od 8500 knjig romala iz roke v roko, bila pregledana, pobožana, včasih malo polistana in postavljena na svoje mesto.

Ja, bil je res vesel dan, ker smo z novim prizidkom pridobili lepo, novo, svetlo učencem in delavcem šole prijazno knjižnico. Nanjo smo čakali dolga leta.

In ko bomo naslednjič vzeli knjigo v roke, se zatopili v svet domišljije, pomislimo, da je prav to knjigo prijelo več kot 100 radovednih in pridnih rok. To pa ni kar tako. Tako knjigo je res vredno vzeti v roke.

*Milena Suhodolčan
Foto: Lilijana Ratej*

Začetek pouka v prenovljenih šolskih stavbah

Šolsko leto 2014/2015 na Osnovni šoli Antona Aškerca Rimske Toplice začnemo v dozidani in estetsko ter energetsko obnovljeni matični šoli ter podružnični šoli Zidani Most. 11. in 25. septembra smo namreč slovesno otvorili in predali namenu obe prenovljeni šolski stavbi.

Ustanoviteljica šole – Občina Laško je v preteklih letih uspešno pridobila evropska kohezijska sredstva za energetsko sanacijo šole v Rimskih Toplicah in Zidanem Mostu ter zagotovila proračun-

ska sredstva za nujno potrebno dozidavo matične šole.

Z energetske obnovo smo na obeh šolah pridobili nova toplotno izolacijska okna, vhodna vrata, fasado in stropove, na matični šoli pa še novo urejeno prezračevanje in kotle na biomaso.

S prizidkom in z obnovo obstoječih učilnic imamo tudi na matični šoli v Rimskih Toplicah končno zagotovljene primerne pogoje za knjižnico in specializirane učilnice za pouk računalništva, tehnike in tehnologije, likovne umetnosti, tujih jezikov, gospodinjstva in naravoslovnih predmetov.

V prenovljeni matični šoli se ponašamo tudi z novo opremo, ki je najsodobnejša in ustrezna za spopadanje s hitrimi tehnološkimi spremembami in z izzivi 21. stoletja.

Učenja, poučevanja in bivanja v novih prostorih se veselijo tako učitelji kot učenci, ki so povedali marsikaj zanimivega.

Andraž: »Upam, da bo pouk zanimivejši in bo več dela z računalniki.«

Tjaša: »Veselim se dela v novi likovni učilnici. Še posebej mi je »kul«, ker ima izhod na zelenico.«

Klemen: »Obljubili so nam sedežno v novi avli, morda bo tam kotiček za crkljanje.«

Tina: »Končno smo dobili tudi gospodinjsko, da bomo lahko skuhali pošteno kosilo. Pico!!«

Za zagotovitev sredstev oziroma izvajanje ter koordiniranje obnovitvenih del na obeh šolah se zahvaljujem županu Občine Laško - g. Francu Zdolšku, vodji urada za družbene dejavnosti, gospodarstvo in javne finance – g. Dimitriju Grilu, vodji urada za gospodarske javne službe, okolje in prostor – g. Andreju Kaluži, mag. Andreju Flisu, izvajalcem del ... In še posebej zahvalo za prizadevanja, strpno strokovno delo in sodelovanje v času prenove in po njej namenjam učencem in sodelavcem oziroma vsem, ki svoje srce, življenje ali delo že vrsto let/desetletij namenjate šoli.

Z odprtjem dozidane in prenovljene matične šole so delno zaključena dolgoletna prizadevanja delavcev šole, staršev, članov SZ, občinskih svetnikov, civilne iniciative ter krajanov Rimskih Toplic za prizidek oziroma za zagotovitev ustreznih prostorskih pogojev za pouk na predmetni stopnji.

Zaključena je šele prva faza dozidave in energetske sanacije. Od večjih investicij nas čaka še energetska obnova šolskih stavb v Sedražu, Lažišah in Jurkloštru ter dozidava telovadnice oziroma športne dvorane »Draga Ulage«, obnova instalacij, podov ... ter šolske kuhinje na matični šoli v Rimskih Toplicah. Verjamemo, da bo ustanoviteljica šole – Občina Laško uspešno

zagotovila oziroma pridobila ustrezna sredstva in izpeljala tudi omenjene investicije.

V začetku tega šolskega leta pa smo veseli, da smo se lahko ponosni in srečni podali na pot po ŠOLI, OBSIJANI S SONCEM, ki to končno je tudi zaradi prostranih, funkcionalnih, varnih, energetske varčnih, tehnološko in estetsko opremljenih šolskih prostorov.

Ravnateljica Manica Skok

Otvoritev energetske prenovljene PŠ Zidani Most

Na PŠ Zidani Most je bilo letos poleti zelo živahno in delovno. Sredi julija so se namreč pričela dela v okviru energetske sanacije naše podružnice.

Občina Laško je uspešno pridobila evropska kohezijska sredstva za energetske sanacije in jih namenila tudi obnovi PŠ Zidani Most.

Pridobili smo nova toplotno izolacijska okna, vhodna in stranska vrata, izolirane zunanje stene, novo fasado, izolacijo v kletnih prostorih in na podstrešju. Delo je potekalo hitro, organizirano in tako smo 1. septembra lahko brez težav sedli v urejene in počiščene učilnice. Do sredine septembra so dokončali še dela na podstrešju, v kletnih prostorih in uredili okolico šole.

V četrtek, 25. 9. 2014, smo slovesno odprli vrata energetske prenovljene šole Zidani Most. V kulturnem programu so sodelovali učenci naše podružnice, malčki iz vrtca in harmonikaš Žiga Kališnik. Otroci so novo pridobitev pozdravili z rumenimi balončki in se po končani prireditvi posladkali s torto v obliki šole. Otvoritvi so prisostvovali tudi župan občine Laško g. Franc Zdolšek s sodelavci, ravnateljica šole ga. Manica Skok, pomočnica ravnateljice ga. Jožita Oblak, ravnatelj/ce sosednjih šol in vrtcev, predstavniki izvajalcev del in krajevnih društev ter številni starši oziroma krajanje Zidanega Mosta.

Veseli smo prijazne, svetle in vedre zunanje podobe šole, lepih novih oken, ki dobro tesnijo in se odpirajo brez težav, živahnih oranžnih rolojev, ki poživijo šolsko avlo, in žaluzij, ki nas bodo varo-

vale pred sončno pripeko. Pomembna pa je seveda toplotna izolacija sten in stropov, ki pomenijo manj izgube energije in s tem tudi zmanjšanje stroškov. Hvala vsem, ki ste pripomogli k energetske obnovi naše šole.

Mirica Štaut, vodja PŠ Zidani Most

ŠOLA

*Naša šola je velika,
ker v njej živimo mi.
Res je lepa prenovljena,
zdaj prav srečni smo mi vsi.
Lepa ona, nova vrata,
vabijo vse naprej.
Zdaj vstopi v našo šolo
in prepričaj se, poglej.*

*Katarina Tržan, Anja Šeško,
Lejla Lana Racman
(učenke PŠ Zidani Most)*

GLASBENA ŠOLA LAŠKO-RADEČE

Novo šolsko leto

Mineva prvo leto delovanja GŠ Laško-Radeče, enote Laško v novih prostorih in lahko rečemo, da se tako učenci, zaposleni kot tudi vsi obiskovalci v naši novi šoli počutimo zelo dobro. To prijetno vzdušje želimo prenesti tudi na ostale širom Slovenije. Tako v oktobru v naši šoli gostimo skupščino Združenja ravnateljev glasbenih šol Slovenije. Od 14. do 16. novembra pa v sodelovanju z Društvom klavirskih pedagogov Slovenije v Laškem organiziramo 14. Klavirske dneve, kjer bomo priča tridnevno zelo kakovostnemu in raznolikemu glasbenemu in spremljevalnemu programu s predavatelji in nastopajočimi iz Slovenije kot tudi tujine.

Novost v letošnjem šolskem letu je bil skupni roditeljski sestanek, kjer so bili starši seznanjeni s pomembnimi informacijami o poteku izobraževanja na glasbeni šoli, predstavljen jim je bil tudi letni delovni načrt posameznih oddelkov. Po končanem sestanku je bila ponovno uprizorjena glasbena pravljica »Dežela glasbil«, ki si jo je v preteklem šolskem letu ogledalo več kot 500 otrok iz Laškega, Rimskih Toplic ter Radeč. Odzivi na pravljico so bili zelo pohvalni s strani mladih obiskovalcev in tudi staršev.

V oktobru so se lanskoletne plesne miniaturre, ki so nastale pod mentorstvom Barbare Kanc, Aje Zupanec in Kim Kern in bile izbrane s strani strokovnih spremljevalcev, predstavile na dveh festivalih državnega nivoja. Na državni reviji otroških plesnih skupin »PIKA MIGA« so 10. 10. 2014 nastopili plesalci plesne pripravnice 3, učenke sodobnega plesa 4. razred, v duetu sta zaplesali Sara Hrastnik in Ema Šolar, kot solistka pa je bila izbrana Taja Padežnik. Za nastop na festivalu mladinske plesne ustvarjalnosti »ŽIVA 2014«, ki bo v mesecu novembru v Ljubljani, pa so bile izbrane učenke lanskoletnega 6. razreda sodobnega plesa. Tovrstni izbor pomeni prejetje zlatega priznanja, zato čestitke vsem udeležencem.

Preden vstopimo v novo leto, za učence osnovnih šol dopoldne ter za vse vas popoldne pripravljamo Novoletne koncerte orkestrov v Kulturnem centru Laško ter v Radečah z gosti iz Virovitice (Hrvaška), kamor smo aprila povabljeni tudi mi. V nadaljevanju velja izpostaviti večje nastope, kot so letna plesna predstava, ki se bo na odru Kulturnega centra Laško odvrtila v mesecu januarju, zaključni koncert

orkestrov ter plesnega oddelka aprila v Thermani, v mesecu maju načrtujemo dan odprtih vrat glasbene šole in letno predstavo plesalcev v Radečah. V juniju bomo tudi letos izpeljali projekt šolskega pihalnega orkestra »Glasba ne pozna meja« ter sklope koncertov ob zaključku šolskega leta.

Poleg rednih šolskih in izvenšolskih nastopov pa bo leto 2015 tudi praznično obarvano, saj bomo obeležili 65 let glasbenega šolstva v Radečah in 40 let glasbenega šolstva v Laškem. V ta namen bomo od januarja do junija izvedli številne nastope in delavnice in k sodelovanju povabili tudi gostujoče učitelje. V novembru 2015 pa bomo v okviru občinskega praznika v Laškem pripravili svečani koncert ob 40. obletnici.

Priložnosti za nastopanje in druženje bo torej več kot dovolj in veselimo se novega delovnega šolskega leta. Vljudno vabljeni, da se nam pridružite na naših dogodkih in da skupaj poskrbimo za podporo našim mladim ustvarjalcem.

*Marko Razboršek,
pomočnik ravnateljice*

ODPRTJE NOVIH PROSTOROV ENOTE IZOBRAŽEVANJA ODRASLIH V LAŠKEM

Izobraževanje odraslih ima v Laškem dolgo tradicijo, ki sega v leto 1983. Takrat je v Laškem na pobudo Izvršnega sveta Občine Laško nastala dislocirana enota Delavske univerze Slovenske Konjice. Vsa

ta leta se je v tej enoti uspešno opravljalo poslanstvo, to je izobraževanje odraslih.

Po letih delovanja v starejših prostorih je enota, sicer v sestavi Šolskega centra Slovenske Konjice - Zreče, preseljena na

novi lokaciji, v prostore Kulturnega centra Laško, Trg svobode 6. Novi in prijetni prostori so v 1. nadstropju z vhodom s cestne strani. Sicer pa za uspešno delovanje in izvajanje dejavnosti enota najema prostore tudi v osnovni šoli.

Slavnostno odprtje je bilo v torek, 16. septembra 2014, na katerem je bil prisoten tudi župan občine Laško Franc Zdolšek. Po kratki slovesnosti je župan v nagovoru poudaril pomen izobraževanja odraslih, pomembnost institucije v kraju in na koncu predal simbolično darilo za uspešno nadaljevanje poslanstva.

M. S.

Poletni planinski podvigi

Za letošnjo planinsko sezono smo si v LAK-u postavili visoke cilje. Dobesedno. Po lani osvojenem Triglavu smo se odločili, da gremo letos še višje. Meje smo premaknili nad 3000 m. Skupaj s PD Laško smo napolnili avtobus in se podali na avanturo v Dolomite. Vreme je bilo napovedano bolj v stilu celotnega letošnjega poletja – malo sonca, dosti zime in tu pa tam vročina. Sobotna vremenska napoved se je uresničila in že zelo kmalu po štartu na Passo Pordoi je začelo deževati, kasneje pa tudi snežiti. Sneženje je postajalo čedalje bolj obilno in tako smo Piz Boe (3152 m) osvojili v pravih zimskih razmerah. Zapadlo je namreč 20 cm svežega snega. Zelo smo bili veseli, kajti vrh smo osvojili čisto vsi, kljub temu, da hoja v takem vremenu zahteva več moči, energije, volje in vztrajnosti. Vendar je hoditi po snegu v avgustu in osvojiti vrh v takšnih razmerah tudi posebno doživetje, vsi napori in muke pa ob povratku v dolino kmalu postanejo »lanski sneg«. Proti večeru so se »vremena Kranjcem razjasnila« in nebo je poslalo žarek upanja, da se nam bo tudi naslednji dan uresničila sončna vremenska napoved. Že večer je veliko obetal, saj smo lahko ob našem »domeku« Rifugio Castiglioni Marmolada uživali ob jezeru Fedaia, v katerem se je bleščal odsev najvišjega masiva v Dolomitih, Marmolade. Sonce in obilna večerja sta nam dala energijo, da smo zvečer raztegnili harmoniko in razmigali glasilke ter se skupaj z oskrbniki koč zabavali in plesali še nekaj veselih uric. Zjutraj nas je pričakalo neverjetno

lepo in sončno jutro. Nebo je bilo sveže oprano in brez oblaka. Lep dan je obetal hojo v dveh skupinah – ena je odšla na Belvedere, druga pa po ferati Delle Trincee. Oboji smo uživali v razgledu na Marmolado, jezero Fedaia in Piz Boe, ki smo ga osvojili prejšnji dan. Videli smo svizce, Planike, opazovali pohodnike, ki so prečili ledenik na Marmolado in se nastavljali sončku. Rečemo lahko, da je bil ta vikend res poln kontrastov, edinstvenih doživetij in spominov, ki bodo z nami ostali še dolgo.

Zadnji avgustovski dan smo preživeli na našem »domačem hribu« in se v okviru Zlatorogove transverzale ponosa podali na Šmohor. Na tem dogodku se vedno razveselimo dobrega vzdušja, pozitivne energije in zabave, ki kar odmeva s prizorišča. V družbi Nine Pušlar, Zlatka in vrčka piva je dan hitro minil in preko Maliča smo se v popoldanskih urah vrnili v dolino.

Poletno planinsko sezono pa smo zaključili z obiskom enega izmed slovenskih biserov – Triglavskih jezer. Spet smo se povezali s PD Laško in zadnji vikend v septembru izkoristili indijanske temperature za obisk Julijcev. Prvi dan smo obiskali naše sosede Radečane na Zaslavski koči na Prehodavcih. Verjetno ni treba poudarjati, da je LAK Jukebox tudi tokrat zvečer pokazal svoj talent. Zbudili smo se v neverjetno lepo jutro, ki mu je sledil dan brez oblaka. Sprehodili smo se po dolini Triglavskih jezer, opazovali odseve gora v vodi, se nastavljali sončku in uživali v neverjetno toplih temperaturah. Samo pisano listje nas je začelo opozarjati, da prihaja jesen ... Najbolj zagnani so osvojili tudi Kanjavec, Tičarico in Zelnarico. Domov smo se vrnili z rdečimi noski od sončka, prijetno utrujeni, a zadovoljni nad odličnim (in verjetno zadnjim) vikendom v visokogorju.

Urša Sojč

Biti član LAK-a? Nepozabna izkušnja!

Minula dva meseca sta bila za LAK-ovce svojevrstno doživetje. Poleg že opisanih planinskih izletov s snegom v avgustu, smo vikende izkoristili tudi za dvodnevni skok na slovensko obalo in tradicionalno druženje z odbojko in piknikom v Rečici. Skupina športnih navdušencev je trenirala na tečaju tenisa, z Mladinskim centrom Radeče smo v njihovih prostorih priredili prijetno poletno druženje z akustičnim koncertom skupine z3ro z3ro in skupaj z Društvom ŠMOCL ponovili lanskoletni zelo uspešen festival ŠMOCLAK, kjer sta nas zvečer zabavala Zoran Predin in skupina RDDNDRN. Aktivno so v novo šolsko leto stopili tudi naši dijaki: Na železniški postaji so pripravili predstavitev svoje dejavnosti za svoje vrstnike, v okviru ŠMOCLAK-a pa so izvedli tudi sejem rabljenih učbenikov na vrtu Hotela Savinja.

Cel kup dejavnosti torej, med katerimi si lahko vsakdo poišče nekaj zanimivega zase. Tako bo tudi v prihodnjem študijskem letu. Sobote bodo izobraževalno-rekreativne: skupaj z Urško Plevnik se bomo učili nemščine, ob popoldnevih pa na rekreaciji naredili nekaj koristnega za svoje telo. Rezerviraj si tudi 15. november - takrat se odpravljamo na težko pričakovani Izlet po vinskih kletih, za katerega je zanimanje vsako leto večje. Za vse dodatne informacije spremljaj našo spletno (društvo-lak.si) in Facebook stran (Društvo Lak)!

Biti član LAK-a? Nepozabna izkušnja, ki dodobra popestri študentsko življenje! Še vedno se lahko včlaniš: Prinesi potrdilo o vpisu na naše uradne ure (Trubarjeva ulica 3, petek 18.00 – 20.00, sobota 10.00 – 12.00), čaka te darilo ob vpisu in kopica drugih ugodnosti!

Barbara Zorko

**Kaj vse smo počeli na
PLANINSKEM TABORU
NA ŠMOHORJU...**

30.6. - 5.7. 2014

Planinsko društvo LAŠKO

**... opazovali
jadralne
padalce**

... plezali

**... se zelo razveselili
obiska gasilcev**

**... hodili na planinske
pohode**

... se igrali

... in igrali

... ustvarjali

... se kopali

**... zelo dobro
jedli**

**... imeli
tekmovanje**

**v
orientaciji**

**... peli in plesali ob
tabornem ognju**

Hvala našim sponzorjem:
Občina Laško,
Mladinska komisija PZS,
Gostinstvo Šmohor
(Helena Perko s.p.),
Laški akademski klub, Thermana,
M&M Tours, Sadjarstvo Aškerc,
Monting SK, Penzion Vila Monet,
TLS - Camloh, Lekarna Cizej,
Pivovarna Laško.

LAŠČANKE PONOVO V EVROPSKEM VRHU

Po dobrem mesecu vsakodnevnih napornih treningov so se Mažorete Laško v drugem tednu septembra odpravile na 16. Evropsko mažoretno tekmovanje, ki je letos potekalo v romunskem mestu Targovište, 80 kilometrov severozahodno od Bukarešte. Tekmovanja se je udeležilo 35 mažoretnih društev iz 9 držav, kar je pomenilo soočenje z izkušeno in težko konkurenco, a kljub temu so na pot odšle sproščene, polne pričakovanj, energije in želje po čim lepših rezultatih. Čakali so jih namreč naporni in hkrati zabavni dnevi, za katere so vedele, da jih bodo preživele skupaj ne le kot ekipa sotekmovalk, ampak tudi prijateljic.

Po opravljeni generalki, nekaj treninških in ogledu znamenitosti Targovišta je že kmalu napočil prvi tekmovalni dan, ko je bila na vrsti parada. Odplesale so jo več kot vrhunsko in si s tem zagotovile odličen vmesni rezultat v tekmih za odličja, ki so ga naslednji dan podkrepile z izvedbo figurative, ki je od nekdanje predstavljal vrhunec mažoretnih tekmovanj.

S svojo spretnostjo, plesom, energijo in nasmeški so uspešno prepričale sodnike, da so jim dodelili bronasto stopničko.

Svoje občutke o tekmovanju je povzela Barbara Zorko, predvodnica skupine senior: *»Naval adrenalina ob pričetku glasbe, energija med tekmovanjem in veselje ob doseženem rezultatu - stvari, ki odtehtajo ves trud in mesece priprav na tekmovalje. Nekaj minut na tekmovalnem odru namreč zahteva številne treninge, saj je nivo tekmovanja z vsakim letom višji. Tudi letos je bila konkurenca odlična, zato smo bile ob osvojenih medaljah še toliko bolj vesele. Pokazale smo, da lahko s trdim delom in dobrim ekipnim vzdušjem konkuriramo najboljšim skupinam v Evropi.«*

Tekmovanja se je v kategoriji junior prvič udeležila tudi solistka Špela Rezec ter presenetila sodnike in sotekmovalk s svojo samozavestjo in odlično tehniko ter osvojila naslov evropske podprvakinje.

To je sedaj že druga evropska skupinska medalja Mažoret Laško in prva me-

dalja med solistkami. S tem so dokazale in potrdile, da resnično sodijo v sam vrh evropske mažoretne elite.

V štirih dneh bivanja v Romuniji so doživele marsikaj - od solz smeha ob druženju, solz žalosti ob napakah na tekmovanju, do solz sreče ob pridobitvi bronastega pokala. Vsa doživetja in občutki so dekleta še bolj povezali ter jih naredili bolj enotne in željne še večjih uspehov. Odličnih rezultatov se toliko bolj veselijo, ker so jih uresničile ravno v letu, ko praznujejo svojo 25. obletnico delovanja, ki jo bodo obeležile v mesecu oktobru.

Mažorete so hvaležne staršem, prijateljem, navijačem, godbenikom in sponzorjem, da jih podpirajo in jim pomagajo uresničevati njihove sanje ter jim stojijo ob strani ob vsakem odplesanem koraku, hkrati pa se veselijo novih izzivov, ki jih čakajo v prihodnosti.

Sabina Seme,
mentorica Mažoret Laško
Foto: Iztok Gospodarič

TRADICIONALNI 9. KOLESARSKI VZPON PIVOVARNE LAŠKO NA ŠMOHOR

V soboto, 30. avgusta 2014, se je v Laškem odvijalo kolesarjenje v okviru zaključne prireditve Zlatorogove transverzale ponosa »Gremo v hribe« na Šmohor. V lepem vremenu je s štarta odkolesarilo 126 udeležencev. V prijetnem tekmovalnem vzdušju na 6175 metrov dolgi progi z letčim startom je bil najhitrejši Bošnjak Matic s časom 20:07.7 minut, medtem ko je v ženski kategoriji prvo mesto zasedla mlada Nika Jančič iz Laškega s časom 26:30.5 minut. Zmagovalcem so bili predani pokali in praktične nagrade Pivovarne Laško.

Vzpon so poleg Pivovarne Laško omogočili še Občina Laško, JP Komunala

Laško, Stik, Gasilska zveza Laško, Moto klub Goldhorn in Planinsko društvo iz Laškega ter kot glavni organizator Kolesarski klub Laško.

Z omenjenim dogodkom nameravamo tudi v prihodnosti nadaljevati, izpopolnjevati posamezne elemente, tako da bodo ljudje prireditelj kolesarjenja poleg pohodništva vzeli za svojo. Rezultati na <http://kolesarski klub-lasko.si/>.

Video posnetek dogodka na: https://www.youtube.com/watch?v=vEp9v_g56To

KK LAŠKO

AMBICIOZNA SEZONA SE JE ZAČELA

Pred dobrim tednom (11.10.) se je za KK Zlatorog začela 18. sezona nastopanja v prvi državni ligi, za katero so si v klubu s 45-letno tradicijo zadali ambiciozne cilje.

Med letošnje cilje sodijo uvrstitev v polfinale državnega prvenstva Telemach in pokalnega tekmovanja Spar. Zato so tudi okrepili jedro ekipe ter vanjo uvrstili mlade igralce, ki so svoje znanje nabirali v mlajših selekcijah kluba. Obenem pa so pripeljali nekaj novih obrazov. Tokrat bomo izpostavili dva, to sta 30-letni Saša Zagorac in 22-letni Miha Vašl.

Zagorac je začel z igranjem košarke že pri 12 letih in kot pravi je bil v to primoran zaradi višine: »Želel sem biti nogometaš, a ker sem bil previsok, sem bil posledično obsojen, da bom golman. To mi ni bilo všeč in tako sem se pridružil

Unionu Olimpiji, kjer sem ostal nadaljnjih 10 let.« Je skrben oče dveh otrok in prosti čas najraje preživlja v družbi družine. Njegovi cilji so biti čim boljši oče in biti čim boljši na parketu. Obenem pa 204 cm visoki Saša še priznava, da mu je družina ves čas stala ob strani ter ga podpirala in da je njegov največji kritik žena: »Domači so me ves čas spodbujali na vseh področjih, prav tako mojega brata, s katerim se še danes rada druživa. A moja ljuba žena ... ona pa je resnično najbolj pošten kritik moje igre, saj veva, da o košarki bolj malo ve,« še v smehu doda.

Miha Vašl je pred prestopom v Laško igral pri lokalnem tekmecu s Polzele. V prihodnosti se želi preizkusiti tudi v kakšnem tujem klubu, a še pred tem si želi osvojiti naslov državnega prvaka: »Seveda pa ob bok vsem željam sodi tudi čim manj oziroma nič poškodb.« Nekoč najmlajši kapetan lige se v prihodnosti vidi kot kakšen košarkarski funkcionar, morda celo podjetnik, saj ga zanima ra-

čunalništvo in ima rad nove izzive. »Že kot otrok sem bil tekmovalen, živahen in nisem dobro prenesel poraza, zato se tudi nasploh v življenju vedno trudim po najboljših močeh, pa naj bo to na igrišču ali zunaj njega.« Kot večina mladih tudi Miha rad prosti čas preživlja pred televizijo, kjer skupaj s svojo boljšo polovico gledata razne serije, filme in kujeta načrte za prihodnost.

Letos bo članarina za odrasle znašala 30 evrov, v to ceno bodo poleg letne karte zajeta še polo majica ter druge ugodnosti, o katerih bodo člani obveščeni sproti. Za otroke, vključno s študenti, bo cena 10 evrov, poleg letne vstopnice bodo prejeli še majico. Cena redne vstopnice ostaja 4 evre, vanjo pa je še vedno zajeto brezplačno pivo ali brezalkoholna pijača, medtem ko je vstop za otroke do 15. leta prost.

JADRALNO PADALSTVO

Drugo in tretje mesto ter ekipno zlato na evropskem prvenstvu

V Srbiji, v Vršču, se je od 31. avgusta do 7. septembra odvijalo 4. Evropsko prvenstvo v natančnosti pristajanja. Po vseh izbirnih tekmah za reprezentanco Slovenije sta si mesto v njej priborila tudi člana Društva za jadrarno padalstvo Zlatorog iz Laškega. Na samih tekmah evropskega in svetovnega prvenstva velja Slovenija za eno najmočnejših reprezentanc, kar pomeni, da si je zelo težko zagotoviti mesto v reprezentanci. To ni bila ovira za Matjaža Slugo in Antona Svolf-

šaka, ki sta svojo formo iz kvalifikacij stopnjevala vse do letos najpomembnejšega tekmovanja – evropskega prvenstva. Organizator tekmovanja se je zelo trudil izpeljati prvenstvo, kljub temu, da je vsakodnevno nagajal dež in veter napačnih smeri. Matjaž in Tone sta že od začetka zavzela odlične pozicije in jih stopnjevala do konca prvenstva. Matjaž je po drugi seriji skokov prevzel vodstvo in z odličnim skakanjem ni dopuščal konkurenci veliko upov za prevzem vodstva. Anton se je iz serije v serijo vzpenjal po lestvici navzgor in sledil Matjaževemu tempu.

V prvi seriji skokov je Matjaž dosegel rezultat 2cm - Tone 3 cm, v drugi seriji Matjaž 1 cm - Tone 6 cm, v tretji sta oba zadela center in dosegla 0 cm. V četrti seriji Tone doseže 2 cm - Matjaž pa 4 cm. V

zadnji finalni seriji doseže Matjaž 2 cm - Tone pa 3 cm. Seštevek vseh skokov po petih serijah uvršča Matjaža na evropski prestol s 7 cm, Toneta pa na drugo mesto s 14 cm. Veselje nam pokvari pravilo, ki določa, da se po petih serijah odbije najslabši rezultat tekmovalca. Tako se Matjažu odbije od skupnega rezultata 4 cm in doseže na koncu rezultat 5 cm. Antonu se odbije 6 cm in doseže rezultat 8 cm. Zmagovalcu evropskega prvenstva Srbu Dejanu Valeku se odbije njegov najslabši rezultat, ki znaša 117 cm in tako postane prvak Evrope s 3 cm. Matjaž Sluga se mora zadovoljiti z odličnim 2. mestom, Anton Svolfšak pa s tretjim mestom v Evropi.

Da prihajata iz resnično močne reprezentance se izkaže na koncu, ko ekipa Slovenije po petih serijah tekmovalnih skokov suvereno zasede 1. mesto, pred domačini iz ekipe Srbije.

Dejstvo, da se v ekipi Zlatoroga načrtno in dobro dela s tekmovalci, je pripomoglo k temu, da Franc Unuk, bivši reprezentant in tekmovalci ter naš član, že drugo leto zapored opravlja delo selektorja. Zaupano mu je tudi vodenje slovenske reprezentance. Prepričan sem, da Matjažu naslov evropskega podprvaka in Tonetu tretje mesto pomenita veliko vzpodbudo za nadaljnja tekmovanja. Kot klub smo na tem evropskem prvenstvu osvojili srebrno in bronasto medaljo v posamični konkurenci, Matjaž in Franc pa zlato medaljo v ekipni konkurenci.

Franc Unuk

PRIJETNO SREČANJE PO DOLGIH LETIH

Medtem ko je še prve dni oktobra v Münchnu na Oktoberfestu pivo teklo v potokih, pa tudi v Laškem nekaj mesecev prej in to že petdeseti letos, spomin nekaterih še seže v začetke laškega Piva in cvetja. Letos so organizatorji v slavo, petdeseto po vrsti, vključili obletnice nekaterih društev. Pri tem so – verjeti gre, da nenamerno, pozabili na društvo NK Pivovar Laško, ki je živelo in delovalo pred 50 leti. Še več, nogometni klub Pivovar je bil aktiven in pomemben člen prvega praznika leta 1964. V spomin so se igralci tega kluba sešli na pobudo Zdravka Martuna kar na njegovem vikendu v Gorah. Pobuda je bila seveda vsem takratnim igralcem več kot všeč.

Nogometni klub je vnovič začel delovati leta 1964 na pobudo nekaterih športnih zanesenjakov s pomočjo vodilnih ljudi v Pivovarni Laško, ki jih ni več med nami. Iz te družbe gre omeniti zlasti Maksa Košarja, ki je klubu predsedoval, in Marjana Zora, tehnični vodja pa je bil Franc Dovečar (Elkov).

V Pivovarni, kjer je bil takrat direktor Ivan Vodovnik, so se v sodelovanju s takratnim Turistično-olepševalnim društvom odločili, da bodo po vzoru velike bavarske prireditve organizirali praznik, imenovan Pivo in Cvetje, ki se je ohranil vse do danes. Nogometni klub Pivovar Laško je na podlagi poslovnih vezi pivovarne odigral prvo mednarodno tekmo z italijanskim klubom Orsaria, kraja blizu Udin. Nogometna srečanja med kluboma so potem bila še trikrat, v Orsari, v času njihovega praznika vina, v Laškem pa med Pivom in cvetjem. Letos, ob okroglem jubileju, so se v spomin na prvo mednarodno nogometno tekmo v Laškem na pobudo Zdravka Martuna, bivšega nogometaša in mednarodnega nogometnega sodnika, srečali bivši nogometaši, ki so takrat igrali na starem nogometnem igrišču, kjer zdaj stoji polovica pivovarne - polnilnica (»flašnkamra« in »ekspedit«). Srečanje je bilo v Gorah, na Martunovem vikendu. V čudovitem vzdušju so se nizali spomini na takratne nogometne čase in

šaljive dogodke na posameznih tekmah. Da je bilo res prijetno, je poskrbel Marjan Košir s svojo harmoniko in šalami. Nekateri člani so se pripeljali s pravim lepotcem, oldtimerjem Fordom, častitljivega letnika 1928, katerega lastnik je Laščan Mirko Rems. Srečanja so se udeležili še brata Darko in Branko Jeranko, Tine Verhovc, Edo Otrin, Lojze Oberžan, Ivan Senica, Jani Lapornik, Adolf Mikše, Franc Kajtna, Stane Kihás, Silvo Remškar, Tina Selič, Marjan Košir, Slavko Špiler in Zdravko Martun. Veterani so se spomnili tudi vseh preminulih članov nogometašev, med drugim legende Vinka Račiča - Cenka, trenerjev bratov Kvartič, s posebnim poklonom nedavno preminulemu trenerju Francu Peniču. Omeniti je potrebno, da je takrat uprava pivovarne, zaradi potreb po širitvi proizvodnih obratov v dogovoru z občinsko upravo nam, takrat mladim, vzela nogometno igrišče. Pri tem so obljubili, da bodo zgradili novi stadion z nogometnim igriščem, a se do danes to še ni zgodilo. Verjetno smo edina občina v Sloveniji, ki mladim ne omogoča aktivnosti na ustreznem nogometnem igrišču.

Zdravko Martun

POHOD PO ORIONOVI POTI

Zanimiva objava v lokalnem časopisu me je pritegnila, da sem se odločil za Orionov pohod. Ob osmi uri zjutraj smo se začeli zbirati pohodniki iz raznih krajev Slovenije pri lepo urejeni Kartuziji v Jurkloštru. Ob deveti uri sta nas pozdravila predstavnik društva Odon in predsednik krajevne skupnosti Jurklošter. Opisala sta zgodovino kartuzije in Orionovo pot. Krenili smo od kartuzije po asfaltni cesti do Marofa. Tam so nam domače gospodinje pripravile tople napitke in sladke dobrote iz domače kuhinje. Ogledali smo si obnovljeni Karšekov mlin. Mlinar nam je izčrpno razložil zgodovino in delovanje mlina, ki hkrati lahko melje tri vrste različnih žit. Pohodniki smo bili navdušeni nad lepoto osem metrov viso-

kega vodnega slapa. Skozi naselje Marof smo se začeli vzpenjati po poti proti gozdu, na tri vrhove enake nadmorske višine, ki so povezani z kamnitim obzidjem, katerega je že dodobra načel zob časa. Pot smo nadaljevali po grebenu preko Mrzlega polja - Pojarj, kjer obstajajo še ostanki nekdanjega rudnika rjavega premoga. Prispeli smo do kmetije Bevc, tam smo imeli krajši postanek, postregli so nam z obilno malico, pijačo in s sladkimi dobrotami. Organizatorjem in Bevčevim

gre posebna zahvala za organizacijo in postrežbo. Dežne kaplje so nam dale vedeti, da moramo nadaljevati pot v dolino Gračnice. Reka Gračnica izvira v vznožju Planine pri Sevnici. Iz njene struge je lepo razvidno, kako si je skozi tisočletja utirala pot skozi skalni greben in se prek slapa zliva v velik tolmun. Ob slikoviti pokrajini in žuboreči reki smo pohodniki prispeli do ribnikov na Marofu. Privoščili smo si še manjši postanek pri ribiški koči.

Nadaljevali smo še preostali del poti do Kartuzije Jurklošter. Pri povratku nas je že dodobra namočil dež. Organizatorji in prostovoljno gasilsko društvo so nas zopet prijetno presenetili s streho in postrežbo - s čevapčiči in pivsko klobaso ter pijačo. Nazdravili smo si z vrčkom piva in si obljubili, da se drugo leto zopet udeležimo Orionovega pohoda.

Drago Podreberšek

PD RIMSKE TOPLICE

Popoldne ob citrah na Kopitniku

Planinsko društvo Rimske Toplice je prvo soboto v avgustu organiziralo že štiriindvajseto prireditev »Popoldne ob citrah« na Planinski koči na Kopitniku. Čudovito sončno vreme in zvoki citer so poskrbeli za prijetno razpoloženje obiskovalcev, ki se vsako leto znova vračajo na Kopitnik. Člani planinskega društva pa so poskrbeli za pogostitev in seveda tudi za bogat srečelov. Zahvala vsem donatorjem dobitkov, ki so v teh časih še toliko več vredni.

Prireditve je povezoval profesor Peter Napret, naš dolgoletni zvesti član in obenem predsednik Citrarskega društva Slovenije. Bilo je kar 41 nastopajočih, v različnih sestavah, od solističnih do skupinskih nastopov. Najmlajša citrarka je imela komaj sedem let. Nastopili so tudi

znani citrarji in citrarke, kot je Dejan Praprotnik in njegova sestra Urška Praprotnik Zupan iz Podnarta na Gorenjskem, Tanja Lončar iz Velenja, skupina Ubrane strune iz Griž, Monika, Luka in Matevž Rožej iz Črete pri Rimskih Toplicah in vrsta drugih zvestih nastopajočih

na Kopitniku. Posebej pa naj omenimo še nastop Janje Brlec, ki je profesorica učena citer v Laškem, Radečah in Hrastniku in je na Kopitnik pripeljala veliko svojih učencev. Njen duet s Petrom Napretom je bil kot češnja na vrhu smetane in potrditve, da se zvoki citer in violine še posebno lepo slišijo v naravnem ambientu, med zelenimi smrekami na Kopitniku. Vsi nastopajoči so prejeli v zahvalo in spomin tudi plaketo ter bili pogoščeni. Za veselo vzdušje na plesišču pa so po nastopu citrarjev vse do poznih večernih ur skrbeli Navihani muzikanti.

V planinskem društvu se že letos pripravljamo na jubilejno 25. prireditev »Popoldne ob citrah«, ki bo kot vedno prvo soboto v avgustu. Že sedaj prisrčno povabilo vsem, ki imate radi zven citer v neokrnjeni naravi na Kopitniku.

*Valerija Seme,
Planinsko društvo Rimske Toplice*

MLADINSKI ODSEK PD RIMSKE TOPLICE

Pohod mladih planincev na Goro Oljko

Mladinski odsek Planinskega društva Rimske Toplice je v okviru planinskega krožka na OŠ Antona Aškerca Rimske Toplice 27. 9. 2014 organiziral pohod na 733 metrov visoko Goro Oljko.

Od našega zadnjega pohoda je minilo že kar preveč časa, tako da smo ga že težko pričakovali. Lep občutek človek dobi, ko te na cesti srečajo mladi planinci in sprašujejo, kdaj in kam se bomo podali na naslednji pohod. Po programu pohodov za leto 2014/2015 je kot prvi pohod na vrsti pohod na Goro Oljko.

Prijave v planinski krožek in prijave za pohod sta zbrali naši mentorici Anja in Nuša, sam pa sem opravil poizkusno

turo, organiziral prevoz in naročil lepo sončno vreme.

V soboto zjutraj nas je pričakalo megleno in turbno jutro. Z veseljem sem ugotovil, da ni nihče odpovedal udeležbe, da so dovolilnice izpolnjene, avtobus je prispel in prijazen voznik nas je povabil, da vstopimo. Ko smo zapuščali Laško, so se na vetrobranskem steklu pojavile prve kaplje dežja. Ne, ni lep občutek, ko veš, da imaš v skupini kar nekaj prvošolčkov, pa tudi tri, ki še ne hodijo v osnovno šolo. Naše razpoloženje se je vidno popravilo, ko smo se peljali proti Šempetru in so se na zahodu pokazali deli jasnega neba. Malo naprej od Polzele nas je smerokaz usmeril desno v hrib proti našemu cilju.

Na primernem mestu v gozdu smo izstopili, obnovili pravila hoje v gorah, napravili posnetek za Bilten in se podali po lepo markirani poti proti Gori Oljki. Že po nekaj desetih metrih smo zapustili cesto in se podali po stezi, ob poti obču-

dovali rastline, tu in tam so se že pokazali kostanji, pa tudi precej gob smo videli. Na mestu, kjer se steza in cesta zopet združita, stoji veliko kužno znamenje, tu je tudi začetek poti Malteških vitezov. V planinske dnevnikarje smo pritisnili žig in se prešerne volje podali naprej. Na mestu, kjer se cesti pridruži Martinova pot, smo si prvič odpočili. Seveda smo hitro razvezali nahrbtnike, se okrepčali, odžejali in požigosali dnevnikarje z žigom Martinove poti. Nadaljevali smo po markirani stezi, na kateri so bila jasna znamenja hudih nalivov, saj je bila steza izprana do gola kamenja. Po dobri uri hoje se je skozi vejevje gozda pokazal medel rumeni obris cerkve na Gori Oljki. Še nekaj deset metrov in pod svoje okrilje nas je sprejel lepo urejen in prijazen planinski dom na Gori Oljki, katerega upravlja Planinsko društvo Polzela. Preoblekli smo prepotena oblačila, se okrepčali z čajem, vpisali pohod v planinske dnevnikarje, pritisnili

žig in se podali na ogled cerkve svetega Križa na vrhu gore Oljke. V strnjeni obliki sta nam zgodovino cerkve podala naša

mlada planinca Matevž in Staš, nato pa je vodenje prevzela gospa Andreja, nam razložila detajle, katerih ni na interne-

tu in nas popeljala v podzemno svetišče pod cerkvijo. Za marsikoga je bil obisk svetišča posebno lepo doživetje. Zahvalili smo se gospe Andreji za prijazno vodenje, si oprtali nahrbtnike, se prešteli in se v »urejeni« koloni spustili do našega avtobusa. Prijazna Ema mi je prišepnila, da prav danes praznuje rojstni dan naša nova članica Alja. Z velikim veseljem smo ji zapeli: »Vse najboljše za te«. Polni lepih vtisov in dobre volje smo se vrnili v Rimske Toplice ob 13.40.

Bilo nam je lepo. Lep planinski pozdrav.

*Mentorica: Anja
Načelnik: Mirko*

RIBIŠKA DRUŽINA LAŠKO

Prehodni pokal v LRP za pokal Pivo Cvetje 2014

Mednarodna tekma v LRP – lovu rib s plovcem je letos potekala na bregovih Savinje in na Lavi. Tekma je bila namenjena obeležitvi 50. prireditve Pivo & Cvetje v Laškem.

Sodelovalo je 17 ekip s po tremi tekmovalci. Za pravilnost izvedbe tekme so skrbeli trije sodniki z vodjem sodnikov, delegatom in tehničnim sodelavcem.

Glavni namen tekmovanja - tradicio-

Dobitniki pokalov

nalno druženje ribiških družin iz Hrvaške in Slovenije, je bil dosežen, saj so prireditelji zaključili s prijetnim druženjem ob podelitvi pokalov v gostilni Bezgovšek.

Tehtanje ulova ob prisotnosti župana.

Tekmovanje je organizirala Ribiška družina Laško ob pomoči Občine Laško, Pivovarne Laško in STIK-a.

Ribiška družina Laško

LOVSKI TABOR NA ŠMOHORJU

V organizaciji Savinjsko-Kozjanske Zveze lovskih družin Celje in Lovske družine Rečica pri Laškem je bil konec avgusta na Šmohorju tridnevni tabor šolske mladine z namenom predstavitve in angažiranja mladih na področju ohranjanja narave in vloge lovstva pri tem. Udeleženci tabora so se na organiziran način preživljanja prostega časa in skozi igro seznanjali z vsebinami, katere je na klasičen šolski način težko predstaviti. Tabora so se udeležili učenci od 6. do 9. razreda osnovne šole iz Laškega, Brezna, Žalca, Velenja, Podsrede in Celja.

Prvi dan so se mladi seznanili z dejavnostmi na področju ohranjanja naravnega okolja, varstva divjadi in dejavnostjo lovstva, ki ni samo lov, ampak zajema tudi druge dejavnosti, ki so povezane

z lovstvom, kot so lovska kultura – pevski zbori, lovski rogisti in založniška dejavnost. Drugi dan so v okviru lovske kinologije spoznali različne pasme psov in si ogledali praktični prikaz delovanja lovskega psa. Spoznali so tudi lovsko orožje in se preizkusili v streljanju z malokalibrsko puško v tarčo. Lovci so jim tretji dan pokazali delo lovca v lovišču, izdelavo lovskega steza, postavljanje lovske preže, zalaganje krmišča za divjad s senom in koruzo, izdelavo solnice za divjad. Najbolj

pa so bili mladi navdušeni ob večerih, ko so šli z lovci na preže in ob mraku čakali divjad, ki je prihajala na pašo. Kar tekmovali so v tem, kdo je videl več divjadi. Videli so srno z mladičem, pa srnjaka, lisico, nekaj divjih zajcev in muflona.

Posamezne teme so mladim predstavili strokovnjaki Lovske zveze Slovenije, v praktičnem delu pa rečiški lovci, kot domačini in dobri poznavalci šmohorske narave.

V soboto, ko so prišli starši na Šmohor po svoje nadebudneže, so jim navdušeno pripovedovali, kaj so doživeli na taboru. Tako starši kot tudi mladi udeleženci so ob koncu tabora povedali, da se bodo podobnega tabora tudi prihodnje leto z veseljem udeležili. Ta mnenja so organizatorjem tabora povedala, da je bil kot prvi takšen lovski tabor na Celjskem uspešen in koristen ter da ga je smiselno ponavljati v naslednjih letih.

Andrej Mavri

GASILSKA ZVEZA LAŠKO

Orientacija v Lokrovcu

V soboto, 6. 9., je v Lokrovcu pri Celju potekalo regijsko tekmovanje v orientaciji za gasilsko mladino. Ekipe iz društev GZ Laško so dosegle dobre rezultate, najbolje pa so se odrezale mladinke PGD Rečica, in sicer Urška Kovač, Lucija Platinšek in Maja Selič, ki so osvojile drugo mesto (prvo mesto jim je »ušlo« le za dve stotinki) in se tako uvrstile na državno tekmovanje, ki je bilo že kar naslednji teden, 13. 9., v Svetem Juriju ob Ščavnici. Tam so si z priborile 6. mesto med 34 ekipami, torej še en odličen rezultat.

Sabina Šmauc

Srečanje starejših gasilcev v Rečici

V skladu z letnim programom dela Gasilske zveze Laško je PGD Rečica 18. septembra 2014 organiziralo srečanje starejših gasilcev iz vseh prostovoljnih gasilskih društev Gasilske zveze Laško. Srečanje organizira vsako leto drugo PGD z namenom, da se starejši gasilci (veterani) družijo ob tem pa izvedejo priložnostna tekmovanja, organizirajo ogleda zanimivosti, skratka skupaj aktivno preživijo nekaj uric. Pri pripravi srečanja sodelujejo predsednik in poveljnik GZ Laško, predsedniki in poveljniki PGD in komisija za veterane pri GZ Laško.

Letošnje srečanje je bilo izvedeno v Rečici, koristili so objekte in površine Športnega društva Rečica.

Srečanja se je udeležilo nekaj več kot 40 starejših gasilcev oziroma veteranov.

Dobrodošlico so nam zaželeli predsednik GZ Laško Jože Rajh ter predsednik in poveljnik PGD Rečica Aleš Ilijevec in Roman Očko. Po uvodnem delu in prigrizku so organizatorji pripravili tekmovanje (tri elemente) iz vaje raznoterosti za veterane. Tričlanske ekipe so se oblikovale iz posameznih društev, tekmovali sta tudi

dve ženski ekipi. Kljub temu, da je tekmovanje potekalo v prijateljskem vzdušju, so ga tekmovalci vzeli resno, v pomoč jim je bila tudi glasna podpora tistih, ki trenutno niso tekmovali. Prvo mesto je dosegla ekipa PGD Laško, drugo ekipa PGD Rimske Toplice in tretje ekipa PGD Šentrupert. Po krajšem predahu in nadaljevanju dela ob mizah je bilo izvedeno še individualno tekmovanje zbijanje kegljev s pomočjo C cevi.

Kot predsednik komisije za veterane sem pozdravil prisotne, čestital vsem tekmovalcem in poudaril, da še naprej sodelujejo pri delu v matičnih društvih in na gasilskih tekmovanjih.

Organizatorji srečanja so se tokrat še posebej spomnili na najstarejšega prisotnega gasilca, to je bil Ivan Uratnik, ki je pravi zaščitni znak rečiških veteranov na gasilskih tekmovanjih. Ob tej priložnosti je prejel pokal za dolgoletno delo na področju gasilskih veteranov, prisotni pa so mu zaželeli še veliko zdravja in sodelovanja v veteranski ekipi.

V prijetnem vzdušju se je približal večer, ko se je razlegla tudi lepa domača pesem. Zahvalil sem se vsem organizatorjem srečanja, ki so poskrbeli za hrano, pijačo in tekmovalni del, kar je nedvomno pripomoglo, da so udeleženci iz rečiške doline veseli odšli na svoje domove.

*Franc Kapun,
predsednik komisije za veterane
pri GZ Laško*

Aktivnosti GZ Laško s področja izobraževanja

Za nami je poletje in v tem času je izobraževalna ekipa Gasilske zveze Laško počela vse kaj drugega kot le počivala in nabirala skromne sončne žarke.

Že v eni izmed prejšnjih števil biltena je bil v sklopu izobraževanja in usposabljanja gasilcev GZ Laško izveden ognjeno reševalni dan na Breznem. Poletne mesece smo izkoristili za urejanje tamkajšnjega poligona EHO. Izvajali smo dela za dokončanje prve faze – izgradnja požarne hiše. Velika zahvala gre, poleg gasilcev, ki se resnično zavzemamo za vadbeni poligon za izobraževanje in simulacijo realnih razmer, seveda tudi krajanom Breznega, ki s svojo mehanizacijo in ostalimi dobrinami priskočijo na pomoč.

Nismo pa le urejali tega prostora, ampak smo se zavzemali za izobraževanje in usposabljanje, kar je naša primarna zadeva. Dogovorili smo se za sestavo seminarja za prihodnje leto, ki bo poimenovan Reševalni dan. Izvedlo se je permanentno izobraževanje – obnovitveni tečaj – za gasilce bolničarje, ki vedno znova omogoča, da si lahko obnovimo znanje in dobimo dodatne izkušnje s področja nujenja prve pomoči v pristojnosti gasilcev. Začelo se je usposabljanje operativnih gasilcev na poligonu.

V sklopu temeljnega izobraževanja smo pričeli z izvajanjem tečaja za vodjo skupine, ki zajema 41 pedagoških ur teoretičnega in 35 ur praktičnega dela in se uspešno zaključil z opravljenim izpitom.

*Gašper Klemenc, VGČ
Pomočnik poveljnika za strokovno
izobraževanje in usposabljanje*

Občinsko tekmovanje za člane

V soboto, 6. 9., se je v popoldanskem času na parkirišču Zdravilišča Laško odvijalo občinsko tekmovanje za člane in članice. Vzoredno pa je potekal tudi 5.

memorial Rudija Cestnika. Vsaka ekipa je izvedla po dve vaji in razvrščanje.

REZULTATI OBČINSKEGA TEKMOVANJA:

ČLANICE A: ČLANI A:
1. PGD Rečica 1. PGD Rečica
2. PGD Sedraž 2. PGD Zidani most
3. PGD Zidani most 3. PGD Jurklošter

ČLANICE B: ČLANI B:
1. PGD Šentrupert 1. PGD Rečica B1
2. PGD Jurklošter 2. PGD Rečica B2
3. PGD Jurklošter 3. PGD Jurklošter

STAREJŠI GASILCI:

1. PGD Laško 1
2. PGD Rečica
3. PGD Rimske Toplice

REZULTATI MEMORIALA:

ČLANICE: ČLANI:
1. PGD Loka pri Žusmu 1. PGD Lokarje
2. PGD Drešinja vas 2. PGD Drešinja vas
3. PGD Rečica 3. PGD Rečica A

STAREJŠE GASILKE: STAREJŠI GASILCI:
1. PGD Šalek 1. PGD Ponova vas
2. PGD Kapla-Pondor 2. PGD Škofja vas
3. PGD Drešinja vas

Sabina Šmauc

Operativno-taktična vaja za članice

V sklopu bližajočega se meseca požarne varnosti so je PGD Zidani most že v septembru, natančneje 20. 9. izvedel operativno-taktično vajo za članice. Tokrat jo je prvič v celoti pripravila in izpeljala njihova članica. Prisotnih je bilo 15 članic iz PGD Zidani most, PGD Sedraž in PGD Jurklošter. Za izvedbo vaje so izbrali graščino v Širju, na prelepi lokaciji. Iz graščine se je okrog devete ure začel

valiti dim in z nestrpnostjo smo čakali, kdaj bomo zaslišali sirene in zagledali gasilska vozila, ki se peljejo na kraj dogajanja. Nismo bili razočarani, saj so dekleta odlično izpeljala zadevo, tudi z dihalnimi aparati, rešila vse osebe, ki so bile ujeete v stavbi, jih prenesle na varno in jih ustrezno oskrbele. Predsednik GZ Laško G. Jože Rajh in inštruktorji so pohvalili vajo s spodbudnimi besedami in izrazili mnenje, naj s podobnimi vajami nadaljujejo, da se bodo lahko čim prej pridružile članom, ko bodo hiteli na pravo intervencijo.

Vodja vaje, Saša Kolander, višja gasilka: »Menim, da je bila vaja v celoti dobro pripravljena in izpeljana. Bilo je nekaj manjših napak, a za prvič super. Bila sem zelo zadovoljna, le udeležba bi lahko bila večja. Zahvala gre vsem našim članom, ki so verjeli vame in ponudili svojo pomoč, še posebej tovarišema predsedniku Vinku Kolandru in poveljniku Igorju Tovorniku ter seveda inštruktorjem Mateju Špilerju, Petru Brbretu in Gašperju Klemencu za sodelovanje in »nadzor« pri vaji. Upam, da taka vaja postane tradicija.«

Sabina Šmauc

Gasilski tabor na Govcah

Mentorji gasilske mladine iz Rečice so v avgustu (od 15. – 17. 8.) organizirali tabor na Govcah. Pognalo jih ni niti nekoliko mokro vreme. Sodelovalo je 24 otrok in 5 mentorjev in spremljevalcev. Dogajalo se je vse mogoče: naredili so taborsko zastavo, se naučili nove himne, ponavljali vozle in vse discipline za orientacijo, pekli koruzo ob tabornem og-

nju, imeli pižama party, brali pravljice in tabor zaključili s piknikom, na katerem so se jim pridružili starši.

Himna mladih gasilcev

Marljiv gasilec
(melodija Ti, ti rožica)

*Kakor sonce v ranem jutru,
ti v gasilski dom hitiš,
da na vajah novo znanje
in veščin si pridobiš.
Tekel, šprical, vozle vezal,
do trde zopet boš noči,
dokler mentor ti ne reče,
da 1 A gasilec si.*

*Ti, ti, ti, ti, ti, ti, ti
marljiv gasilec si,
nobena reč se ti
pretežka več ne zdi,
ti, ti, ti, ti, ti, ti, ti
marljiv gasilec si,
kjer ogenj se gasi,
si zraven ti.*

(Vladka Bučevc)

Občinsko tekmovanje za mladino

Nedelja, 28. 9., je postregla s tekmovanjem gasilske mladine v Rečici. Kot vedno so bili največja atrakcija najmlajši – cicigasilci – z vsako stopnjo višje pa smo lahko videli, koliko znanja in spretnosti si vsako leto znova pridobijo naši otroci. Za nas so bili seveda zmagovalci vsi, najboljši pa bodo GZ Laško zastopali na regijskem tekmovanju prihodnje leto.

Sabina Šmauc

Dan z gasilci iz Rečice

Gasilci iz Rečice so povabili v svojo sredino učence OŠ Rečica. Večina otrok je pri gasilcih, vsi so bili nad obiskom navdušeni.

Rebeka: »Vse je bilo fajn, ker so nam gasilci toliko stvari pokazali. Najbolj sem si zapomnila to, da se olje na štedilniku,

če zagori, ne sme gasiti z vodo, ker nastane velik ogenj. To sem povedala tudi mamici.«

Aleksandra: »Všeč mi je bila dimna hiša. Notri je bilo veliko dima in rešili smo lutko, pa jo prinesli ven.«

Anja: »Javila sem se, da bom »ponesrečenec«. Špela je pokazala, kako z masko vpihneš zrak v človeka, da mu pomagaš

zadihati. Potem so me pa še na nosilih prevezali s trakovi in dvignili v zrak. Fajn je biti ponesrečenec, samo ne zares.«

Ajda: »Fajn je bilo delanje telefona. Naredili smo ga iz lončkov in vrvice in povedali so nam, kako moramo govoriti po telefonu, kadar pokličemo na 112 zaradi nesreče. Potem smo se igrali tistega, ki dela na centrali in tistega, ki kliče.«

PGD Rečica tudi poleti ni počivalo

Člani društva PGD Rečica tudi tekom poletja nismo počivali. V mesecu juniju smo prihod poletja počastili najprej z organizacijo drugega tekmovanja v članski Gasilski dirki in otroškem »Fire combatu«. Prav tako smo se v juniju udeležili tekmovanja *Gasilskih* Enot Rudnikov in Energetike Slovenije, ki je letos potekal v Zabukovici. Domov smo prinesli kar nekaj pokalov, in sicer dva za 1. mesto in enega za 3. mesto. Istega dne smo se odpravili tudi na nočno tekmovanje v Sv. Štefan in od tam odnesli prehodni pokal ter pokal za 1. mesto.

Dva člana našega društva sta se udeležila tudi Gasilskega izziva v Idriji in na koncu pristala na 18. mestu. Članice iz Rečice so v sodelovanju z GZ Laško pridile športno družabni dan in tako po-

pestrile sobotno popoldne vseh članic v gasilski zvezi. Sledil je še piknik društva s prijatelji iz drugih gasilskih zvez, »Firefighter Combat Challenge« na Bledu v navezi Rečica – Rimske »team«, občinsko tekmovanje ter srečanje starejših gasilcev in gasilk laške gasilske zveze.

V času poletnih počitnic za naše najmlajše vsakoletno organiziramo tudi mladinski gasilski tabor na Govcah. Pozabiti pa ne smemo na mladinsko regijsko tekmovanje v orientaciji, kjer so naše mladinke pod budnim očesom mentorice Mojce Ilijevec dosegle 2. mesto in se s tem uvrstile na državno tekmovanje v orientaciji, ki je bil teden dni kasneje v Sv. Juriju ob Ščavnici. Zasedle so odlično 6. mesto. Čestitke Urški, Luciji in Maji!

V mesecu septembru so nas ponovno doletele poplave, zaradi česar smo morali

na območju KS Rečica večkrat posredovati pri črpanju vode iz objektov, čiščenju parkirnih prostorov, cestišč in propustov.

Aleš Ilijevec, predsednik društva

ŠE NEKAJ O AKTIVNOSTIH MED ŠTEVILKAMA BILTENA

V obdobju od izida zadnje številke Laškega biltena smo v Območnem združenju slovenskih častnikov Laško med drugim opravili tudi naslednje:

- 23. avgusta je na Graški gori potekalo srečanje domoljubnih in veteranskih organizacij ter planincev, kamor smo organizirali pohod iz Završ na Doličem do prireditvenega prostora ter se svečanosti udeležili; prijetnega druženja in obujanja spominov na dogodke iz polpretekle zgodovine in malo mlajše zadeve, ki smo jih soustvarjali, se je udeležilo 19 naših članov,

- 30. avgusta smo organizirali (ob izdatni pomoči družine Gračner iz Blatnega vrha in družine Zelenjak iz Laškega ter našega Vilija Hladina, za kar se jim še enkrat prisrčno zahvaljujemo) pohod iz Laškega preko Vrha nad Laškim in Blatnega vrha ter preko Voluša mimo obeležja partizanskim bolnicam do Jurkloštra, kjer je potekalo srečanje borcev in aktivistov Kozjanskega ter domoljubnih in veteranskih organizacij in krajanov Jurkloštra; aktivnosti se je udeležilo skupno 42 pohodnikov;
- naslednjega dne smo bili prisotni na spominski svečanosti v spomin na zadnji boj I. celjske čete v Šentrupertu
- da imamo v našem okolju vztrajne in srčne občanke je znano, znano pa je tudi, da je naša članica **Katarina Pražnikar** na ultramaratonu Celje – Logarska dolina (75 km) – 6. septembra v splošni konkurenci v svoji kategoriji pritekla na cilj takoj za

zmagovalko in bila **druga**, v konkurenci organizacij in združenj ZSČ in SV pa je ponovno kot **zmagovalka** pritekla v cilj kot **prva** – **iskrene čestitke**;

- od 12. do 14. septembra smo organizirali strokovno ekskurzijo poimenovano Po poteh spominov v Bosno in Hercegovino, v okviru katere smo obiskali vidnejše pomnike iz polpretekle zgodovine, prizorišča olimpijskih iger v Sarajevu (ostanke), znamenitosti zgodovinskih mest Mostar, Konjic (z znamenitim Titovim zakloniščem), Sarajevo, Jajce in Banja Luko; 42 udeležencev izleta je bilo s prikazanim in vidnim zadovoljno ...
- 21. septembra smo pri domačiji Jeran izpeljali **strelsko tekmovanje v streljanju s polavtomatsko vojaško puško cal. 7.62 za IV. pokal OZSČ Laško**, katerega pokrovitelj je bilo **Predsedstvo Zveze slovenskih častnikov Slovenije**. Tekmovanja se je udeležilo osemnajst ekip Zveze slovenskih častnikov, Zveze veteranov vojne za Slovenijo, PVD Sever in Slovenske vojske z območja cele Slovenije (Hrastnik, Brežice, Šmarje, Šoštanj, Jesenice, Tolmin, Koper, Celje, Radeče, Šentjur in Laško). Doseženi so bili dobri rezultati, ki potrjujejo usposobljenost in pripravljenost članov domoljubnih in veteranskih združenj tudi na tem področju obrambnega delovanja. V tekmovalnem delu je ekipno zmagala ekipa **OZSČ Brežice** (z njimi je začasno odšel tudi prehodni pokal) pred drugo ekipo **OZVVS Laško** ter ekipo **PVD SEVER Odbor Celje**. V posamični konkurenci pa je zmaga odšla v Brežice (**Pintarič Josip** – Brežice III.), drugo mesto je dosegel **Kranjc Janez** – Brežice III., tretje mesto pa si je pristrelil **Deželak Zlatko** iz ekipe **OZVVS Laško II.**; v posamični konkurenci tekmovalk je zmagala **Predanić Fadila** – OZSČ Brežice IV., pred **Zajtl Valentino** iz OZSČ Laško - Rečica in **Zupanc Marijo** iz CMC Laško – Radeče.
- istočasno je potekalo tudi tekmovanje za **IV. pokal OZSČ Laško v pripravi in kuhanju vojaškega obroka** – primorske jote, katerega pokrovitelj je bil župan **Franc Zdolšek**. Ne smemo trditi, da so moški kuharji boljši od žensk, se pa to nekako potrjuje skozi prakso – res je, da so vse ekipe pripravile in skuhale zelo dobre in všečne jedi, res pa je tudi, da je v večini ekip bilo moških več kot žensk – skratka: še bomo dobro jedli. Zmagovalci so vsi, ki so prišli, ker je jota pošla v celoti, pa vendar so za odtenke odstopali: za prvo mesto ekipa PVD

SEVER Odbor Celje (**Gabrijela Borovšak**, **Dušan Hvalc**, **Pavel Borovšak** in **Zlata Romih**) za drugo mesto **OZSČ Laško** – **Marija Gradec** (**Breški Milan**, **Kranjc Joško** in **Kladnik Nestl**), za tretje mesto **OZSČ Šmarje pri Jelšah** (**Fruk Branko**, **Sivec Branko** in **Harinjski Boris**) – na fotografiji zmagovalci kuharskega tekmovanja.

- po tekmovalnem delu je sledilo družabno srečanje udeležencev. Se vidimo na V. pokalih OZSČ Laško v obeh kategorijah septembra prihodnje leto.

Zahvaliti se moramo vsem, ki so nam tako ali drugače pomagali pri realizaciji, ne samo teh, nalog:

Občinama **Laško** in **Radeče** (z županom **Zdolškom** in župnjo **Pintarič** na čelu), **Slovenski vojski** (20. Pehotnemu polku SV iz Celja), **Zvezi slovenskih častnikov** (predvsem predsedniku generalmajorju mag. **Aloju Šteinerju**, ki je dogodka 21. septembra počastil s svojo prisotnostjo in pomočjo pri podelitvi priznanj), domačijam **Gračner**, **Zelenjak** in **Jeran** (**Darku** in **Magdi Zajtl**), **SD Dušan Poženel Rečica** ter vsem donatorjem in prijateljem, ki so pomagali, predvsem pa članicam in članom, ki se aktivnosti udeležujejo.

Občankam in občanom ter članicam in članom **OZSČ Laško** želimo prijetno in prijazno prihajajoče praznovanje praznika **Občine Laško!**

Konrad Zemljič

Foto: Gabrijela Borovšak

PODELJENA PRIZNANJA OZSČ LAŠKO

Območno združenje slovenskih častnikov Laško posameznikom in ustanovam ter organizacijam za njihov prispevek pri razvijanju in krepitvi ter uresničevanju programov dela Zveze slovenskih častnikov podeljuje priznanja različnih stopenj. Tudi na srečanju v Zgornji Rečici smo 21. septembra podelili priznanja:

- za razumevanje, pomoč in uspešno ter plodno sodelovanje pri organizaciji in izpeljavi medsebojno povezanih nalog sta najvišje priznanje Območnega združenja slovenskih častnikov **PLAKETO OZSČ LAŠKO** prejela:
  - župan Občine Laško **FRANC ZDOLŠEK**
  - **20. PEHOTNI POLK SLOVENSKE VOJSKE CELJE**
- za razumevanje in pomoč pri organizaciji in izpeljavi medsebojno povezanih nalog so **PISNO PRIZNANJE OZSČ LAŠKO** prejeli:
  - Predsednik Zveze slovenskih častnikov **generalmajor mag. ALOJZ ŠTEINER**
  - **Vojaška zdravstvena enota Slovenske vojske Ljubljana** in

v povezavi z njeno dejavnostjo pri pravočasni zagotovitvi osebja in materialnih sredstev

– **20. PEHP SV Celje**

- **PISNO ZAHVALO OZSČ LAŠKO** so za svoj doprinos in nesebično angažiranje pri izvajanju nalog v letu 2014 **OZSČ Laško** prejeli:

– **LOVSKA DRUŽINA REČICA PRI LAŠKEM**

– **MIHA BUTARA – LJUBLJANA**

– **ALEKSANDRA FERLEŽ – SV CELJE**

– **BOŠTJAN JANEŽ – SV CELJE**

– **ANTON ŠPAN – ZB NOB PLANINA PRI SEVNICI**

– **MILAN BREŠKI – OZSČ LAŠKO**

– **NESTL KLADNIK – OZSČ LAŠKO**

– **RUDI FERME – OZSČ LAŠKO**

– **KARL DEŽELAK – OZSČ LAŠKO.**

Prejemnikom iskrene čestitke, z rahlim namigom, da se njihovega, vsaj tolikšnega kot do sedaj, prizadevanja veselimo tudi v prihodnje.

Konrad Zemljič

PALESTINCI V ŠENTRUPERTU

Marsikdo se je vprašal, kaj delajo Palestinci v Šentrupertu, ko jih je videl zadnjo avgustovsko nedeljo na spominski svečanosti. Prišli so člani Arabskega kluba Slovenija pod vodstvom predsednika Fouada Al-Mansoura in arabska kulturna skupina Rosana z vodjo Hishan Hamadom.

Namen letošnje avgustovske svečanosti v Šentrupertu je bil iztrgati iz pozabe pomembne dogodke iz zgodovine tega območja in izkazati spoštovanje in zahvalo rodovom in posameznikom, ki so v letu 1941 odigrali pomembno zgodovinsko vlogo in poslanstvo. Organizatorji vstaje so si za kraj ustanovitve Celjske čete izbrali Resevno blizu Šentrupertu zato, ker so tam imeli poleg dobre povezave s Celjem že nekaj opreme, orožja, zanesljive sodelavce in pri njih zagotovljeno prehrano. 20. julija so se zbrali pri kmetu Francu Muleju na Resevni Franjo Vrunč, Peter Stante, Janko Skvarča, Jože Turk, Milan Boršič, Ivan Novak, Karel Vovk, Mirko Vrčkovnik, Jože Mlakar, Miro Širca, Jožica in Rudi Hribar in se odpravili v bližnji tabor. Tam jim je komandir Vrunč poleg ostalega sporočil, da so postali borci Celjske čete. Takoj po ustanovitvi sta se četi pridružila še dva Arabca. Neko julijsko noč sta namreč v Čretu pri Celju pobegnili z vlaka - transporta vojnih ujetnikov in se po naključju zatekla k zanesljivim sodelavcem OF na domačiji Dušana Hercoga. V razgovorih z njima, deloma s kretnjami, deloma s pomočjo slovarja so izvedeli, da sta bila doma iz Jeruzalema v Palestini, da so ju Nemci ujeli na Kreti in sta še z nekaterimi drugimi poskušala zbežati s poti v ujetništvo. Manjši, čokati, obtolčen po glavi je bil narednik Abdul El Karim, star enaindvajset let, poročen in po poklicu sedlar, večji, z do krvi odrgnjeno brado pa je bil devetnajstletni vojak Mehmed Junis, samski, kmečki sin. Po spopadih z okupatorji je četa najprej izgubila komandirja Vrunča, zatem pa še komandirja Stanteta. Komandir čete je tako postal Vilč Šlander, dotedanji komisar Pohorske čete, sicer pa predvojni komunist iz Prebolda. Šlander je četo, ki so jo iskale in ji sledile policijske in orožniške sile, sicer želel spraviti v Savinjsko dolino in se povezati s tamkajšnjo Savinjsko četo, vendar je po navodilih vodstva odpora s skupino borcev odšel proti Kozjanskemu. Skupina sedmih borcev je 25. ali 26. avgusta prispela do Planine pri Sevnici in tam ubila komandirja orožniške postaje. Pri umiku je skupina izgubila Palestinca Karima, ki se je izgubil in prišel v nemške roke, od čete pa se je ločil tudi borec Skvarča. Ostalih pet se je umaknilo 27. avgusta zjutraj v Plavčev mlin v Šentrupertu. Nameravali so se odpočiti in predaniti na skednjo, a so bili izdani. Poslednji boj obkoljene skupine se je začel okrog desetih dopoldne. Po šestih urah obstreljevanja kljub pozivom k predaji ni izgledalo, da bi dobro prikriti partizani prenehali z odporom. Nemci so se odločili za požig s slamo kritega skednja. Ko je bilo poslopje v plamenih in je v notranjosti odjeknilo nekaj strelav, se je Jože Mlakar - Iztok poskušal prebiti iz gorečega skednja v bližnji gozd, a se je smrtno zadet skotalil s strmine

nazaj v potok. Na pogorišču so Nemci naslednji dan našli štiri zoglenela trupla, kar priča o tem, da je skupaj z borcem, ki se je skušal prebiti, v zadnjem boju Celjske čete sodelovalo pet partizanov. Požar se je iz skednja razširil na hišo z mlinom, ki sta tudi pogorela do tal. Tako je domača družina z enajstimi otroki ostala brez toplega doma do konca vojne.

Spominske svečanosti ob 73-letnici tega spopada se je poleg številnih občanov udeležilo tudi precejšnje število prijateljev iz arabskih držav, ki so prišli med nas, da skupaj počastimo spomin na junaške slovenske partizane iz leta 1941, kakor tudi na njihova rojaka iz Palestine. Razlog za to mednarodno druženje je tudi v tem, da lahko najdemo veliko skupnih značilnosti med slovenskim in palestinskim narodom. Oba naroda že stoletja živita na stičišču različnih kultur, različnih jezikov in različnih ver. Oba naroda sta v preteklih stoletjih živela pod tujo oblastjo in služila tujim vladarjem. Oba naroda sta se kljub različnim ogrožanjem obdržala na svojih območjih, ker sta vedno med sabo našla posameznike in skupine, ki se niso pustile potujčiti in zbrisati z obličja zemlje. Ti posamezniki in skupine so bile v zgodovini različno poimenovani, v času druge svetovne vojne so bili banditi, danes je temu ustrezen izraz teroristi. Udeleženci prireditve pa se zavedamo, da je pravica vsakega posameznika in vsakega naroda, da svobodno živi v svoji demokratični državi - to je človeka dostojno življenje. To so bile tudi sanje in hotenja partizanov iz leta 1941. Hotenja partizanov, da zagotovijo slovenskemu narodu svobodno življenje v svoji suvereni državi so se že uresničile, zato njihov boj ni bil zaman. Sanje in hotenja palestinskih borcev pa se še niso uresničile, zato smo dolžni podpreti njihova prizadevanja in jim zaželeli, da bi čim prej zaživel v svoji demokratični in suvereni državi Palestini. To smo dolžni tudi zaradi partizanov Junisa in Karima. Obsojamo zadnje napade na nedolžne ljudi v Gazi, kjer je v avgustu izgubilo življenje preko dva tisoč civilistov in otrok. Obsojamo vse sile v svetu, ki preprečujejo ustanovitev svobodne palestinske države in stalno ogrožajo varnost palestinskih ljudi. Na svečanosti smo skupaj obudili spomin na slovenske partizane - jim tako na najbolj razumljiv način izkazali spoštovanje in zahvalo in podprli boj palestinskega ljudstva za svobodo in svojo državo. Ob zaključku svečanosti je domačinka izročila sliko Šentrupertu predsedniku arabskega kluba v zahvalo za sodelovanje Arabcev na šentrupertskih spominskih svečanostih zadnja leta. Po končani svečanosti so palestinski plesalci veselo zaplesali pri gostilni Jelenc, pridružila pa so se tudi domača dekleta in zaplesala po taktih arabske glasbe.

Andrej Mavri
Foto: Lilijana Ratej

DNE 25. JULIJA 1944 STRMOGLAVLJENO AMERIŠKO LETALO LIBERATOR B24-H-15-FO »PAPER DOLL« – »PAPIRNATA PUNČKA«, SERIJSKA ŠTEVILKA 42-5231625 V HUDI JAMI PRI LAŠKEM

25. julija 2014 je minilo 70 let, odkar se je na našem nebu odvil dogodek, ki ga s tem zapisom želim potegniti iz pozabe.

V nadaljevanju podajam zgodbo, kot jo je mogoče podati iz pridobljenih podatkov in sicer, iz poročila o pogrešani posadki: MACR št.: 7311 (MACR – Missing Air Crew Report), pričevanja še živečega člana posadke Wood E. James-a (90) iz Binghamtona v New Yorku (ZDA) in iz pridobljenih podatkov na svetovnem spletu.

Med drugo svetovno vojno, v jutranjih urah 25. julija 1944, se je v ameriški zračni bazi »Giulia« v Italiji v svojega ogromnega jeklenega ptiča vkrcalo deset mladih mož. Posadki letala je bila zaupana težka naloga, da skupaj z drugimi letali ponesejo smrtonosni tovor v samo osrčje nemškega rajha. Cilj je bilo mesto Linz v Avstriji, predvsem tovarna nemških tankov Herman Göring, ter uničenje ostalih vojaških objektov in infrastrukture. Letalo z desetčlansko posadko je pripadalo 756. bombnemu eskadronu in je letelo v sestavi 459. bombne skupine pod poveljstvom ameriške 15. zračne armade, ki je bila v Italiji (ameriška 8. zračna armada pa je napadala nemški Rajh iz Velike Britanije).

Posadka letala B24 "PAPER DOLL": Podporočnik FERRELL B. OTIS – pilot, podporočnik FEORE J. JOSEPH – koplilot, podporočnik KRETZER I. RALPH – navigator, podporočnik CLARK A. FREDERICK – bombardier, štabni vodnik POLLOCK N. WILLIAM – strelec v zgornji vrtljivi kupoli letala, štabni vodnik GORDON V. WILLIAM – radio operator, strelec na desnem boku letala, vodnik WOOD E. JAMES – strelec na levem boku letala, vodnik MALONE I. THOMAS – strelec v spodnji vrtljivi kupoli letala, vodnik WILSON R. WILLIAM – strelec v repu letala.

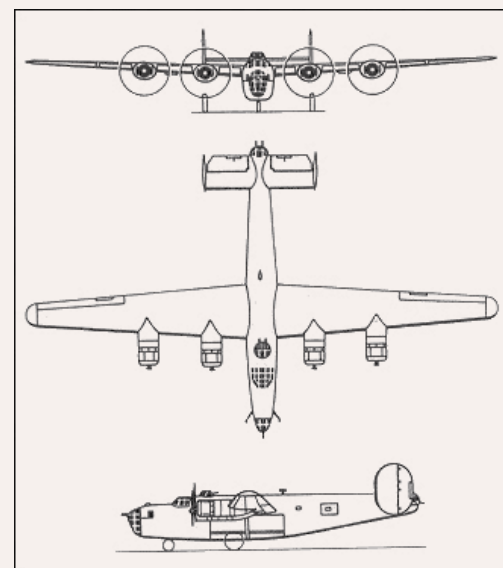
Pred ciljem je bila nemška protiletalska obramba silovita, formacijo bombni-

kov je zajela svinčena toča. Približno 15 minut pred končnim ciljem je bilo letalo, katerega zgodbo opisujem, zadeto s strani protiletalske obrambe. Letalu sta zaradi dobljenih poškodb zagorela motorja številka 1 in 2, ki sta odpovedala. Nad ciljem so še uspeli odvreči bombe in se nato začeli vračati proti svoji letalski bazi. Vračali so se preko mesta Gradec v Avstriji. Zaradi težav z motorji so bili prisiljeni zapustiti formacijo bombnikov.

V dokumentu MACR je zapisano, da je celotna posadka s padali izskočila iz letala 20 do 30 milj južneje od mesta Gradec v Avstriji. Podatki, ki so v dokumentu navedeni, so seveda približni. Zanesljivo pa je to, da se je poškodovano letalo pri vračanju v svojo bazo znašlo nad slovenskim nebom. Letalo je srdito tolkla nemška protiletalska obramba nad Mariborom, Celjem in Laškem. Ko so se približevali Laškemu, upravljanje z letalom ni bilo več možno, saj sta odpovedala še preostala dva motorja številke 3 in 4. Zaradi izgubljanja višine so nad Laškem zaokrožili ter se na ukaz o zapustitvi letala, ki ga je podal pilot po interfonu, pripravili na rešilni skok s padalom. Letalo so zapustili v naslednjem vrstnem redu. Najprej je skočil MEAD skozi odprtino za snemalno kamero, za njim GORDON in nato MALONE, za njim pa še CLARK. WOOD je zapustil letalo preko odprtine sprednjega kolesa letala. POLLOCK je skočil čez bombni jašek, verjetno so po isti poti zapustili letalo še WILSON, KRETZER in FEORE. Po tem, ko se je prepričal, da v letalu ni nikogar več, je kot zadnji zapustil letalo pilot FERREL.

Motorji nesrečnega ameriškega letala so kmalu za tem izpeli svojo pesem pri strmoglavljenju na slovensko zemljo v kraju Huda Jama pri Laškem, nedaleč stran od rudniškega rova sv. Barbare.

MEAD, GORDON, MALONE in CLARK so bili po pristanku s padali ujeti s strani Nemcev. Po pripovedovanju g. Wood-a, ki se dobro spominja tudi

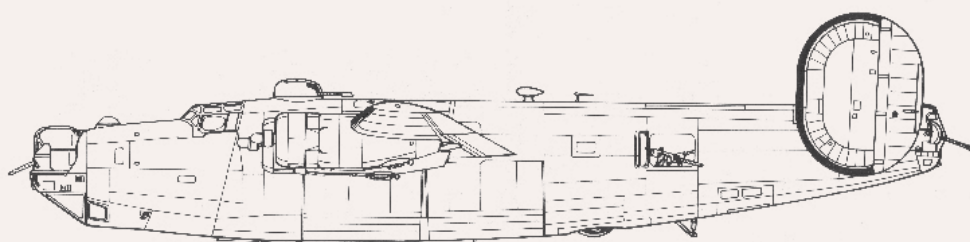

Različni profili letala B24

Vir: http://www.aviastar.org/air/usa/cons_liberator.php

eksplozije letala, se je ujetnikom kasneje pridružil tudi on. S padalom je pristal sredi nemških barak, zato mu ni preostalo drugega, kot da se preda. Predhodno ujeti člani posadke so bili močno preseščeni, ko so ga zagledali. Nemci so jim pred njegovim prihodom pokazali njegovo okrvavljeno letalsko jakno in jim povedali, da so ga ustrelili. James E. Wood je bil strelec v nosu letala, tam mu je del protiletalske granate, ki je predril kabino, poškodoval glavo. Preden se je pridružil že ujetim članom posadke, mu je nemški zdravnik zašil rano na glavi z nekaj šivi. Zelo pa se mu je vtisnilo v spomin, da je pri čakanju na zdravniško oskrbo moral nemškega zdravnika gledati, kako počasi in zadovoljno malica debel zrezek. Vsi ujeti člani posadke so bili kasneje preko Budimpešte z vlakom prepeljani v Nemčijo v ujetniško taborišče, kjer so Nemci zbirali sestreljene zavezniške letalce. Tam so jih najprej zaslišali, nato pa premestili po različnih taboriščih po Nemčiji.

Preostalih pet članov posadke: POLLOCK-a, WILSON-a, KRETZER-ja, FEORA-a in FERREL-a Nemci niso ujeli.

Oznaka 756 bombne skupine na repu letala B24 (zaosebna zbirka: Zdovc Marko)

Znak ameriške 15. zračne armade (zasebna zbirka: Zdovc Marko – našitek iz letalske jakne, ki ga je avtorju članka podaril James E. Wood)

Pomagali so jim zavedni domačini in partizani, ki so jim nesebično nudili pomoč in jim pomagali na varno. Čez nekaj dni so že bili vkrcani na zavezniško letalo, ki je poletelo v smeri Italije iz partizanskega letališča Nadlesk pri Starem trgu v Loški dolini na Notranjskem.

Konec vojne in vrnitev v domovino so srečno dočakali tudi vsi ujeti člani posadke. Čeprav so, kot se spominja g. Wood, imeli nemški stražarji ukaz, da jih morajo v primeru, da se zavezniki taborišču približajo, nemudoma usmrtiti. Vendar se to ni zgodilo, saj so jim stražarji povedali, da povelja ne bodo izvršili, orožje pa so odvrgli na kup, ga zažgali in odšli. Njihovo taborišče so osvobodili Angleži. Po osvoboditvi so Wood-a Američani odpeljali v Francijo, od tam pa preko Londona z ladjo v domovino.

Posadka, s katero je tega dne letel g. Wood, ni bila njegova originalna posad-

James E. Wood – pripadnik letalskih sil ZDA – slika s podpisom pilota (zasebna zbirka: Zdovc Marko)

ka, s katero je letel na prejšnjih bojnih misijah. Tistega dne je bil dodeljen tej posadki kot zamenjava, in sicer je bila to njegova 30. bojna misija. Vendar je bila to sreča v nesreči. Tri dni kasneje, 28. julija 1944, je bilo letalo z njegovo originalno posadko zadeto v bombni jašek preden so uspeli odvreči bombe nad naftna polja v Ploesti-ju v Romuniji. Ko je bila posadka sestreljena, je bil Wood star 20 let.

Med vojno piloti, ki so bili sestreljeni nad našo domovino, niso bili sami. Kjerkoli in kadarkoli je to bilo mogoče, so jim vedno pomagali slovenski partizani in zavedni slovenski ljudje. V času vojne so uspeli rešiti preko 800 zavezniških pilotov. Spominjam se pripovedovanj mojega starega očeta Franca, ki je bil doma iz Kuretnega nad Laškim, ki je kot partizan, borec II. grupe odredov s svojo enoto velikokrat spremljal mnoge zavezniške pilote na osvobojeno ozemlje, od koder so se iz partizanskih letališč vračali nazaj

v svoje letalske baze, ki so jih Američani tedaj imeli v Italiji.

Neprestana zavezniška bombardiranja nemškega rajha so bila ključna za zmanjšanje moči nemškega vojaškega stroja, saj je bila tako v veliki meri uničena nemška vojna industrija. V precejšnji meri pa je bila s tem oslABLJENA moč in zlomljena morala nemške vojske. To pa je v veliki meri pripomoglo k temu, da se je bridki konec zloglasnega nemškega rajha nezadržno bližal.

Naj prispevek zavezniških pilotov pri osvobajanju okupirane Evrope ne bo nikoli pozabljen. Zagotovo bi bilo primer- no, da bi se mesto strmoglavljenja letala v Laškem (Huda Jama) obeležilo z spominsko ploščo.

Ob 70. obletnici dogodkov je do postavitve plošče v spomin ameriškim letalcem letos prišlo v Vrbi pri Dobrni (sestreljeno letalo 25. 2. 1944 – 7 umrlih, 3 vojni ujetniki) in v Andražu nad Polzelo (sestreljeno letalo dne 19. 3. 1944 – 8 umrlih in 2 vojna ujetnika). V obeh primerih so bili prisotni predstavniki ameriške ambasade iz Ljubljane.

Naj še dolgo živi prijateljstvo med Slovenijo in Ameriko!

Zdovc Marko (Vojnik pri Celju)

Vljudno naprošam vse morebitne očividce tragičnega dogodka iz druge svetovne vojne, če se mi lahko javijo. Prav tako vse, ki so si zapomnili kakšen podatek iz pripovedovanja svojih prednikov. Še posebej pa tiste, ki hranijo kakšen del strmoglavljenega letala. Dosegljiv sem na gsm: 041 216 882 ali na elektronski pošti: marko_zdovc@hotmail.com.

POSLANSKA PISARNA

Spoštovane občanke in občani!

V preteklih dveh mesecih je Slovenija dobila novega mandatarja, ki je uspešno sestavil novo Vlado RS. Ta je že začela s svojim delom in skupaj z vami upam, da bo pri tem učinkovita in uspešna.

V državnem zboru so bila ustanovljena tudi delovna telesa. Sama sem članica Odbora za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo, Odbora za delo, družino in socialne zadeve, Odbora za kulturo in Komisije za poslovanje. Vsi odbori že aktivno delujejo in za zadeve z njihovih, pa tudi vseh drugih delovnih področij, sem vam na razpolago.

Delo v državnem zboru je odgovorno

in zahtevno. Kot poslanka se zavedam svoje funkcije, zato želim delovati odgovorno, strokovno in v korist vseh državljanov in državljanov. V naši poslanski skupini se trudimo v državnem zboru vzpostaviti nov, višji nivo politične kulture in medsebojne komunikacije, kar je bila šibka točka dosedanjih mandatov. To je namreč temelj dobrega delovanja in sodelovanja med poslanci, ne glede na različno strankarsko pripadnost, in temelj za povezovalno in naprej usmerjeno politiko naše države, ki se mora prenehati ukvarjati s preteklostjo in sama s sabo in začeti delovati za naše skupno dobro.

Želela bi vas obvestiti o odprtju moje poslanske pisarne. Ta deluje na Stanetovi ulici 29 v Celju, in sicer vsak 1. in 3. ponedeljek v mesecu, med 14. in 16. uro.

Po predhodnem dogovoru na elektronski naslov Janja.Sluga@dz-rs.si se lahko dogovorimo tudi za srečanje v Laškem.

Vljudno vabljeni, da me obiščete in vse dobro!

Janja Sluga,
poslanka poslanske skupine SMC v
Državnem zboru RS

VETERINARSKA POSTAJA LAŠKO

Sterilizacija in kastracija psov in mačk

Zakaj sterilizirati in kastrirati štiri- nožne kosmatince?

Razlogov je več. Pri mucah je zastrašujoč podatek, da ima lahko mačka na svoj 6. rojstni dan že 20.000 potomcev. Imamo dovolj toplih domov za vse?

Zakonska obveza skrbnika živali je, da prepreči rojstvo nezaželenih živali. Nепotrebna ali neprimerna usmrnitev živali sodi po Zakonu o zaščiti živali med mučenje živali.

Sterilizacija samic (psic in mačk) pred prvo gonitvijo močno zmanjšuje verjetnost razvoja tumorja na mlečnih žlezah, jajčnikih in maternici. Mit o tem, da mora imeti psica ali mačka vsaj enkrat v življenju leglo, je lahko torej škodljiv. S sterilizacijo se izognemo zelo pogostemu vnetju maternice (pyometra), ki lahko resno ogrozi življenje samice in terja urgentno sterilizacijo.

S kastracijo mačkov se zmanjša ali pre-

kine potepuške pohode, pretepe in s tem povezane poškodbe, označevanje teritorijev. Z držanjem mačje populacije pod kontrolo se zmanjšuje prenos nalezljivih bolezni, posebej velja omeniti mačjo levkozo in mačji AIDS, ki sta pogosta in za mačke pogosto pogubna.

Kastracija psov je prav tako priporočljiva metoda za preprečevanje nekaterih vedenjskih težav, kot je npr. agresivnost do drugih samcev. To je še posebej moteče v naseljih, kjer je populacija psov velika. S pravočasno kastracijo se zmanjša tveganje za razvoj raka na modih in prostati pri starejših psih.

Kdaj opraviti poseg?

Pri mačkah in mačkonih velja doktrina, da je sterilizacijo smiselno opraviti že pri starosti 4 mesecev oz., ko doseže njihova telesna teža vsaj 1 kilogram. Psice naročamo na poseg v starosti 6 mesecev, pse pa kastriramo nekje v starosti 6 mesecev. Pri psih, kastriranih po dopolnjenem 2. letu starosti, lahko potepuštvu in ostala neželena obnašanja kljub kastraciji ne izginejo, ker jim preidejo v navado. Pri mačkih se nezaželeno obnašanje odpravi s kastracijo v kateremkoli obdobju njihovega življenja.

Kaj bi morali vedeti o posegu?

Posege opravljamo pri zdravih, teščih živalih v splošni narkozi. Priporočljivo je, da se jih vsaj kakšen teden pred operacijo razgljisti, če že dlje časa niso dobile zdravila proti notranjim zajedavcem.

Kaj pa po posegu?

Živali po kastraciji in sterilizaciji so bolj umirjene in samci, predvsem psi, bolj vodljivi in poslušni. Mački se držijo doma, če gre za prostoživeče mačkone, hišni pa ne markirajo. Opozoriti velja, da se s posegom zveča tveganje za nastanek debelosti – telesno težo držimo pod kontrolo predvsem z zmanjšanjem obroka hrane, z vnosom hrane manjše kalorične vrednosti in telesno aktivnostjo.

Dodatna vprašanja?

Število neželenih novorojenih psov in mačk neizmerno narašča, zato smo se odločili, da znižamo cene kastracij in sterilizacij psov in mačk za 20 % v smislu naše donacije v oktobru in novembru.

Na razpolago smo vam v naši ambulanti v Marija Gradcu, na telefonu 03 734 16 16 in dežurni številki 041 63 34 16. Naš delovnik je med tednom od 7. do 17. ure in ob sobotah med 7. in 9. uro. Dobrodošli!

ZAVETIŠČE ZA MALE ŽIVALI SEVNICA

prava številka za najdene
zapuščene živali in posvojitve

07 81 60 210

vet.post.sev@siol.net

Prijazen
psiček
manjše
rasti, star
približno
2 leti.

Odrasel
pes, star
približno
4 leta,
manjše
rasti.

Odrasla
prijazna
psička
manj-
še rasti,
najdena na
Razborju
nad
Sevnico.

Kastri-
ran muc,
izredno
prijazen in
navezan na
ljudi, star
približno
5 mesecev.

Odrasla
sterilizira-
na mačka,
izredno
prijazna, si
želi notra-
nji dom in
ljubečega
lastnika.

Prijazna
muca,
stara 5-6
mesecev,
najdena
na Trubar-
jevi ulici v
Laškem.

OKTOBER

Sreda, 22. oktober

- TIC Laško: Domači kotichek (10.00 - 13.00)
- Kulturni center Laško: Dobrodelni koncert Podari upanje (19.30)

Četrtek, 23. oktober

- Kulturni center Laško: Glasbeno kulinarčni abonma in izven, Koncert argentinskih, brazilskih in slovenskih pesmi, Juan Vasle, basbariton, Ivan Vomberger, klavir ter južnoameriško-slovensko kulinarčno presenečenje. Sponzor kulinarčnega presenečenja so Rimske terme. (19.30)

Petek, 24. oktober

- Rimske Toplice: Dan spomina na padle borce NOB in ustreljene talce – komeemoracije: Ob spomeniku pri pokopališču v Lazišah (11.00), na pokopališču v Šmarjeti (12.00) in pri spomeniku Ilije Badovinca na Gračnici (13.00)
- Kulturni center Laško: Večer s pesnikom in igralcem Tonetom Kuntnerjem – osrednja prireditev bralnih akcij Knjižnice Laško ob dnevu reformacije (19.00)

Sobota, 25. oktober

- Vrt Savinje: Garažna razprodaja (9.00 - 12.00)
- Kulturni center Laško: Proslava ob 25. obletnici Mažoret Laško (18.00)

Nedelja, 26. oktober

- Cerkev sv. Mavricija, Jurklošter: Svečana maša v spomin Na Gospo Celjsko Veroniko Deseniško in podelitev Veronikine vrtnice zahvale (10.00)

Sreda, 29. oktober

- Hiša generacij Laško: Kuhajmo jesenske dobrote (ustvarjalna delavnica; 9.00 - 11.00)
- TIC Laško: Domači kotichek (10.00 - 13.00)

Četrtek, 30. oktober

- Hiša generacij Laško: Rezljanje/oblikovanje buč (ustvarjalna delavnica z Marjeto Knez; 9.00 - 11.00)
- Aškerčeva domačija na Senožetih: Srečanje domačih ljubiteljskih literatov (17.00)

Petek, 31. oktober

- Grajska igrala v Zdraviliškem parku: Grajska noč čarovnic! Ustvarjalne delavnice in DJ Kuky (17.00)

NOVEMBER

Torek, 4. november

- Kulturni center Laško: Gledališki abonma in izven, komedija »Da, gospod premier« (19.30)

Sreda, 5. november

- TIC Laško: Domači kotichek (10.00 - 13.00)

Četrtek, 6. november

- Večnamenski dom Rimske Toplice: Predavanje »Skodelico čaja, prosim« (17.00)

6. – 11. november: 18. martinovo v Laškem

Petek, 7. november

- Trubarjevo nabrežje: 52. Laški sejem (8.00 - 16.00)
- Kulturni center Laško: Proslava ob občinskem prazniku (ob 19.00)

Sobota, 8. november

- Valvasorjev trg: Pohod po nekdanjih trških mejah Laškega (9.00)

Ponedeljek, 10. november

- Hiša generacij Laško: Beseda mojega čopiča (odprtje slikarske razstave Vojke Janc) (18.00)

Sreda, 12. november

- TIC Laško: Domači kotichek (10.00 - 13.00)
- Hiša generacij Laško: Vsestranska uporaba konoplje - Zadruga KonopKo (17.00)

Petek, 14. november

- Hiša generacij Laško: Moja pot po Camino portugese costa (potopisno predavanje Urške Knez) (19.00)

Sobota, 15. november

- TIC Laško: Domači kotichek (9.00 - 15.00)

Sreda, 19. november

- TIC Laško: Domači kotichek (10.00 - 13.00)
- Kulturni center Laško: Abonma Mavrica polk in valčkov in izven, Donačka in Ansambel Fantje izpod Lisce (19.30)

Petek, 21. november

- Hiša generacij Laško: Tečaj peke kvašenih izdelkov: kvašeni parkeljni pod mentorstvom Francija Planinca (16.00)
- Večnamenski dom Rimske Toplice: Drago Jerebic: Aktivno in odgovorno starševstvo (18.00)
- Kulturni center Laško: Letni koncert Vokalne skupine Vodome (19.30)

Ponedeljek, 24. november

- Hiša generacij Laško: 9. rojstni dan Hiše generacij Laško in odprtje razstave nakita lokalnih ustvarjalcev »Skrinja zakladov« (18.00)

Sreda, 26. november

- TIC Laško: Domači kotichek (10.00 - 13.00)

Četrtek, 27. november

- Hiša generacij Laško: Adventni koledar (ustvarjalna delavnica s Petro Šuster; 9.00 - 11.00)
- Hiša generacij Laško: Varna vožnja - predavanje o novostih v prometu AMD Laško (18.00)

Petek, 28. november

- Hiša generacij Laško: Pletenje adventnih venčkov (ustvarjalna delavnica; 9.00 - 11.00)

- Večnamenski dom Rimske Toplice: Koncert skupine »Stari časi« (18.00)
- Kulturni center Laško: Letni koncert MPZ Laško z gosti (19.30)

Sobota, 29. november

- Vrt Savinje: Garažna razprodaja (9.00 - 12.00)

DECEMBER

Torek, 2. december

- Hiša generacij Laško: Adventni torek - pečemo Miklavževe medenjake (ustvarjalna delavnica; 17.00)

Sreda, 3. december

- TIC Laško: Domači kotichek (10.00 - 13.00)

Četrtek, 4. december

- Knjižnica Laško: Družinski večer z Zlato Krašovec in pogovor ob njeni knjigi Fant, dečko in pobič (18.00)

Petek, 5. december

- Trubarjevo nabrežje: 53. Laški sejem (8.00 - 16.00)

Sobota, 6. december

- Dom svobode Zidani Most: 5. Miklavžev koncert - večer zborovske glasbe

Torek, 9. december

- Hiša generacij Laško: Adventni torek - Lucijina lučka in božično žito (ustvarjalna delavnica; 17.00)

Sreda, 10. december

- Tic Laško: Domači kotichek (10.00 - 13.00)

Četrtek, 11. december

- Večnamenski dom Rimske Toplice: Zaključni koncert obeh PZ in skupine Stari časi (18.00)

Petek, 12. december

- Večnamenski dom Rimske Toplice: Pogovor sodelujočih pri Bralni znački za odrasle (18.00)

Torek, 16. december

- Knjižnica Laško: Iva Dolenc: Darila iz domače kuhinje (v okviru projekta Živeti zdravo; 19.00)

Sreda, 17. december

- TIC Laško: Domači kotichek (10.00 - 13.00)
- Kulturni center Laško: Abonma Mavrica polk in valčkov in izven, Vesele Štajerke in Navihanke (19.30)

Četrtek, 18. december

- Kulturni center Laško: Glasbeno kulinarčni abonma in izven, božično-novoletni koncert Komornega moškega zbora Celje in Vokalne skupine In spiritu ter božično kulinarčno presenečenje. Sponzor kulinarčnega presenečenja je Oštirka. (19.30)

OBČINA LAŠKO

PRIREDITVE OB OBČINSKEM PRAZNIKU

Torek, 4. november

- Podružnična osnovna šola Rečica: Odprtje energetske prenovljene šole (10.00)

Sreda, 5. november

- Bidermajer salon Zdravilišča Laško: Literarni večer o Laškem in Laščanih (ob 19.30; organizator: Thermana d. d.)

Četrtek, 6. november

- Debro, pri dvorani Tri lilije: Odprtje obnovljenega dela pešpoti v blokovskem naselju Debro (16.00)
- Knjižnica Laško: 18. martinovo v Laškem - ddr. Jože Maček: Laški sejmi skozi zgodovino (predavanje ob tradicionalnem Martinovem) (ob 18.00; organizator: Knjižnica Laško)

Petek, 7. november

- Kulturni center Laško: Osrednja proslava ob občinskem prazniku (ob 19.00; organizatorji: Občina Laško, JSKD Območna izpostava Laško in STIK Laško)

Sobota, 8. november

- Zbirno mesto Valvasorjev trg: 18. martinovo v Laškem - 16. pohod po nekdanjih trških mejah Laškega (ob 9.00; organizatorja: Planinsko društvo Laško in STIK Laško)
- Cerkev sv. Martina: 18. martinovo v Laškem - Srečanje zakoncev (ob 15.00; organizator: Nadžupnija Laško)
- Kulturni center Laško: 18. martinovo v Laškem - Majolka bod' pozdravljena, 13. Območno srečanje pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž laške okolice z gosti in prikaz »V gospodarjevi kleti« z razstavo del Likovnega društva Laško na temo majolik (ob 19.30; organizatorji: ZKD Možnar-Etno odbor Jureta Krašovca, JSKD OI Laško in STIK Laško)

Nedelja, 9. november

- Aškerčev in Orožnov trg: 18. martinovo v Laškem - Martinov sejem (od 8.00; organizatorja: STIK Laško in

ZKD Možnar -Etno odbor Jureta Krašovca)

- Cerkev sv. Martina: 18. martinovo v Laškem - Praznična sveta maša (ob 10.30; organizator: Nadžupnija Laško)
- Aškerčev trg: 18. martinovo v Laškem - »Martinova nedelja« ob farnem prazniku z godbeniki, pevci in godci iz kulturnih društev laške občine (ob 11.30; organizatorja: ZKD Možnar-Etno odbor Jureta Krašovca in STIK Laško)
- Kulturni center Laško: 18. martinovo v Laškem - Martinov koncert Tanje Žagar s 16-članskim Tamburaškim orkestrom Vipava, gost večera – kubanski violinist Lazaro Zumeto (ob 18.00; organizator: Novi tednik& Radio Celje)

Torek, 11. november

- Cerkev sv. Martina: 18. martinovo v Laškem - Maša na godovni dan sv. Martina (ob 10.30; organizator: Nadžupnija Laško)

- Trobni Dol: Odprtje obnovljene javne poti Trobni Dol-Tovornik (16.00)

Sreda, 12. november

- Dom starejših Laško: Koncert Moškega pevskega zbora Laško (ob 16.00; organizatorja: MPZ Laško in Dom starejših Laško)
- Vrh nad Laškem: Odprtje obnovljene javne poti Stopce-Vrh nad Laškem (16.00)

Četrtek, 13. november

- Knjižnica Laško: Večer z Laščanko Anjo Radaljac, avtorico romana Polka s peščenih bankin (ob 19.00; organizator: Knjižnica Laško)

Nedelja, 16. november

- Gasilski dom Vrh nad Laškem: Koncert ljudskih pevcev Šentlenartčanov z gosti »Zlati časi, kam hitite« (organizator: KD Vrh nad Laškem)

Vabilo na proslavo ob občinskem prazniku

OBČINA LAŠKO

Vljudno vas vabim na proslavo ob občinskem prazniku, ki bo v petek, 7. novembra 2014, ob 19.00, v Kulturnem centru Laško.

Ob tej priložnosti bodo podeljena priznanja v okviru tekmovanja Moja dežela – lepa in gostoljubna ter najvišja občinska priznanja.

Župan Občine Laško
Franc Zdolšek

				AVTOR: RA-DOVEDNIK	TRAK ZA NOŠENJE BREMENA	OSKRBA BOLNIKA	HRV. NAFTNA INDUSTRIJA	AVTO RENAULT 4	VRSTA ZREZKA		DEL SKELETA	KROŽENJE	UŽITNA DROBQVINA DIVJACINE	ORGANI-ZATOR UČITELJSTVA, MIHA	TEKSTIL ZA POKRIVANJE
				DRAG, OKRASNI KAMEN						NASPROTJE MORJA					
				RIMSKI HISNI BOG						RITUAL					
				BOJNI, BOBEN AFR. CRNCEV						MASIVNI KOLUT					
	OGULIN	NAVDUŠE-NEC ZA SRBIJO	OČKA DOMAČA RASTLINA, HRANA				VRV MED PLEZALCEMA								
							DOM. PER-NATA ŽIVAL								
	NEGA					POLITIČNA POGODBA									
						IGRALKA ANDERSON									
	NARAVNA VOTLINA							GRMENJE		RIJEKA					
										TROPSKA OVJIALKA					
	FR. ŠANSONJER JACQUES					IZDELOVALEC ORGEL									
	MATI, MAMICA					RAZPOKA									
	SMUČAR IZ ZDA, TOMMY			APNARSTVO											
				VRSTA JADR-NICE NA NIZOZEM.											
	OPICA				OLIMPIJSKE IGRE										
					VARNOŠTNI SVET					NEM. PISATELJ THOMAS TANTAL					
	MAČJI GLAS														
	SRB. PESNIK SANTIĆ														

Zapisuj.si

Sistem zapisovanja in CRM za:

- študente
- managerje
- učitelje
- tajnice
- novinarje
- gospodinje

Vse, česar nočete pozabiti!

Brezplačna namestitvev:
www.Zapisuj.si

NAGRADNI SKLAD:
1.-3. nagrada: knjiga ali CD

Ime in priimek: _____ Telefon: _____

Naslov: _____ e-mail: _____

NAGRADNI KUPON

Kupon izrežite in ga izpolnjenega pošljite **do 1. decembra 2014** na dopisnici ali v kuverti na naslov: **Nova komunikacija d.o.o., Stegne 7, 1000 Ljubljana.**

REŠITEV

--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--

Nagrajenci prejšnje številke:

knjiga: Marija Šipek, Trnovo 1/a, 3270 Laško
CD: Branko Očko, Spodnja Rečica 102, 3270 Laško
Pavli Brglez, p.p. 155, 1230 Domžale

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH LAŠKO

Preselili smo se v nove prostore v zgradbi **Kulturnega centra, Trg svobode 6, Laško** (1. nadstropje, vhod iz smeri glavne ceste).

Zakaj je naložba v znanje najboljša? Kako uspeti v današnjem poslovnem okolju in doseči zelene cilje?

V času vseživljenjskega učenja je še kako pomembno, da sami poskrbimo za svoje znanje, kompetence in veščine. Spremembe v družbi, tehnologiji in poslovnem svetu so tako hitre in izrazite, da moramo sami poskrbeti za vzdrževanje koraka z razvojem. Zato je stalno vseživljenjsko učenje, v šolskih ali neformalnih oblikah izobraževanja, danes več kot nuja.

Oglasite se pri nas in skupaj bomo izbrali pravo izobraževanje za vas!

Kontaktne podatke:
Telefon: (03) 733 89 38, GSM: 041 611 172
e-pošta: sic.lasko@siol.net
Internet: www.sc-konjice-zrece.si

Thermana vas razvaja

GRAJSKA NOČ ČAROVNIC

Petek, **31. oktober**,
od 17. ure dalje pri otroških
igralih v Zdraviliškem parku

- Ustvarjalne delavnice.
- Poslikava obraza.
- Učenje čaranja in "copranja".
- Zabava z DJ Kuky-jem
(Čirule čarule ples).

*Ne pozabite prinesiti svoje
čarovniške metle!*

REKREACIJA V TELOVADNICI WELLNESS SPA CENTRA

ČAS JE, DA STORITE NEKAJ ZASE!

Na voljo so vam sledeče vadbe:

- WTS
- funkcionalna krožna vadba za oblikovanje telesa
- orientalski ples
- spontana gibanja za najmlajše
- spontana gibanja odrasli
- joga
- pilates ...

Na vadbe se je potrebno predhodno prijaviti.

Informacije in rezervacije: 03 / 423 20 45.

JESENSKO RAZVAJANJE V WELLNESS SPA CENTRU

- 10 x Wellness masaža telesa (10 x 50 min), samo 290€.
- 10 x Wellness masaža delna (10 x 20 min), samo 160€.

Rezervacije in informacije:

T.: 03 423 20 40, 080 81 19

IN OSKARJA DOBI ...

IZVIRSKA VODA ODA SE NE PONAŠA LE S
KAKOVOSTJO. JE TUDI PONOSNA PREJEMNICA
SLOVENSKEGA OSKARJA ZA EMBLAŽO
2014, KI JI GA JE POD POKROVITELJSTVOM
GOSPODARSKE ZBORNICE SLOVENIJE PODELILA
KOMISIJA POMURSKEGA SEJMA.

ODA. LE VODA.

